

YENİ DEMOKRAT GENÇLİK

Biz Kendimizi Dünyayı Temellerinden Sarsacak Bir Davaya Adadık!

Siyasi Gençlik Dergisi | Sayı: 16, Haziran 2021 | Fiyatı: 5 TL - ISSN: 2149-1208

GELECEĞİ
ZENGİNLERE
YEDİRMEYECEĞİZ!

dosya / 12 - 27

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ BİZİM VAZGEÇMİYORUZ!

Merhaba,

Yeni sayımızla sizlerle buluşuyoruz. Uzun bir zaman diliminin ardından yeni sayımızı okurlarıyla buluşturmanın heyecanını yaşıyoruz. Pek çok açıdan yoğun ve ağır bir zaman diliminde olduğumuz söylenebilir. Koronavirüs pandemisi dünya halklarının yaşamını temelden etkilemeyi ve kalıcı değişikliklere zorlamayı sürdürüyor.

Egemenlerin pandemiye ele alışı nedeniyle virüs sadece bir sağlık sorunu olmanın ötesine geçmiş durumda. Bu ele alış nedeni ile virüs ezilenler cephesinde büyük bir sağlık sorunu olmanın yanında sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan da sorun yumağına dönüştü. Dünya halkları işsizlik, açlık ve yoksullukla boğuşuyor.

Egemenler sermayedarlara arka çıkarken, halk yığınları ilk basamak sağlık hizmetlerinden bile yararlanmıyor. Pandeminin yansımaları milyonlar nezdinde yokluğu büyütürken, bir avuç zenginin cebi büyüyor. Ve egemenler bu uçurumun büyümesine ses çıkarılmasını istiyor. İtiraz seslerini kısmak için her yola başvurmayı sürdürüyor.

Söz konusu çok yönlü saldırılara rağmen bir çok

alandaki direniş var. Bu süreçte bir çok işçi direnişi açığa çıktı, kazanımla sonuçlanan ve hala devam eden direnişler var. Erkek egemen devletin ilk kadınların ve LG-BTİ+'ların kazanımlarına göz dikmesine karşı kadınlar ve LGBTİ+'lar kararlı ve sürekli bir eylemlilik içindeler. 2021'e gençlik cephesinden Boğaziçi Direnişi ile girdik. Kayyum rektöre karşı öğrenci gençliğin başlattığı süreç kısa sürede birçok üniversite ve kente taşındı.

Bizde yeni sayımızda içinde bulunduğumuz politik atmosferi, egemenlerin yönelimlerini, toplumsal kesimlerin direniş odaklarını dergimize taşıdık. Bunun yanında bu sayıda, Nisan ayında startını vermiş olduğumuz "Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz" kampanyası kapsamında hazırlanmış olduğumuz dosya yer alıyor.

Kurumsal anlamda yönelim ve tartışmalarımızı, politik çalışmalarımızı izleyebileceğiniz bu sayımızı okurlarımızda yazıları ile zenginleştirdi. İyi okumalar dileriz.

Umut ve dirençle...

İsyan:	2-4
SÖYLEŞİ Boğaziçi Direnişi Üzerine:.....	5-7
Forum:	8-11
DOSYA Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz :.....	12-27
Kolektifin Sesi:	28-31
Biz Gençlere Bıraktıkları Ekolojik Yıkım:....	32-33
İşçisin Zaten Eziliyorsun, Kadın İşçiyse Vay Haline:.....	33-34
Denge Ciwanên:	35-36

Sistemin Baki Kalan Virüsü: Irkçılık:.....	37-38
Pandeminin Almanya Yüzü:.....	39-40
Genç Kadın:	41-42
Kendi Hikayelerimizi Kendimiz Yazma Konusunun Kararlıyız:.....	42-43
Geleceğimizi Zenginlere, Kazanımlarımızı Cis- hetero Patriyarkaya Yedirmeyeceğiz:.....	44-45
Gençlikten Notlar:	46-48
ÇEVİRİ Komünün Mariannes: La Pétroleuse'un Sanat Tarihi:.....	49-51
Snowpiercer: Kuyruktan Kurtuluş:.....	52-53
18 Mayıs Açıklaması:.....	54
Bellek:	55-56

İLETİŞİM

| YDGiletisim

| yenedemokratgenclik@gmail.com

www.yenedemokratgenclik5.com

Nisan Yayıncılık ve Basım Sanayi Ltd. Şti. Yönetim Yeri: Katip Mustafa Çelebi Mah. Tel Sok. No: 25 Kat: 3 Daire: 9 Beyoğlu/İstanbul **Tel:** 0 212 293 73 76 **Sorumlu ve Yazı İşleri Müdürü:** Vedat Yeler **Baskı:** Ezgi Matbaacılık, Çobançeşme Mah. Sanayi Cad. Altay Sok. No: 10/A Blok İstanbul/Beyoğlu

Dergimizi bu adreslerden temin edebilirsiniz Merkez Büro: Katip Mustafa Çelebi Mahallesi Tel Sokak No: 25 Kat: 3 Daire: 9 Beyoğlu/İstanbul **Tel:** 0 212 293 73 76
İRTİBAT BÜROLARI- **Ankara:** Cumhuriyet Mah. Tuna Cad. Çanakçı İş Hanı no: 146, Kat: 4 Çankaya **İzmir:** Konak Mah. Faik Muhittin Adam Cad. Nafis Tınaz Çarşısı. No: 28 Kat 1/102 Kemeraltı [0 232 484 72 83] **Erzincan:** Ordu Cad. Ordu İş Hanı. Kat: 3 No: 318 [0 446 223 45 82]

Direnış Farklı Kollardan Gelişiyor, Doğru Noktada Birleştirmek Bizim Sorumluluğumuzda!

...Şu an ise konu bu aşılardan hangisinin, nasıl ve ne zaman halka ulaştırılacağı. Aşılar geliştirilmeden önce gündemde yerini alan aşı kim tarafından üretilecek, maliyeti ne olacak, kimler zengin olacak sorularının daha somutlaşmış olduğu noktadayız.

Dergimizin yeni sayısı ile okuyucuyla buluşmuş durumdayız. Bir olgunun, olayın altında nasıl ki nedenlerini, çevresel şartlarını öğrenmeye çalışıyorsak, dergimizin yeni sayısıyla birlikte bizleri tekrar tekrar üreten ve üretime zorlayan koşullara da bakmak zorunlu hale geliyor. Gerek ülkede gerekse dünya çapında devrimci durumun ne olduğu, bizleri yaratan temel çelişkiler ve bu temel çelişkilerin güncelde nasıl, hangi biçimlerde kendisini gösterdiğini incelemek gerekmektedir. Direnişin ve mücadelenin parçası olan dergimiz, ezilenlerin cephesinden mücadele sözcüklerini derleyip, geleceği kazanma amacıyla nerede haklı bir mücadele varsa orada olmaya çaba harcayarak, gençliğin dinamik enerjisiyle bu günlere gelmiştir. Mücadelenin ne sadece hareketle ne de sadece teori ile sonuca ulaşamayacağının bilinciyle sürekli politik atmosferi tartmalı, güncel yakıcı meselelerin tahlili yapılarak politik yönelimler belirlenmeli. Biz bu gerekliliğe samimiyetle güvenerek adımlar atmaya çalışıyoruz.

Tüm dünyaya hızla yayılmış ve hala güncelliğini

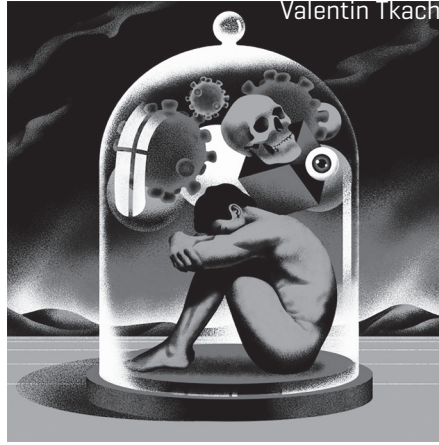
koruyan önemli meselelerden biri Covid-19. Dünyayı önemli ölçüde çaresizliğe sürüklerken, büyük bir belirsizliğin de içerisine hapsetti. Virüsün tanınip önlem geliştirilmesinin, ekonomik ve siyasal yapıdan kaynaklı, belirli yöntemlerin uygulanmasının sistem açısından güç bir pozisyonda olduğunu söylemek mümkün.

Virüsün yayılımı Türkiye ve benzeri ülkelerde göstermelik önlemlerle, önü alınamaz bir hale gelmişken, toplumun her kesimini ruhsal ve fiziksel sağlığın yanında sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan da oldukça derinden etkilemiştir. Sokağa çıkma yasaklarıyla, akla mantığa uymayan kısıtlamalarla insanların tüm yaşamı evden işe-işten eve denklemi içerisinde sistemin çarkları arasına sıkıştırılıyor. Özellikle görünmez emeğin öznelere olan kadınların, zaten ev içine sıkışmış olan yaşamları birkaç kat daha zorlaştırılıyor.

**İnsanlar ölürken zenginler bildiğimiz gibi;
aşından ne kadar kar ederim!**

Dünya çapında aşı yarışmasına girilmesiyle birlik-

te belirli ölçüde sonuçlanarak, belirli oranlarda önleyici aşılar geliştirilmiş durumda. Şu an ise konu bu aşılarından hangisinin, nasıl ve ne zaman halka ulaştırılacağı. Aşılar geliştirilmeden önce gündemde yerini alan aşı kim tarafından üretilecek, maliyeti ne olacak, kimler zengin olacak sorularının daha somutlaşmış olduğu noktadayız. Fakat hala yeterli seviyeye ve son noktaya ulaşılmadı. Birçok kesim tarafından dile getirilen patent hakkının askıya alınması talebi, bugün Avrupa ülkelerinin yöneticileri ve ilaç tekelleri tarafından elbette duyulmuyor. Zira onlar, koronavirüsün yarattığı olağanüstü koşullardan yararlanarak, rakipsiz bir şekilde piyasaya egemen olmak ve milyarlar kazanmak istiyor. Bu durum özellikle yoksul

Bölge açısından uzun yıllardır NATO'nun önemli aktörlerinden olan Türkiye, çevresindeki tüm savaşlarda rol oynamayı ve kendisine tarihsel bir önem atfetmeyi tercih ederek taraf oluyor.

ülkeler için büyük bir sorun teşkil ediyor. Zengin ülkeler aşığı satın alıp yurttaşlarına ücretsiz yaptırmayı planlarken, yoksul ülkeler ise bütçe yetersizliğini gerekçe göstererek vatandaşların sırtına faturayı yüklemenin derdinde. Yoksul ülkelerde koronavirüs var olmaya devam ettiği sürece, salgının küresel çapta dünyanın bütünü için tehdit olmaya devam edeceği gerçeği ise görülmek istenmiyor. Bu nedenle pandeminin yayılma aşamasında olduğu gibi aşı aşamasında da sınıfsal farklılık kendisini göstermeye devam ediyor. Emperyalist paylaşım savaşlarında karşı karşıya gelen ülkeler, şimdi de aşı pazarını kaptırmamak için kıyasıya bir mücadele içinde. Açıklamalara bakıldığında, insanlığın yaşamını kolaylaştırmaktan çok, pazarın hangi şirket ya da şirketin ait olduğu ülke tarafından kontrol edeceği daha fazla önem kazanmış durumda. Koronavirüs üzerinden milyarlar kazanan şirket ve kişilerin kâr hırsı ve rekabeti hiç bitmeyecek. Bu nedenle insanlığı koronavirüs belasından kurtarmak için isteyen herkesin ücretsiz şekilde aşıya ulaşmasının koşulları yaratılmadığı sürece koronavirüs tehdit olmaya devam edecek.

Virüsün Türkiye'de görüldüğü açıklandığından beri devlet yetkilileri halkın yanında olduklarını, halkı ezdirmeyeceklerini söylerlerken geldiğimiz aşamada halka ne verildi? İşsizlik, yoksulluk, ölüm! Halkın ya-

rattığı imkanlar üzerinde ayakta duran devlet, tüm kaynakları büyük patronlara hibe etti. Bu işleyiş geçmişte olduğu gibi pandemi koşullarında da varlığını en üst perdeden sürdürüyor. Peki ne kalıyor halka 'işten atılmama garantisini' mi? Bunun nasıl uygulanmadığını, boş bir garanti olduğunu hep beraber gördük. Pandemi öncesi dünya çapında yaşanan ekonomik gerilim, pandemiyle birlikte krize dönüştü. Türkiye'de ise bu kriz tüm inkarlara rağmen, olanca gerçekliğiyle kendisini gösteriyor. Resmi verilerle gerçeklik arasındaki uçurum, halkın yaşadığı geçim zorluğuyla tescilleniyor. Öte yandan TÜİK verilerine olan güvensizlik halk açısından bilinmez değil. Ekonomik krizin getirileri olarak işsizlik artmaya devam ediyor. Halk açısından işsizlik önemli bir sorunken patronlar

tarafından sistemsal gereklilik olarak görülüyor. Zira iş gücünün ucuzlaştırılma isteği ve kötü şartlara rağmen çalışmak zorunda kalan milyonlar var. İşsizlik, dolayısıyla açlıkla yüz yüze olmanın getirmiş olduğu büyük bir öfke birikimi söz konusu. Bu öfkenin kendi içerisinde gelecek adına bir enerji barındırdığını söyleyebiliriz. Bu enerjinin nereye güç vereceğinin devrimci öznelerin durumu ve politikasına bağlı olduğuna dikkat çekmek gerekir.

Uzun süredir dış politikada özellikle Ortadoğu'da saplanılan bataklıktan savaşla çıkılacağı, kazanım elde edileceği hesaplanırken gelinen aşamada çok denklemlili problemin diğer taraflarının boş bırakıldığı açık. Zira taşıma suyla dönen değirmen artık dönmüyor. Bölge açısından uzun yıllardır NATO'nun önemli aktörlerinden olan Türkiye, çevresindeki tüm savaşlarda rol oynamayı ve kendisine tarihsel bir önem atfetmeyi tercih ederek taraf oluyor. Bu taraf olma özellikle Libya, Ukrayna ve şovenizmle körüklediği Azerbaycan-Ermenistan savaşında somutlaşıyor. İş politikası olarak hakim anlayış faşizm hali her alanda kendisini gösteriyor. AKP-MHP ittifakı her türlü hak arama mücadelesinin karşısına kolluk kuvvetleriyle dikiliyor. Emekçilerin grevleri, eylemleri zor yoluyla bastırılmaya çalışılıyor.

Son dönemde bir yandan işten atmaların yasak-

landığını söyleyen yasalar ilan edilirken öte yandan Kod-29 olarak ifade edilen madde ile işçiler adli suçlar işledi gerekçesiyle kıyım yapılıyor. Haksızlığın, zorbalığın olduğu koşullarda elbette direnenler meydanlarda, fabrika önlerinde yerlerini alıyor.

Ocak ayında Boğaziçi üniversitesine atanan kayyum rektör Melih Bulu nedeniyle başta Boğaziçi olmak üzere ülkenin dört bir yanında üniversiteliler direnişe geçti. Üniversitelerin, liselerin, yurtların, vakıfların vb. birçok alanda egemenlerin siyasal anlayışının hakim kılınması, muhalif olan her kesimin tasfiye edilme çalışmasının bir parçasını oluşturuyor. AKP-MHP ittifakının da açıkça en korktuğu kesim olan gençlik, yaşam tarzına, iradesine, geleceğine sahip çıkarak sokakları meydanları dolduruyor. Farklı farklı konulardan muzdarip gençlik, sorunların kaynağı olarak, Melih Bulu üzerinden tüm kayyumlar söylemiyle, iktidarı hedef tahtasına yerleştiriyor.

Gençliğin dinamikliği ve yaratıcılığı, durduğu politik nokta ve kitleleşmesiyle iktidarın saldırılarının muhatabı oldu. Eylemlere katılan üniversiteliler tutuklandı, ev hapsi verildi. Baş eğmeyeceğiz diyalogu slogana dönüştü hapishanelerde, ev hapislerinde sokaklarda yaşam buldu. Boğaziçi direnişi veya kay-

yum rektör istemiyoruz direnişi, koca bir bütünün parçasıdır. Gençliğin gelecek kaygısının, bir bütün çelişkilerinin tezahürüdür. Bu çelişki süreçle birlikte yoğunlaşıp, kendisini farklı şekillerde gösteriyor. Akademik, demokratik taleplerle meydanlarda olunurken sistem açısından derin tehlikeler barındırıyor içerisinde. Boğaziçi direnişinin en önemli yanını, direnişe rengini veren LGBTİ+'lara, renklerine yönelik özel saldırılar oluşturuyor. Üniversiteliler açısından karşı çıkıldığı süreçte sadece üniversitelilerin algısında değil tüm toplumun algısında değişimi zorlayan bir kuvvete sahip olduğu anlaşılıyor.

Birçok ülke ve Türkiye'de yükselen kadın ve LGBTİ+'ların mücadelesinin özneleri, yok saymanın, sindirme politikalarının en ağırlarına maruz kalmalarına rağmen sokaklardan, mücadeleden ayrılmamaktadır. Erkek iktidar hali hazırda yasal olarak kabul ettiği fakat uygulamadığı İstanbul Sözleşmesi'ni, aile kavramının daha doğrusu patriarkal sistemin temellerini yıkacağı korkusuyla feshetti. Devlet, aygıtları üzerinden suçluları korurken bir yandan da erkekliliği tekrar tekrar üretme işini resmi olarak kabul ettiğini ifade ediyor. İstanbul sözleşmesinin fesih kararına karşı olarak pek çok ilde eylemler düzenlendi. Geniş kadın kitleleri tarafından sahiplenilirken görece toplumun büyük kısmının da meseleye oldukça duyarlı olduğunu söyleyebiliriz. Cezasız bırakılan, kadına yönelik şiddetin, cinayetin söz konusu olduğu bir ülkede öznelerin mücadelesi şiddeti ve cinayeti destekler nitelikteki iktidar yapısının temellerini sarsmaya devam ediyor. Elbette ki sarsmaya devam edecek!

Boğaziçi Direnişi, kadınların ve LGBTİ+'ların özgün mücadelesi, sokaklara sığmayan isyanı, işçi emekçilerin yoksulluğa, baskıya boyun eğmemesi ve daha birçok noktadan yükselen karşı koyuşlar. Bütün bu saydıklarımız bir şekilde sisteme karşı, erkekliliğe, burjuvaziye karşı çıkışın tezahürleri. Bu tezahürler, bir bütün toplum için ipin nereden incelendiğini ve nereden kopabileceğini gösteriyor. Mafya ile işbirliği yapan, gençliği yok sayan, kadınları ve LGBTİ+'ları şiddete, ölüme, işçiyi yoksulluğa mahkum eden devletin sıkışmışlığının resmi aynı zamanda. İsyanı her tarafa yaymak, her tarafta yükselen direnişi bir noktada toplayabilmek, sisteme yöneltmek gibi bir sorumluluk ise bizim omuzlarımıza yüklenmiş durumda. Hadi başlayalım; kapitalizm kendini yiyip bitirmeyecek, faşist iktidar da bir mafyaya, onun "itiraflarına", klik savaşlarına değil, bize; gençliğe, kadınlara, LGBTİ+'lara, halka yenilecekler!

“Öğrenciler Direnişin Getirisiyle Bugün Örgütlülük İhtiyacı Duyuyor ve Bunu Dayanışmalarda Dillendiriyor”

“Faşizm kendi yüksek sesli propagandası dışında başka, yükselen bir sese tahammül etmez; teşhir edilmekten hoşlanmaz.”

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan tarafından 2 Ocak 2021 tarihinde AKP’li Melih Bulu Boğaziçi Üniversitesi’ne kayyum rektör olarak atanmış ve hemen sonrasında buna karşı öğrencilerin kayyum rektöre karşı direnişi başlamıştı.

Boğaziçi’nde başlayan öğrenci direnişi birçok şehre ve üniversiteye de sıçramış ve buralarda öğrenci direnişleri başlamıştı. Direnişin İstanbul’dan sonra en çok ses getiren kentlerinden biri de Ankara oldu. Ankara’da Boğaziçi direnişinin nasıl başladığını, bu süreçte neler yaşandığını ve ilerleyen zamanlarda dayanışmaların nasıl oluştuğunu Ankara Üniversite Dayanışması’ndan Emir Parlak ile konuştuk.

Erdoğan’dan öğrencilere: Teröristler

Atamanın hukuksuz bir şekilde yapıldığı ve öğrencilerin buna tepki göstermesinin meşru olduğunu belirten Parlak:

“Yapılan bu atamanın ardından Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri ve hocaları, atamanın meşru ama hukuksuz olduğunu, siyasi saiklerle yapıldığını ve üniversite bileşenlerinin söz, yetki, karar haklarına yönelik bir saldırı olduğunu belirterek Melih Bulu’yu istifaya, Cumhurbaşkanını kararı geri çekmeye çağırdılar. Melih Bulu istifa çağrılarına kendisini öğrencilere şirin gösterme çabalarıyla karşılık verdi. Herkesin rektörü olacağını, Metallica dinlediğini, görev süresi içerisinde kimsenin kılına zarar gelmeyeceğini söyleyerek bir yandan kendisine yönelik büyüyen tepkiyi dindirmeye çalışıyordu. Elbette Melih Bulu istifa edebilir miydi? Bu öncesinde de çokça tartışılan bir konu oldu. Tepkilerin ilk geliştiği andan itibaren de zaten Melih Bulu istifa etmek istese dahi istifa edemeyeceğini; iradi olarak

SÖYLEŞİ EMİR PARLAK

bağlı olduğu kurumun Cumhurbaşkanlığı, şahsın ise Tayyip Erdoğan olduğunu belli etti. Kararı geri çekmesi çağrısı yapılan Tayyip Erdoğan ise öğrencilere ‘teröristler, ailelerinin sahip çıkması gerekli’ diyerek karşılık verdi” ifadelerini kullandı.

“Bir işgal girişimi başlattılar”

Çok uzun zamandır AKP, iktidarının kendi dışında olanı görmezden geldiğini ve inkâr ettiğini dile getiren Parlak, “Gericî-faşist bir siyaset yürütmektedir Kürt illerine kayyumların atandığı zaman, kendilerine altı milyon insanın iradesini çiğniyorsunuz dendiğinde, altı milyon insana demediklerini bırakmadılar. Hiç yokmuş gibi inkâr ettiler. Boğaziçi Direnişinin ortaya çıktığı dinamikte bu yok sayma ve

inkâr politikasının bir tezahürüdür aslında. Öğrenciler, üniversitenin bileşenleri, yok sayılarak yapılan bu atamaya karşılık, hocaları ve emekçileriyle beraber kendi rektörümüzü kendimiz seçmek istiyoruz dediler ancak iktidarın tepkisi gene yok saymak, inkâr etmek oldu. Uzun zamandır yapılan bu kayyum rektör atamalarıyla beraber aslında temel niyet üniversitelerin özgürlükçü, demokratik ve bilimsel ortamını tasfiye etmek ve kendi siyasetine uygun bir yaşam alanı haline getirmektir. Boğaziçi Üniversitesine de bu niyetle bir işgal girişimi başlattılar ancak karşılığı öğrencilerin başlattığı direniş oldu.” dedi.

“Birçok öğrenci gözaltına alındı ve yaralandı”

Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin okullarında yapmak istedikleri protesto eylemleri esnasında okula giriş çıkışların öğrencilere kapatıldığına ve okulun kapısının da kelepçelerle kilitletiğini söyleyen Parlak,

“Bu görüntülerin yaygınlaşması ve eylemlere yönelik polis şiddeti ile direniş siyasal iktidarın umduğunun aksine çok hızlı bir şekilde yayıldı. Okulun kapısına takılan kelepçenin görüntüleri toplumsal alanda memleketin içinde bulunduğu durumu özetler nitelikteydi. Çok uzun zamandır Türkiye’de sokaktan yükselen her hak talebi polis şiddeti ile bastırılmak istendi ve gösteri, yürüyüş hakları engellendi. Boğaziçi’nin ilk günlerinde yapılmak istenen eylemler de beklendik bir şekilde orantısız bir polis şiddeti ile karşılaştı ve sürecin devamında farklı konumlarda yapılmak istenen destek ve protesto eylemleri de yapılan müdahaleler ile dağıtılmaya çalışıldı. Bu müdahaleler esnasında birçok öğrenci gözaltına alındı ve yaralandı. Öğrencilerin karşılaştığı bu şiddetle beraber direniş yayıldığı gibi, tüm memlekette görünür bir hal aldı ve uzun bir süre siyasal gündemi işgal etti. Toplumsal kesimlerden destek çağrıları yükseldi; çağrılara çok fazla yanıt verildi ve gerek bireysel olsun gerek grup halinde olsun Türkiye’nin birçok farklı yerinde çeşitli destek eylemleri gerçekleştirildi. Boğaziçi Direniş en başından sonuna kadar sadece Boğaziçi’ni kapsayan bir gerçeklik olmadı. Direnişin bu kadar hızlı toplumsallaşmasının ve öğrenciler tarafından sahiplenilmesinin en önemli nedeni, uzun süredir ülkenin içerisinde bulunduğu siyasal, ekonomik ve kültürel krizin yarattığı tahribatin sorumlusu olan siyasal iktidara karşılık büyüyen öfkeydi. Boğaziçi Üniversitesi’ne atanan kayyum rektör bir ilk değildi, bahsedilen anti-demokratik uygulamalar, akademiye yönelik saldırılar ilk değildi ancak son olması adına Boğaziçili öğrenciler direniş eteğe kemiğe büründüler. Çok uzun zamandır sığlaşmış, hareket kabiliyetini yitirmiş tüm muhalefet odaklarına yeni bir soluk kazandırdılar. Direniş herkesi kendi çeperinde bir araya getirdi. En önemlisi öğrencilere söz, yetki, karar haklarını ve özerk-demokratik üniversite istemini yeniden hatırlattı” dedi.

Direnişin öğrettikleri...

Akademiye yönelik saldırıları durdurabilmenin ancak fiili direnişin büyütülmesi ve bir aradalıkla sağlanabileceğini ifade eden Parlak, “Toplumsal hafızayı kıvılcımlayan Boğaziçi Direniş bugün direnişin yöntemleri ve yönetimi üzerine örnekler teşkil ettiği gibi tüm üniversite öğrencilerinin, devrimci-demokrat kurumların direnişin öğrettiklerini tartışmasına vesile oldu” diye konuştu.

“Herkesi dayanışmaya davet ettiler”

Saldırıları karşısında direnişlerin büyüdüğünü ve dayanışmaların kurulduğunu kaydeden Parlak, üniversite öğrencilerinin süreci birlikte örgütlediğine, direnişin yaygınlaşması ve görünürlüğünün artması üzerine ülkenin birçok noktasında öğrenciler tarafından çeşitli platformla-

rın kurulduğuna ve bu platformların en başında dayanışma ağlarının olduğuna dikkat çeken Parlak,

“Siyasal iktidarın ve ortaklarının yekpare söylem ve saldırılarına yönelik öğrencilerde birlik ve dayanışma mesajları vererek yekpare hareket edebilmenin mekanizmalarını oluşturmak istediler. Oluşturulan bu zeminler üzerinde herkesi dayanışmaya davet ettiler. Faşizm kendi yüksek sesli propagandası dışında başka, yükselen bir sese tahammül etmez; teşhir edilmekten hoşlanmaz. Bu sebeple yürüttüğü anti propaganda ile öğrencilere karşı nefret söylemlerini arttırdığı gibi polis şiddetinin de dozunu yükseltti” şeklinde konuştu.

“Dayanışmalar kısa sürede yüzlerce öğrenciye ulaştı”

Kendilerinin, iktidarın Ankara’da yükselen direnişten ve öğrenci hareketliliğinden ne denli korktuğunu ablukaya aldığı alanlarda anladıklarını aktaran Parlak,

“Sürecin başında Güvenpark’ta gerçekleştirilmek istenen basın açıklaması öncesinde arkadaşlarımız evlerinden çıktıkları anda, çeşitli bahanelerle gözaltına alındı ve birçok öğrenci arkadaşımız ise henüz eylem alanına varmadan, buluşmalarına müsaade edilmeden yapılan müdahale sonucu işkence ile gözaltına alındı. Öğrenciler akademiye yönelik bu anti-demokratik saldırılara karşılık olarak Boğaziçi’nin öğrettikleri ile üniversite dayanışmalarını çok hızlı bir şekilde kurdular ve bu dayanışmalar kısa sürede yüzlerce öğrenciye ulaştı. Ankara Üniversitesi’nde kurulan dayanışmalar başta Boğaziçili öğrencilerle dayanışmak ve kendi okullarına atanmış AKP’nin siyasi temsilcisi olan kayyum Rektör Necdet Ünüvar’ı protesto etmek için Tandoğan kampüsünde bir yürüyüş gerçekleştirdiler. Onlarca öğrencinin katıldığı yürüyüşle beraber Ankara’daki üniversite öğrencilerinin de saldırılara boyun eğmeyeceği iradi olarak beyan edildi. Sürecin devamında İstanbul, İzmir gibi illerde başlatılan gözaltı, ev hapsi ve tutuklama furyalarını protesto etmek için yeniden Kızılay Meydanı’nda protesto edilmek istendi ancak eylemden önce bütün Kızılay yoğun bir polis ablukası altına alınmıştı. Ablukaya rağmen çeşitli noktalarda kalabalık gruplar halinde söz, yetki, karar hakkımızı dillendirdik beraberinde karşılaştığımız polis şiddeti ile yüzü aşkın öğrenci gözaltına alındık. Devamında yine yeniden Kızılay’da demokratik

*O gün
Ankara polisi
kaybetti çünkü,
öğrencilerin sesleri
sokaklarda yankılandı
ve öğrenciler
büyük bir destek
gördü.*

kitle örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarıyla beraber gerçekleştirmek istediğimiz eyleme polis gaz ve plastik mermileriyle saldırdı, onlarca kişiyi gözaltına aldı. Fakat o gün Ankara polisi kaybetti çünkü, öğrencilerin sesleri sokaklarda yankılandı ve öğrenciler büyük bir destek gördü. Uzun bir süre Ankara özelinde atıl kalan öğrenci hareketi Boğaziçi Direnişiyle birlikte kurduğu dayanışma ağları üzerinden kendisini daha bir arada ve örgütlü bir duruma taşıdı. Bugün Ankaralı öğrenciler söz, yetki, karar haklarının gasp edilmesine ve özerk-demokratik üniversite ortamının tasfiyesine karşı örgütlü bir tavrın gerekliliğini tartışıyorlar ve direnişin büyütülmesi üzerine ilişkiler geliştiriyorlar. Pandeminin olumsuz etkilerine rağmen büyütülen bu olgu okulların açılması ile daha da güçlenecektir.” dedi.

“Birlik ve dayanışma içerisinde yeniden güçlenmesinin yeni bir formu”

Dayanışmaların süreç içerisinde Boğaziçi’nde direnen öğrenciler ve hocalar ile dayanışmak için, doğal olarak olduğundan bahseden Parlak sözlerini şu şekilde tamamladı:

“Sürecin gelişimi ile dayanışmalar daha organik bir hal aldılar ve sadece Boğaziçi Direnişi ile dayanışma kapsamında değil, akademiye yönelik bütünlüklü saldırıya ve okullarına yönelik gerici-faşist kuşatmaya karşı öğrenci arkadaşlarına dayanışmalara örgütlenme çağrısında bulundular. İçerisinde örgütlü-örgütsüz özneleri barındıran dayanışmalar kurumların ötesinde bir noktada aslında ve zayıflamış olan öğrenci hareketinin birlik ve dayanışma içerisinde yeniden güçlenmesinin yeni bir formu olarak geliştirdiler, kısa sürede Türkiye genelinde merkezileştirdiler. Öğrencilerin sözünün tartışılacağı ve ortak tavırlarının gündeme kanalize olacağı, kampüs ortamlarının özgür ve demokratik düzleminin korunmaya çalışılacağı, hocalarının ve bilimsel bilginin tasfiyesine karşı duvar örüleceği zemin olarak tarifleyebiliriz dayanışmaları. En azından bugün tartışılan niyetler doğrultusunda. Tüm toplumsal kesimlerin örgütsüzlüğünün karşılığında yüzleştiği sorunlarla öğrenciler de elbette çok fazla yüzleşti. Okullarında var olan hak ihlallerine, söz haklarına yönelik geleceksizleştirilmeye karşı örgütsüz kalan öğrenciler direnişin getirisiyle bugün örgütlülük ihtiyacı duyuyorlar ve bunu dayanışmalarda dillendiriyorlar.”

Alışılmış Olanı Alışmayanlar, Reddedenler Değiştirebilir

Başlangıcı Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan kayyum rektör olarak tarihe not düşse de kapsamı bundan fazlasıdır. Bir seneyi aşkındır yaşanan pandemi süreci içerisinde ve öncesinde biriken öfkede kökleri bulunmaktadır.

AKP, Gençlik Kolları üzerinden 2023 seçimlerinde ilk defa oy kullanacak gençlere yönelik hazırladıkları proje dahilinde, gençlerin aileleriyle temasa geçeceklerini ilan ediyor. Bu ilan bir başlangıç olarak ifade edildiği gibi elbette bir sonuca da işaret ediyor. Z kuşağı olarak adlandırılan kesimin özgün süreci ve niteliğiyle birlikte hem Türkiye'de hem de dünya çapında değerlendirmeler yapılıyor. "Yeni teknoloji ve iletişim ortamlarını gündelik yaşamlarına uygun hale getiren çocuklar ve gençler, bunu bir yandan öğretmenlerin, ailelerin ve kurumların kontrolünden çıkmak için taktiksel olarak cep telefonlarına ve internete başvururken, bir yandan da sosyal medya hesaplarını kullanarak farklı kültürel değer sistemleri arasında gidip gelerek, refleks olarak gündelik hayatta kendilerini yaratıyor ve yeniden yaratıyorlar." Bu hal geleneksel olana

karşı kendi anlayışını, kendi yaşam tarzını uygulama isteği yaratıyor. Yaşam tarzının veya isteğinin ne olduğunu yazı kapsamının dışında tutarak, Z kuşağının "hayır" demeyi bilen bir düşünce sistemine sahip olduğu fikrine varabiliriz. Günceldeki kuşak farklılaşmasını yok saymadan değinilmesi gereken önemli nokta; eski ile yenin, yaşlı ile genç arasındaki çatışmanın bugüne özgü olmadığıdır. Z kuşağı kavramı 2000 ve sonrasında doğan gençleri ifade ederken tartışmaya mahal veren konunun tüm tarih boyunca geçerli olduğunu ifade etmek gerekir. Yani yenin, mevcut olanla ve geçmişle olan çatışması. Özellikle belirtmek gerekirse 68 kuşağının öznesi olan, dinamiğini sağlayan dönemin genç nüfusudur. Bu okumayı pek çok toplumsal harekette yapabiliriz.

Alışılmış olanı alışmayanlar, tahammül toplumunu tahammül edemeyenler, reddedenler değiştirebilir. Bu doğrultuda yenilik ve değişim genç kesimlerle birlikte inşa edilir. Veyahut gençlerden beklenir. Teorik olarak böyle olduğu gibi pratik de içerisinde bunu barındırmaktadır. Güncelde en somut örneğini Boğaziçi'nde başlayan ülke çapına yayılan direnişte görebiliriz. Başlangıcı Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan kayyum rektör olarak tarihe not düşse de kapsamı bundan fazlasıdır. Bir seneyi aşkındır yaşanan pandemi süreci içerisinde

ve öncesinde biriken öfkede kökleri bulunmaktadır. Değirmek gerekirse pandemiyle hayatımıza giren uzaktan eğitimle birlikte, altyapısı bulunmayan bir işleyişle eğitime ulaşımın zorlaştığı süreç yaşandı-yaşanıyor. Halka eğitimi ücretsiz ve ulaşılabilir kılmak istediğini ilan eden "sosyal" devlet anlayışı kendi özüne yakışanı yaptı ve eğitimden ilk elediği yoksul ve özellikle kırsal alanda yaşayan öğrenciler oldu. Benzer örneğini ise ekonomik krizin faturasının işçilere-emekçilere kesilmesinde görebiliriz. Aynı gemideyiz çağrısı bir rıza almaktan ziyade dümeni tutanların kimleri feda edeceğinin duyurusunu oluşturuyor.

Direnış yasalara değil meşruluğuna dayanır

Kayyum pratiğine yoğun bir şekilde tanık olmamız T.Kürdistan'ı bölgesindeki belediyelere yapılan gasplarla başladı. Seçimle gelmeyi göklere çıkaranlar tarafından seçimle gelenlerin tasfiye edilmesini yaşadık. Büyük bir toplumsal tepki ve güvensizlik ortamı yarattı. Etkileri her adımda kendisini gösteriyor. Boğaziçi'ne atanan kayyum da benzer nitelikleri içermesiyle, doğasında Kürdistan belediyelerine atanan kayyumlara tekrar dikkat çekti ve geniş kesimleri kayyumlara karşı tavır aldırttı. Sürecin gelişmesinde önemli etkilerden biri de kadın ve LGBTİ+ renklerinin yoğun bir şekilde kendisini göstermesiydi. Tüm sistem kadınlara ve LGBTİ+'lara karşı örgütlenirken özneler karşı duruşunu etkili olarak sürdürüyor. Sadece kolluk kuvvetleriyle çatışmaktan söz etmiyoruz, toplumu değiştirip dönüştürecek sürecin içerisinde bulunduğunu söyleyebiliriz. Kayyumlara karşı gelişen süreç gençlik direnişine dönüşürken içerisinde nasıl potansiyel ve yaratıcılık olduğunu pek çok pratikte gösterdi. İstanbul, İzmir, Ankara başta olmak üzere pek çok şehirde pan-

demi koşullarına ve üniversitelerin kapalı olmasından kaynaklı var olan dağınıklığa rağmen, sürecin oldukça görkemli geçtiğini söyleyebiliriz. Tutuklanan veya ev hapsi verilen öğrencilere rağmen direniş iktidarın beklentisinin tersine sönümlenmeyip güçlenmiştir. Öğrenciler bir araya geldiğinde oluşturabilecekleri tehlikeden çekinilerek otobüsler de, metro çıkışları da ara sokaklar da, öğrenciler alanlara çıkmasın diye ablukaya alındı. Bine yakın kişi gözaltına alındı.

Direnış yasalara değil meşruluğuna dayanır. Tam da bu anlayışla direnişlerin anlaşılması ve geliştirilmesi gerekiyor. Yasal prosedürlere öncelikle iktidar tarafından uyulmadığı durumda bizler haklarımızı kullanmak için değil haklarımızı genişletmek için sokaklarda olmalıyız. Verilenin bir çırpıda alındığı süreçte sadece gerçekliğimiz ve dayandığımız meşruluğumuz bizleri sokaklarda tutabilir. Bugün bir kararnameye karşı çıkmak tüm den iktidara, devlete kafa tutmak anlamına geliyor. Peki bu gerçekliğe uygun örgütlenebiliyor muyuz? Örgütlenbildiğimiz anlarda başarılı işler yapabildiğimiz aşikar. Kayyum karşıtı tutumu bir kampanya üzerinden ilerletmek amacıyla başlatılan Bundan Sonrası Hepimizde kampanyası politik olarak doğru noktaya dikkat çeken pratikte tutuk kalındığını itiraf etmek gerekiyor. Bu durumda süreç hareketli geçirilirken her şey iyi veya süreç durgun giderken her şey kötü demeden, bir bütün süreçten öğrenmemiz lazım. Sürecin ortaya çıkardıkları, çelişkiler çözülmeye çalışılmadığı takdirde, yok olmayacağını bilerek ders alıp hareket edilmeli. Zira bir yandan yeni süreçlerin yeni direnişlerin yaklaştığı unutulmaması. Boğaziçi direnişi ve onun önünü açtıkları, sistemi de buna göre konumlanmaya itiyor.

AKP-MHP ittifakı uzun yıllardır iktidarda olmasına rağmen, uygulamalarını devlet tarihinden miras alarak sürdürdüğü tekleştirme operasyonu nihai hedefine ulaşmamıştır. Türlü politikasına yaptırımına rağmen kitleler direnmeye devam ediyor. Gençlik üzerine yeni bir cezalandırma politikası olarak 9 Nisan'da Resmi Gazete'de Gençlik ve Spor Bakanlığı Yurt Hizmetleri Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikler yayımlandı. Yapılan değişiklikler doğrultusunda, öğrenci kasten işlenen bir suçtan dolayı 6 ay veya daha fazla süreyle hapis cezasına çarptırılmışsa yurtlara giremeyeceği ifade ediliyor. Öğrencilerin yurtlara girebilmesi için şart olarak belirtilenler ise; Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, Cumhurbaşkanına hakaret, devletin egemenlik alametlerini aşağılama, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama, kamu barışına karşı suçlarından mahkûm olmaması gibi koşulları sıralanmaktadır. Aynı Resmi Gazete'de yurtlara kayıtlı bulunan öğrenciler için ise disiplin cezası olarak verilen yurttan uzaklaştırmanın gerekçesi olarak da aynı suçlar belirtilmektedir. Bahsedilen suçlar son zamanlarda muhalif kesimlere temelsiz olarak itham edilen ve hatta ceza verilen suçlardır. Adalet anlayışının ne kadar tahrip edilmiş olduğu ortadayken bu tür göreceli suçların şart koşulması niyeti de ortaya seriyor. Bir tweetle devletin egemenlik alametleri aşağılanabilirken, haklarını isteyen emekçiler, uluslar, gençler, kadınlar, LGBTİ+'lar bir basın açıklaması yapmak istediğinde kamu barışını bozabiliyor! Esasında düşünce özgürlüğü kapsamında ifadelerde bulunmak istendiğinde veya yolsuzluklar sorulduğunda birilerine

hakaret edilebilirken, bahsedilen suçların neyi ve kimleri korumak için ortaya atıldığı gayet açık anlaşılmaktadır. Okulundan yurduna kadar her yerde siyaset yürürlükteyken gençlerin muhalif olarak siyasi söylemde bulunması dahi yasaklanıyor.

Ya kariyer sahibi olursun, sisteme uyarısın, ya da hiçsin!

Gençlerin akıllarına yönelik bir itekleme var; sistemin çarklarına hizmet edilmesi gerektiği iteklemesi; uyum sağlanmadığında basınca, baskıya dönen... "Kariyer" sahibi "başarılı" birey olmak gerektiğini aksi durumda "hiç" olunacağına öğüdü sistem aygıtlarınca, bazen rektör, bazen ceo, bazen politikacı vb. unvan sahiplerince takdim ediliyor. Bir çağrıda bulunulur, çalışmak ve çalışmak. Özünde ise ezmek ve ezmek. Bu çağrıya uyulmadığında "potansiyel başarısız", "aykırı", "uyumsuz" olunuyor. Uyum sağlayamamak yalnızlaştırıyor, hali hazırda darlaştırılmış yaşam görüşü, farklı ihtimalin olabileceğinin düşünülmesini dahi engeller hale geliyor. Alternatifler için mücadele etme gücünü insandan almak arzusuyla sistem ve onun parçası haline gelmiş "toplum" rıza üretmek için baskı oluşturuyor. Bu sıkışmışlık içerisinde kalan, çözüm üretemeyen veya çözümlü uygulama gücünü kendisinde bulamayanlar ise intihar ediyor daha doğrusu ettiriliyor. İnsanların karşısına çıkan genelde intihar haberleri oluyor. İntihar nedenlerinde sistemin, toplumun payı flulaştırılıyor. Ekonomik sorunları veya psikolojik sorunları vardı denilerek sanki bunlar basit nedenlermiş de, bir bütün emperyalist-kapitalist sistem ve onun ürünleriyle ilişkisi yokmuş gibi davranılıyor. Özellikle psikolojik olanlara sanki sorunu yokmuş da uyduruyormuş gibi yaklaşıyor. Bir sorunun, hastalığın elle tutulmuyor olması doğrudan çözüm, tedavisi olmaması onun olmadığı anlamına mı gelir? Psikolojik sorunumuzun olması sorunumuzun olmadığı anlamına mı gelir? Sorunlarımız birbirleriyle kopamayacak bağlarla bağlıyken çözümün de karmaşık ve zor olacağı tahmin edilebilir.

Özenilen bir Avrupa yaşantısı gündemdeyken hatta pratik olarak da bir şekilde Avrupa'ya gitme çabası oldukça tanık olduğumuz bir durum. Evet Avrupa ülkelerinin yaşam standardı Türkiye'ye göre yüksektir. Avrupa burjuva demokrasisi veya burjuva sistemin halka vadettiklerinin Türkiye'ye kıyasla ileride olduğu söylenebilir. Nasıl oluyor da kapitalist sistemin o kadar gelişmiş hali gençler için albenili oluyor? Sorun Türkiye'de kapitalist sistemin yeterince gelişmemiş olması mı? Siyasi iktidarın başına buyruk işleri mi bizi memnuniyetsiz eden? Elbet sorular bu şekilde gidebileceği gibi cevaplar da uzun uzadıya konuşulmalı. Sorun ne

bir soruyla somutlaşabilir ne de bir cevapla eritilebilir. Bizim açımızdan önemli bir yönüne değinmekte fayda var. Her toplumun kendi özgün tarihi; üretimi, bölüşümü bulunuyor, sınıflı sistem alt üst olmadığı sürece de bir mücadele söz konusu. Avrupa burjuvası halka "refah" sunuyor deniyorsa nedenleri tarihte, sınıf mücadelesinde aranmalı. Türkiye'deki sistem halka yoksulluktan başka bir şey vermiyorsa yine tarihine bakılmalı. Kapitalist sistemin azgınca yayıldığı ve farklı bir nitelik kazandığı yıllarda burjuvaların pazar kavgası 1. Emperyalist paylaşım savaşında somutlaşmıştı. Bu yıllarda farklı bir alternatifin pratiği de kendisini hazırladı ve gösterdi. 22 Şubat 1848'de işçi ve öğrenci ayaklanması ile başlayan devrim kısa sürede tüm Avrupa'ya yayılmış ve pek çok monarkın tahtını sarsmıştı. 1871'de Paris Komünü, Avrupa'nın ortasında ezilenler için büyük bir tecrübe, kapitalistler için korku bıraktı. 1917 Ekim Devrimi ülkesinde altüst yaratmakla kalmadı dünyanın tamamını etkileyen bir domino taşının başı oldu. 1 Ekim 1949'da devrim en kitlesel formunu Çin'de gösterdi... Doğrudan cephe savaşı "bitti", kapitalist-emperyalist sisteme dünya çapında ideolojik-pratik anlamda darbe vurulmasının etkileri kaldı. Yok olmakla karşı karşıya kalan kapitalistler, Avrupa'da barbarlığını en azından kendi içerisinde kısmen dizginlemek zorunda kaldı. Daha da sadeleştirmek gerekirse bugün Avrupa ülkelerinde övülen ne varsa bunlar kapitalizmin verdikleri değildir. Bunlar ezilenlerin almayı başardıklarıdır. Peki Türkiye tarihi bu etkiden azade midir? Elbette değildir. Türkiye gibi ülkelerde potansiyel "tehditler" yetmez. Türkiye'de somut direnişler

Fedakarlık yapmaktan çekinmeden direnişi yükseltmemiz gerekiyor.

geçerlidir. En somut örneği ise 15-16 Haziran Direnişidir, Gezi'dir. Emeğin potansiyel gücü örgütlü olduğunda, harekete geçtiğinde, sistem için işleri zora soktuğunda kazanımlar elde edebilir. Gençlik de bu minvalde kazanım elde etmek için potansiyel enerjisinden fazlasını ortaya koymalıdır. Gerekli yoğunlaşma, direniş yaşanmadığında bu iktidarı cüretlendiriyor. İlerleyen süreçlerde ve bugün olduğu gibi bir kayyumun geri adım atması, devletin geri adım atması anlamını taşımak zorunda kalıyor. Böylelikle de işleri ezilenler açısından zorlaştırıyor. Avrupa tarzı burjuva demokrasisinden uzak bir yaşam sürdürürken şunu dillendirmek gerekiyor ne Türkiye'de ne de başka bir yerde ezilenler tarafından iktidar ele geçirilmediği sürece ve peşinden nihai hedefe ulaşmadan sorunlarımızın kökten çözülmesi mümkün değildir.

Görece refahın ve demokrasinin olduğu yerlerin emperyalist niteliği ele alındığında sistemin özündeki barbarlığın sürdüğünü pek ala görebiliriz. Tarihimiz bizlere büyük direniş örnekleri bırakırken bir yandan da büyük işleri omuzlarımıza yüklüyor. Potansiyelimiz bizlere umut ve güç veriyor. Mesele enerjimizi nereye kullanacağımız sorusuyla çözülüyor. Niteliksel farkları ne unutarak ne de gereğinden fazla irdeleyerek, bütüncüleştirici yönelimlerin ortaya çıkarılmasıyla başarılı işler yapmamız mümkün. Türü cephesi bulunan mücadelenin bir ucundan tutup, genç omuzlarımızla yüklenmemiz gerekiyor. Fedakarlık yapmaktan çekinmeden direnişi yükseltmemiz gerekiyor. Son olarak Başkan Mao'dan alıntıyla "on bin yıl çok uzun/sarıll güne/sarıll saate."

**GELECEĞİ ZENGİNLERE
YEDİRMEYECEĞİZ!**

DOSYA

GELECEĞİ
ZENGİNLERE
YEDİRMEMEYECEĞİZ

Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz kampanyamız kapsamında aynı isimle yaptığımız bu dosya çalışması, bir önceki sayımızın dosya gündeminin bir devamı niteliğindedir. Çalışmalarını yürüttüğümüz kampanya faaliyetlerini daha doğru bir temelde ilerletmek, politik alt yapısını örmek ve daha güçlü bir odak yaratabilmek amacıyla hazırladığımız bu dosyanın içeriğinde; ilk yazımızda makinalaşma bağlamında Marx'ın ekonomi - politik anlayışının bir özetini çıkartmaya, ikinci yazımızda kapitalist üretim ilişkileri içerisinde servet birikiminin kaçınılmazlığına ve sonuçlarına, üçüncü yazımızda yine aynı üretim ilişkilerinin diğer bir sonucu olarak genç işsizliğinin geldiği boyutlara, ve son olarak da dijital dünyanın gençlik üzerindeki etkilerine odaklandığımız dört ayrı yazı bulunmaktadır. Dosya gündemlerine ek olarak kampanya duyurusunu yaptığımız açıklama metni de dosya yazılarının sonunda yer almaktadır.

Sefaletin İçinden Devrimi, Haklı
Taleplerin İçinden Yeni Bir Düzeni
Çıkarıp Almak...

Ücret sistemine dayanarak eşit ücretlendirme talebi bir yana adil ücretlendirme talebini haykırmak bile kölecilik sistemine dayanarak, özgürlük talebini haykırmakla aynı şeydir. Neyi haklı ya da adil saydığınız konu dışıdır. Soru şudur? Belirli bir üretim sisteminde gerekli ve kaçınılmaz olanlar nelerdir?

[Karl Marx, Ücret Fiyat ve Kâr]

Üretici güçlerin geliştirilmesi tartışmaları kapsamında Sanayi 4.0 ve bu tartışmaları içerisine alan Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz şiarıyla başlatmış olduğumuz kampanya sürecimiz bir dizi politik çalışmayı da bizim açımızdan gerekli kılmıştır. Elbette bu çalışmaya başlarken Sanayi 4.0 ya da Endüstri 4.0, öğrenen üretim araçları, akıllı fabrikalar kavramları ile egemenler tarafından ifade edilenlerin ne olduğu, bunların halk için - halk gençliği için sonuçlarının neler olabileceği ve bizim nasıl bir devrimci faaliyet örgütleyeceğimiz tartışma konumuzdu. Bu tartışmaları daha doğru bir şekilde yürütebilmek için şüphesiz ilk başvurmamız gereken yer Marksist iktisat, ekonomi - politik oldu.

Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz kampanyamızın başlangıcından önce gerçekleştirdiğimiz merkezi eğitim

çalışmasında bir dizi okuma yaparak üretim araçlarındaki olanca hızla kat edilen gelişimi (ve elbette bunun diğer her alandaki değişimi tetiklemeyle beraber) Marksist ekonomi politik anlayışıyla beraber tartışmaya çalıştık. Bunu yaparken, Marx'ın, diyalektik materyalist düşünceye nasıl ulaştığını, bu düşünce sistematini ezilenlerin kurtuluşu için nasıl bir silaha dönüştürdüğünü de görmüş olduk. Bu yazımızda da gerçekleştirdiğimiz eğitim çalışmamızdaki tartışmalarımızı özetleyerek Marksist ekonomi - politik anlayışına giriş yapmaya çalışacağız. Bu bağlamda, Marx'ın düşünce düzleminin genel bir özeti, ücretli emek sistemi ve kâr, üretici güçler - teknoloji ve emeğin değeri, devrimci bir sınıfın doğuşu başlıkları altında yazımızı tamamlamaya çalışacağız.

***

Herkes üretim ilişkilerinin, bunun sonuçlarının bir

ürünüyse, birey ve toplum bu üretim ilişkilerinin içerisine sıkışmış, toplumu oluşturan her birey o halde birbirinin farklı yansımalarındaki kopyası olmuştur. Toplum bu aşamadan sonra hiçleşmiş, toplumda öncelikli yeri metalar ya da “madde” almıştır. Birey ve toplum, üretim ilişkileri ağının, metalar aleminin içerisine hapsediği için artık ondan sınırları aşacak bir şey de beklemek gereksiz hale gelmiştir. Üretim ilişkileri, insanlardan daha etken bir yere geldiği için, hatta bizzat insan ilişkilerini de belirlediği için artık insanlardan da bir değişim yaratması beklenemez! Marx kabaca böyle eleştirilir. Bu eleştiriler Marx’ın ustaca çarpıtılmasının, manipülatif bir ayağıdır.

Burjuva iktisatçılar bu noktadan sonra tarihte işgal ettikleri yerleri başka bir yere götürerek, kendilerini en akıllı, en bilimsel, insanlık için doğruları en iyi şekilde söyleyen, devrimcileri ise ipe sapa gelmez, ucube, modası geçmiş, geçmişte kalmış düşünceleri savunan karakterler gibi göstermeye çalışırlar. Fakat durum tam tersidir.

Burjuva iktisatçılar, kapitalist sömürü düzenini Mill’de olduğu gibi bazen üretimi, bölüşümden, tüketimden, ücretten, kâr’dan vb.’den farklı farklı, tarihten bağımsız ölümsüz doğa yasaları gibi gösterirler, kimisi de Proudhon’da olduğu gibi burjuva toplumu yine ölümsüz kategori olarak ele alır fakat onda yalnızca iyileştirilebilecek olan bir yan keşfetmeye çalışırlar [Marx, 1966, s: 242, 144]. Burjuva iktisatçılar, burjuva üretim ilişkilerini, iş bölümünü, krediyi, parayı vs. sabit değişmez; ölümsüz kategoriler diye kabul ve izah ederler [Marx, 1966, s: 117]. *Onlar insanların artık burjuva olmayacakları bir toplumu tasavvur dahi edemezler* [Marx, 1966, s: 210]. Ancak gerçekte ise, belirli toplumsal nitelikler, belirli toplumsal üretim ilişkileri sonucunda açığa çıkar, doğal olarak bu üretim ilişkilerinin değiştirildiği anda toplumsal ilişkiler de değiştirilmiş olacaktır. Böylece bütün düşünceler, feodal ya da kapitalist üretim ilişkileri kategorileri, ifadesi oldukları sosyal ilişkiler gibi ölümlü olurlar. *Bu düşünce ve kategoriler tarihi ve geçici ürünlerdir* [Marx, 1966, s:122]. İnsanın devrimci eylemi artık, üretim ilişkilerinin değiştirilmesine yönelir.

Üretici kuvvetlerle sıkı sıkıya bağlı olan sosyal ilişkiler, üretici kuvvetlerdeki her değişimle beraber yeni biçimler alır. İnsanlar yeni üretici güçler edinirken buna bağlı olarak tüketim tarzlarını, hayatlarını kazanma biçimlerini ve sosyal ilişkilerini değiştirirler. *Bu belirli üretim ilişkilerine bağlı olan sosyal ilişkiler hiçbir biçimde genel olarak insanın bireyliğinden kökenlerini almazlar* [Marx: 1966, s: 122]. Ve hatta bu bireysel ilişkiler o kadar azdır ki ayrı ayrı alıcı ve satıcıyı düşündüğümüzde bile, *her ikisi de, alıcı da, satıcı da, ancak özel bir bireyin emeği olmamak üzere, para haline gelen kendi bireysel*

emeklerinin yadsınması yoluyla, bu ilişkinin içine girerler [Marx, 2020, s: 122].

Gerçekten hem patates satın alan işçi ve hem de dantela satın alan kapatma kadın, her ikisi de kendi görüşlerine ve kararlarına uyarlar; fakat bunların verdikleri kararlar arasındaki farkı, dünyada işgal ettikleri ve gene sosyal kuruluşun ürünü olan mevkiler arasındaki fark izah eder [Marx, 2020: 43]. Çünkü üretim, yalnızca tüketimin nesnesini üretmez, üretim ve onun biçimi aynı zamanda tüketim tarzını da belirler. *Demek ki üretim, tüketiciyi yaratır* [Marx, 2020, s: 248]. Uluslararası bir piyasaya ve büyük bir sermayeye sahip olan giyim şirketi Levi’s, pazarlama sloganı olarak “You Are What You Wear” [Ne Giyersen O’sun] sözünü kullanması bu noktada tersine düşünüldüğünde bilimsel bir ifade haline dönüşür: İnsanlar ne giyerse o olmaz, ne olduğuna uygun, toplumda kapladıkları yere denk düşen kıyafetler edinirler.

Marx’ın özellikle üzerinde durduğu vurgulardan biri ise, kapitalistlerin bir şeyi daha ucuza üretmek için bir birleriyle rekabet ettiklerine ilişkin belirlemesidir. Marx, bir şeyi daha ucuza üretmenin yolunun, o şeye katılan emek zamanı [toplumsal emek] en aza indirgemek olduğunu ifade eder [1966, s:70]. Bir meta daha ucuza üretildiği anda, piyasadaki benzer tüm ürünlerin fiyatı, o ürünün en ucuza üretildiği fiyata doğru çekilir. Bu üretim ilişkileri, üreticiyi iki saatlik çalışmanın ürünü, bir saatlik çalışmanın ürünü kadar ucuza satmaya zorlar [Marx, 1966, s:69]. Bu da bütün üreticileri, aynı zaman diliminde daha fazla üretim yapmaya doğru itekler. Geçmişte, talep arza hükmederken, arz talepten sonra gelirken ve üretim, tüketimi hemen topuklarından izlerken, *emrindeki aletlerin gittikçe artan bir ölçüde üretim yapmaya zorladığı büyük sanayi; artık, talebi bekleyemez. Üretim tüketimden önce gelir, arz talebi zorlar* [Marx, 1966 s: 73]. *Satış değerinin ölçüsü olan emek zamanı, bu yolla emeğin değerinin devamlı düşüşünün kanunu haline gelir* [Marx, 1966, s: 69].

Demek ki diyebiliriz ki, rekabet, kapitalistleri aynı şeyi gelecekte daha ucuza satması için üretim araçlarını geliştirmeye zorlar. Aynı zaman diliminde, daha fazla üretim yapmayan sermayesinin azalacağı gerçekliği bir üretim keşmekeşinin yaşanmasına neden olur. Aynı süre diliminde geçmiştekine göre daha fazla yapılan üretim, üretilen ürüne aktarılan emek zamanını aza indirir. Emeğin değeri düşer. Bu üretim ilişkisinin kaçınılmaz sonuçları vardır, bu sonuçlar insanlar arasındaki ilişkileri ve tüketim biçimini hem nesnel hem de öznel [bireysel] olarak belirler. Bütün bu ilişkilerin değişmesinin tek yolu, üretim ilişkilerinin kökten değiştirilmesidir.

Ücretli emek sistemi ve kâr

Kullanım ve değişim değeri olan her şey bir metadır. Kullanım ve değişim değeri olan emeğin kendisi de bu anlamda bir metadır. Emek üreten işçi emeğini kapitaliste satarak yoksullaşır, kapitalist ise emeği değerinin altında satın alarak zenginleşir. Kapitalist, hiç durmadan satın alarak zenginleşir, işçi ise emeğini hiç durmadan satarak yoksullaşır.

Bir metanın değeri onda *kristalleşen toplumsal emeğin toplamıdır* [Marx, 2019, s: 44]. Marx, metaların değerinin [ya da parasal cinsten karşılığı demek olan fiyatının], ücretler tarafından [2019, s:39], veya arz ile talep arasındaki ilişki ile belirlendiği [1966, s:40,44,] fikrini çürütmüştür. Marx, fiyatları ücretlerin düzenlediği dogmasını ileri süren tüm modası geçmiş siyaset yazarlarının, bu dogmayı kâr ile rantı sadece ücrete eklenen yüzdeler sayarak kanıtlamaya çalıştığını belirtmiştir [2019, S:39].

Üretim araçlarına sahip olanlar ile üretimi bizzat gerçekleştirenler bir birinden ayrıldığı anda emek ücretlendirilmeye başlamıştır. Bir metaya işleyen toplam emek niceliği, o metanın değerini belirler. Kapitalistler, üretilen metayı ona işleyen toplumsal emek zamanının üstündeki bir değere değil, gerçek değerine satarak kâr elde ederler. Metaya işleyen, emek niceliğinin bir kısmının karşılığında ücret işçiye ödenirken, bir kısmının karşılığında hiçbir şey ödenmez [Marx, 2019, s: 64]. Marx, *artık değere, ya da metanın toplam değerinin içinde işçinin artık emeğinin ya da karşılığı ödenmemiş emeğinin gerçekleştiği kısma kâr* [2019, s:65] der.

Ancak burjuva iktisatçılar, kârı, kapitalistin bütün üretim maliyetlerinin; ham madde, makine, üretimin yapıldığı yerin giderleri, ve işçi ücretleri vb. gibi tüm

giderlerinin üzerine ekledikleri fiyatlar ile açıklamaya çalışmışlardır. Doğal olarak burjuva iktisatçılar bu aşamadan sonra, işçinin maaşında yapılacak olan her bir ücret artışının sonuç olarak meta fiyatlarında da bir artışa neden olacağını iddia ederek, işçi ücretlerinin artırılmasının işçiler için anlamsız olacağını kanıtlamaya çalışmışlardır. Ancak gerçekte, bir ürünün piyasa değeri, ona işlenen toplam emek zamanı ile, kâr karşılığı ödenmemiş emek zamanı ile belirlenmektedir. Doğal olarak işçinin her ücret artışı, patronun kârının azalması ile ve tersine işçinin her ücret kaybının, patronun kârının artması ile sonuçlanacaktır. Marx bu durumu şu şekilde açıklamaktadır:

Ve işçinin, evvelce 5 frank alması ile, buğdayın ucuzlaması sebebiyle sonradan 4 frank alması arasında bir fark olmadığına inanmayınız. Onun ücreti kara kıyasla daima düşmüş değil midir, ve onun sosyal durumunun kapitalistin sosyal durumuna kıyasla hep daha kötüye gittiği açıkça belli değil midir?

[Marx, 1966, s: 222]

Bu nedenle, işçinin ücreti ürettiği metanın değeri ni aşamaz, onlardan fazla olamaz, ancak işçinin ücreti üretilen metanın değerinden her derece az olabilir. *Ürünlerin değerleri, ücretlerine sınır koyar; ama ücretler, ürünlerinin değerlerine sınır koymaz* [Marx, 2019, s:46]. İşçi, ürettiği ürünün değerinin her ne derece altında ücret alıyorsa, kapitalistin kârı da o derece büyüyor demektir.

Üretici güçler – teknoloji ve emeğin değeri

Üretici güçlerdeki ilerleme, teknolojinin üretim araçlarında daha fazla kullanılması dosya konumuzla doğrudan bağlantılı bir konudur.

Bir metanın üretilmesi için gerekli olan emeğin ni-

celiği, üretici güçlerdeki her değişimle beraber durmadan değişir. Marx'ın aktarımıyla Ricardo, üretici güçler ile emeğin rekabet halinde olduğunu ve bir biriyle ters orantılı olduğunu ifade etmiştir. Emeğin üretici güçleri ne kadar büyükse, belirli bir süre içerisinde tamamlanmış ürün sayısı o kadar fazladır, emeğin üretici güçleri ne kadar küçükse, belirli bir süre içerisinde tamamlanmış ürün sayısı o kadar azdır [Marx, 2019, s: 48]. Marx'ın ifadesiyle, *metaların değerleri, üretilmeleri için kullanılan çalışma süreleriyle doğru orantılı, kullanılan emeğin üretici güçleri ile ters orantılıdır* [2019, s:50]. *Bir makine, belirli oranlarda, emeğin yerini tutar* [Marx, 2020, s:55].

Metaların üretilmesinde, makinaların kullanımı arttıkça, işçilerin emeği makinalar aracılığıyla kapitalistler tarafından daha fazla gasp edilir. Aynı süre zarfında daha fazla ürünü üretebilir kılan her yeni gelişme piyasadaki bütün metaların değerini düşürür. Ancak bu düşüş sırasında bizzat kendisi de bir meta olan emeğin değeri bütün diğer metalara kıyasla daha fazla düşer [Marx, 1966, s:224]. Bunun sonucunda, kapitalistler sermayelerini daha büyük bir hızla büyütürken, emekçiler daha fazla yoksullaşır. Çünkü basit el emeğinin değeri, üretici güçlerin büyüme hızıyla ters orantılı olarak gerçekleşir.

Ancak, Marx, teknolojiyi, teknolojinin daha fazla uygulandığı üretim araçlarını başlı başına bir kategori olarak ele almaz. Teknolojik gelişmeler, emeğin değerini her geçen gün düşürmüş olsa bile, 1825'ten bu yana bütün buluşların işçi ile, işçinin uzmanlaşmış kabiliyetini her ne pahasına olursa olsun düşürmeye çalışan işveren arasındaki çatışmalar sonucu olduğunu ifade etmiş olsa da ve önemli her grevden sonra yeni bir makinenin meydana çıktığını belirtse de Marx [1955, s: 155], teknolojiyi başlı başına bir kategori olarak ele almaz.

Marx'ın ifade ettiği ekonomik kategori bir bütün üretim ilişkilidir. Marx, üretimde makinelerin kullanımı, sabanı çeken öküzlerin kullanılmasına benzeterek makinelerin sadece üretici kuvvet olduğunu ifade eder. Marx, makinelerin uygulanmasına dayanan çağdaş atölyenin, sosyal bir üretim ilişkisi, bir kategori olduğunu belirtir [1966, s: 147].

Öte yandan Marx, yeni teknolojilerin kullanıldığı üretim araçlarının emeğin değerini düşürmesinin yanında, işçilerin işlerini kaybetmesi sonucunu da beraberinde getirdiğini belirtmektedir. İngiltere'deki bir örneği ele alan Marx, iplik yapımcılarının sayısının 1.848'e yükselmesi gerekirken, iyileştirilmiş makineler sonucunda 1.100 işçinin işten mahrum edildiğini ifade etmiştir

[1966, s:225-226].

Sonuç olarak diyebiliriz ki, üretici güçlerdeki her yeni teknolojik gelişme kendi başına ekonomik bir kategori teşkil etmese de, işçilerin emek değerindeki bir kayba ve ayrıca iş kaybına neden olmaktadır. Kapitalist düzen içerisindeki her yeni teknolojik gelişme, işçilerin aleyhinde sonuçlar üretmektedir.

Devrimci sınıfın doğuşu

Ekonomik şartlar, ilkin memleket halkını emekçiler haline getirmişti. Sermayenin egemenliği, bu yığına böylece, ortak bir durum, ortak çıkarlar yaratmış bulunuyor. Bu yığın böylece şimdiden, sermaye karşısında, bir sınıftır. Fakat henüz kendisi için değil. Ancak birkaç safhasını tespit etmiş bulunduğumuz mücadele içinde bu yığın birleşik hale gelir ve kendisini kendisi için bir sınıf olarak kurar. Savunduğu çıkarlar sınıf çıkarları olur. Fakat sınıfın sınıfa karşı mücadelesi siyasi bir mücadeledir.

[Marx, Felsefenin Sefaleti]

Marx, Ücret Fiyat ve Kâr kitabında, işçilerin ücretlerin artırılması için mücadele etmesinin anlamsız olduğunu öne sürenlere karşı çıkar ve işçilerin ücretleri için her dönemde mücadele etmesi gerektiğini, hatta dolandırılmamak için, piyasa fiyatlarındaki her düşme durumunda dahi hangi oranda bir ücret düşüşünün gerekli hale geldiği konusunda bile kapitalistlerle pazarlık etmek zorunda olduğunu altını çizerek [2019, s:80]. Marx, *"işçinin ücreti çevrimin olumsuz evrelerinden kaçınılmaz olarak etkilenirken, çevrimin gönençli dönemlerinin kazanımlarından uzak durmasını talep etmek, ahmaklığın doruk noktasıdır."* der. Ücretli emekçi, başka zamandaki bir ücret düşüşünü telafi etmek için bile uygun olan zamanda ücret artışı için mücadele etmek zorundadır. Marx'ın deyişiyle işçi sınıfı eğer, *kapitalistin arzusunu ve dayatmalarını her zaman geçerlilik taşıyan bir iktisadi yasa olarak kabul edecek kadar uysal olsaydı, kölenin elindeki güvenceye sahip olmadan onun bütün sefaletini paylaşırdı* [2019, s:80].

Ancak burada sorun, ücret sisteminin işçi lehine geliştirilmesi için mücadele etme sorunu değildir. Sorun, mücadelenin şu veya bu biçimde sınırlarının mevcut sistemin yasaları ve mevcut sistemin sınırları içerisinde hapsedilmesi sorunudur.

... Aynı zamanda mevcut sistemi değiştirmeye çalışmak yerine örgütlü güçlerini işçi sınıfının nihai kurtuluşu yani ücret sisteminin nihai olarak ortadan kaldırılması için bir kaldıraç olarak kullanmak yerine kendilerini bu sistemin sonuçlarına karşı yürütülen bir gerilla savaşı ile sınırlandırdıklarında amaçlarına tümüyle ters düşmüş olurlar [Marx, 2019, s:90].

Doğal olarak, yapılması gereken, halkın geçmişten bugüne kazanmış olduğu hakları bir bir kendi gönül rızasıyla [bazı sol çevrelerin kıdem tazminatının kaldırılmasının devrimci mücadeleyi kendi başına geliştireceğini iddia etmesinde olduğu gibi], mevcut sisteme kaptırması değil, bunları savunma faaliyetini, devrimi gerçekleştirme sürecinin bir parçası haline getirmektir. Lenin'in ifadesiyle, *köleliğe başkaldırmış kölenin*, köleliği kabul etmiş köleden farkı budur. Aksi durum, işçi sınıfına veya devrimden çıkarı olan herkese, devrimi kazanana kadar, kölelik düzeninin tüm kurallarına uyun çağrısı yapmaktır, ve bu da halkı burjuvazinin peşine takacak olan sol görüşlü sağcı bir düşüncedir.

Esas mesele uygarlığın meyvalarından, kazanılmış üretici kuvvetlerden yoksun kalmak olmadığı için, bunlar değil, bunların içinde üretildiği geleneksel şekiller yıkılmalı, yok edilmelidir. [Marx, 1966, s:135]. *Sınıf çelişmeleri üzerine kurulmuş olan her toplumda ezilen bir sınıfın varlığı, yaşama şartıdır.*

Ezilen sınıfın kurtuluşu böylece zorunlu olarak yeni bir toplumun yaratılmasını içerir. [Marx, 1966, s:193].

Kapitalist yağma düzeni, sefaleti büyüttükçe, yokluğu bolluğun içerisinden çıkartıp halkı bu yokluğun içerisine hapsettikçe, sefalet yayılıyor. Bunun sonucu olarak halkın daha geniş ölçekteki unsurlarının çıkarları daha fazla ortaklaşıp, birleşir. Birlik bu noktaya varınca siyasi bir karakter edinir. Artık, burjuvazinin lehine olan her şey, çok daha büyük bir kesimin aleyhine daha fazla şekillenir, halkın daha büyük bir kesiminin her kazanımı burjuvazinin aleyhine gelişir. Bu sonuçların düzeyleri büyür. Yoksulluk, daha geniş kesim için daha katmerli yaşanır, işsizlik kara bir delik gibi gündün güne genişler, kalıcılaşır.

Böylece yeniden, devrime ihtiyacı olan ve bunu yakıcı düzeyde isteyen insanların sayıları artar.

Bize düşen ise bunları doğru temelde örgütleyebilmek, hazırlanabilmek, kurtuluş için, sistem içi her talebin yönünü yeni bir düzenin yaratılmasına doğru geniş-

Stelarc, Third Hand - 1980

Stelarc, tıbbî etik ve genetik bilimin konularını sanata taşıyarak bedenine giydirdiği teknolojik aygıtlar / giysiler / deri ile bir anlamda kendini melezeleşen bir yapıya taşıyor.

Bize düşen ise kurtuluş için, sistem içi her talebin yönünü yeni bir düzenin yaratılmasına doğru genişletmektir.

letmektir.

Bugün, Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz kampanyamız kapsamında odaklandığımız gençliği toplumsal düzeyde etkileyen bir dizi sorun bulunmaktadır. Genç işsizliğin gündün güne büyümesi, gençliğin geleceğinin daha fazla belirsizleşmesi, işçi gençliğin geleceğini emeğini sattığı

alanlarda kazanamayacağını daha fazla görmesi, köylü gençliğin, tarımsal üretim yapan gençliğin sömürü çarkının içerisine daha fazla itilmesi, gençliğin emperyalist tekelcerce daha yoğun bir şekilde sömürülmesinin önünün her geçen gün biraz daha açılması... Bunların tamamı *çağdaş ve modern* kapitalist üretim ilişkilerinin bugün ki geldiği aşamanın kaçınılmaz sonuçlarıdır. Bu üretim ilişkilerinin, Türkiye'ye verdiği küresel iş bölümünün sonuçlarıdır. Ülkenin mevcut yönetimi, araba üretiyoruz, İHA, SİHA üretiyoruz pozlarının altında emekçi halkın emperyalist tekelcerce daha fazla sömürülmesi için kapıları ardına kadar açmaktadır. Dünya 5'ten büyük-
tür diyen yönetimin halka bakış açısı

ve komprador nitelikte gelişen burjuvazinin hükümetinin millilik şovları, "turistin göreceği herkesi aşılacağız"da çakılmaktadır.

Ve nitekim, bize reva görülen her şey değiştirilmeyi beklemektedir.

Kampanyamız kapsamında YDG olarak gençliğin geleceği kazanma mücadelesine seferber olurken, yaşanan her olumsuz gelişmeyi, gençliğe dönük her saldırıyı devrimin bir sac ayağına dönüştürmek, devrimin bir nedeni haline getirmek mücadelemizin kapsamını belirlemektedir.

Marx, K. [1966]. Felsefenin Sefaleti. Başar, E. [Çev.]. Ankara: Sol Yayınları [Birinci Baskı].

Marx, K. [2019]. Ücret, Fiyat ve Kâr. Özal, E. [Çev.]. İstanbul: Yordam Yayınları [Birinci Baskı].

Marx, K. [2020]. Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı. Belli, S. [Çev.]. Ankara: Sol Yayınları [Sekizinci Baskı].

Burjuvaziden Arta Kalanlarla Yetinmeyenler

Beyaz erkekler/kapitalistler servetlerine servet katarken, yoksul, emekçi halk, hatta toplumun büyük bir çoğunluğu yarına eklemek bulabilme, en iyi ihtimalle "bu ayı çıkardım ya gelecek ay ne olacak?" derdiyle cebelleşiyor. "Evimiz en güvenli kalemiz" söylemleri yine favorilere eklenirken, insanlar yoksulluk ile mücadele edemedikleri için o kalelerin burçlarından atlayarak intihar ediyor. Yoksulluk ile mücadele etmeye çalışan ve bu mücadelede mağlup olan bir halk gerçekliği var karşımızda ve bu durum koronavirüs sürecine has değil. Ekonomik krizler, refah dönemleri ya da devletlerin ekonomileri her ne durumdaysa emekçi halk, gençler ve kadınlar bir şekilde paylarına düşen yoksulluk ile "idare etmek" veyahut patates, soğan "yardımları" ile karınlarını doyurmak zorunda kalıyor!

Koronavirüs süreci bu eşitsizliği elbette ki çok daha fazla derinleştirdi. Son süreçte yapılan araştırmalar, servet dağılımındaki uçurumu gözler önüne sererek, kriz süreçlerinin de esasta emekçiler, yoksullar için kriz olarak tanımlanabileceğini gösterdi. Araştırmalara göz gezdirecek olursak; uluslararası sivil toplum kuruluşu Oxfam'ın raporuna göre; dünyanın en zengin 10 kişininin serveti pandemi süresince net olarak 540 milyar dolar arttı. Ayrıca bu servet artışı ile dünyanın tümünün koronavirüs aşısı olması ve pandemi sebebiyle yoksulluk yaşanmaması mümkün!

Mevcut iktidarlar, yan etkisi olan aşıları yoksul ülkelere gönderedursun ya da yaşamını yitiren insan sayısı

her gün katlanırken, halk aşısı bekleyedursun!

Koronavirüs pandemik bir hastalık, peki ya kapitalizm?

"Hileli ekonomiler pandemiye lüks içinde atlatan zengin bir elite varlık akıtırken pandeminin ön cephesinde yer alan tezgahhtarlar, sağlık çalışanları ve marketlerdeki satış danışmanları faturalarını ödemeye çalışıyor" (Gabriela Bucher - Oxfam İcra Direktörü)

Durum tam olarak böyle; geleceğimizi çalarak kendi kasalarına servet akıtan kapitalistler keyif içinde yaşarken, bizler bir fatura ödemenin derdine düşüyoruz!

Dünyadaki servetin dağılımı her geçen gün daha da eşitsiz bir hale evriliyor ve orta halli ya da yoksul kesimin alım gücü gittikçe düşerken, en zenginlerin serveti büyük bir artış içerisinde. Çünkü pandemi ve yarattığı kriz bir fırsata dönüştürülmüş durumda. Kapitalizm kendi kendini yiyip bitirme seviyesine varmış, krizler içerisinde debelenirken bile, hala ayakta durabiliyor ve sömürüyü daha da derinleştiriyor.

Kapitalizm bir krizin içerisinde, diğer yandan teknolojik gelişmeler yeni iş alanları açıyor, üretimin daha kısa bir sürede gerçekleşebileceği olanaklar doğuyor. Bu durum doğalında kol gücünün kullanıldığı çalışma alanlarının darlaşmasına sebebiyet veriyor. Masa başı iş denilen alanlarda da bir nevi istihdam azalıyor. İş alanları giderek bilişim sektörüne kayıyor ve nitelikli elemanlar aranır hale geliyor. Bütün bu gelişmeleri daha önceki

tartışmalarımıza konu olan “Endüstri 4.0” konusu dahilinde işlemiştik. Ancak tekrara düşme riskini en aza indirerek, yeni gelişmelerle beraber bu tartışmaları gündemleştirmek mühim.

Endüstrideki her yeni gelişme esasta sermayenin birikmiş olduğu yerlerde gerçekleşmekte, daha doğrusu sermayesini bu alana akıtabilecek olan bir avuç patronun, kapitalistin elinde. En zenginler ve servetini en çok büyütenler listesine baktığımızda; Jeff Bezos [teknoloji şirketi Amazon’un kurucusu], Bernard Arnault [Dünyanın en büyük lüks eşya şirketi olan LVMH’nin başkanı ve genel müdürü, çeşitli web şirketlerinde yatırımcı], Bill Gates [Microsoft’un kurucusu, yazılımcı], Mark Zuckerberg [Bilgisayar programcısı ve Facebook’un kurucusu] gibi isimleri görmekteyiz. Kendi aralarında dünyanın en zengini unvanına oynayan bu isimler esasta teknolojik gelişmeler doğrultusunda yatırımlar yapıp, şimdilerde teknolojinin gelişmişliğine uygun üretim araçlarına sahip oldukları gibi, üretimi, piyasayı vs. yönlendirmektedirler. Pek tabii sermayenin birikimi, silah sanayi, ilaç sanayi gibi alanlarda da gerçekleşmektedir.

Kapitalizm, yoksulu ölüme mahkum edecek evreye gelmiş durumda. Tabii bu eşitsizlik tam da kapitalizmin doğasına uygun. Bir yanda servetini her geçen gün büyüten, siyaseti, eğitimi, tüketim biçimlerini belirleyen büyük patronlar, zenginler, diğer yanda açlıkla burun buruna yaşayan emekçiler, yoksullaşan orta sınıf..

Kapitalist sistem içerisinde üretim, artık klasik meta üretimi ile beraber dijital üretim alanlarına da kaymış ve tüketim buna bağlı olarak had safhaya gelmiş durumda. Üretim yapılan alanlar çeşitlenmişken, artı-değer

üzerinden elde edilen kar bilişim sektörünü de fazlasıyla içerisine almıştır. Antropolog Mary L. Gray ve bilgisayar bilimci Siddharth Suri’nin 2019 yılında yayımladıkları Ghost Work: How to Stop Silicon Valley from Building a New Global Underclass [Hayalet Çalışma: Silikon Vadisi’nin Yeni Küresel Bir Alt Sınıf İnşa Etmesi Nasıl Durdurulur?] kitabında hayalet çalışma kavramını ilk kez kullanmış ve bu kavramla dijital dünyadaki ucuz iş gücünün nasıl gerçekleştiğini anlatmışlardı. Daha çok işçileri değil, iş alanının kendisini konu edindikleri çalışmada, hayalet çalışmayı ve temel özelliklerini şöyle tanımlamışlardı:

Hayalet çalışmanın temel özellikleri, düşük ücretli, tek kullanımlık ve önemsiz işler olarak kabul edilir. Hayalet işçiler, dijital dünyanın inşaat işçilerine eşdeğerdirler, yüksek teknolojlili üretimin düşük teknolojlili bir rolünü oynarlar.

Bunun dışında spekülasyonlar, arz – talep dengesizliği -zenginliğin esas kaynağını oluşturmasa da- son 2 – 3 yılda zenginleşmenin ciddi bir ayağını oluşturmaktadır. Örneğin, koronavirüs tedavisinde kullanılacak aşı iyi bir örnek olarak gösterilebilir. Bulaşma hızı ile korku salan, durdurulmadığı takdirde büyük bir kıyım sebebiyet verecek olan koronavirüs aşısının fiyatı, gerçek fiyatının kaç katıdır hesap etmek güç. İnsanlığın bu aşığı ihtiyacı var ve satın alınmak zorunda. Bu durum bir bütün revaçta olan sektörler için de geçerlidir. Silah almadan savaşa girmek mümkün olmayacaktır, bu yüzden mecburiyetler göz önünde bulundurularak şişirilmiş ürün fiyatları ile patronlar bir kar baloncuğunun içerisinde yüzmekteler.

Bu kadar derin bir eşitsizlik içerisinde, tüketim kültürünün de dayatıldığını düşünenecek olursak; toplumda elbette ki mevcut duruma karşı birikmiş bir öfke mevcut ve kapitalist sistemin krizi derin. Ancak burada ekonomist görüşlere düşmemek önemlidir. Bu krizleri sadece ekonomik krizlere indirgemek ve bu çerçevede tartışmak ekonomist bir anlayışa tekabül edecektir. Varoluşsal kriz tanımını yapsak dahi tarihsel ilerlemeci bir anlayışla kapitalizmin kendi kendini yok etmesi beklenmemelidir.

“Kapitalizm öldürür, kapitalizmi öldürün!”

“Eğer herkes 100 dolarlık banknotlardan oluşan servetlerinin üzerinde otursaydı, insanlığın büyük kısmı yerde oturuyor olurdu. Zengin bir ülkede yaşayan orta halli bir kişi bir sandalye yüksekliğinde otururken, en zengin iki kişi uzayda olurdu.” [Oxfam 2020 Raporu].

2020 yılında yapılan araştırmalar sonucu oluşturulan raporda bu ifadeler yer verilmişti. Uzaya çıkma hayalleri kurulan “kimi” ülkelerde de yoksul halk bu derin eşitsizliği en katmerli biçimi ile yaşıyor. Elbette ki 2020’den bu yana çok şey değişti. Koronavirüs krizi baş gösterdi, zenginler daha çok zenginleşti. Şimdi 100 do-

larlık banknotları ile daha fazla şey yapma gücüne sahip zenginler var karşımızda. Ve yapabilecekleri şeyler gün geçtikçe artıyor. Belli bir birikim elde eden patronlar, işçiyi sömürerek, devletler halktan, halkın emeğinden çalarak bu kadar zenginleştiler. Kimi ülkelerde bu bilince varmak üzere, yolda olan halklar olsa da, başta ülkemiz olmak üzere, faşizmin çok daha zor koşullar yarattığı, korku saldığı ülkelerde bu durum elbette ki kolay değil. Ayrıca politik önderlik etme noktasında çok büyük boşluklar olduğu da aşikar. Ekonomik krizler kapitalist sistemin bir gerçekliği ve bu krizler halkın cefasını çektiği bunalımlara döndürülmek için çabalıyor. Sefasını süren zenginler, sorumlusu oldukları krizin faturasını emekçiye ödetmeye çalışıyor. Dedığımız gibi bu faturayı ödeyenler bu gerçekliğin bilincinde olsa da, faşizm gibi bir gerçeklikle karşı karşıyayız ve faşizm mücadeleye yürütenler kadar bu mücadeleye yeltenenlere de saldırıyor. Koşullar zorlu ancak **“Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz”** dedik bir kere! Şimdi bu bilinç ve farkındalık ile bize dayatılan yoksulluğa karşı; daha kararlı, politik ve örgütlü, ne yaptığının bilincinde olarak hareket etmek gerekiyor.

Geleceği Rakamlara Sıkıştırmayacağız, Zenginlere Yedirmeyeceğiz!

Genç erkek gerçek işsiz sayısı son bir yılda 311 bin kişi artarak 1 milyon 341 bine yükseldi.

Genç kadın gerçek işsiz sayısı ise son bir yılda 59 bin artarak 934 bine yükseldi.

Dünyanın gündemini Covid-19 merkezli gelişmeler belirliyor. Yaklaşık iki yıldır değişmezlik gösteren bir gerçeklik bu. Bu gerçeklik dünya halklarının yaşamını şekillendiriyor, kaçınılmaz olarak yeniden dizayn ediyor. Sömürü düzeni üzerine kurulmuş sistemler ise pandemiyi, dünya halklarının içerisinde yoğrulacağı sömürü çarklarına ekledikleri bir dişli haline getiriyor.

Dünya halklarının yaşamı sosyal, ekonomik, kültürel açıdan dizayn edilirken, bu yeni şekillenişe niteliğini Covid-19 salgınının sonuçları veriyor. Covid-19’un pek çok açıdan yarattığı sonuçlar ise, ezilen milyonların dünyanın dört bir yanında yaşadığı çelişkileri derinleştirirken ortaklaştırıyor.

Salgının din, dil, ırk, cinsiyet, sınıfsal ayırım gözetmeksizin herkesi eşitlediği propagandasının geldiğimiz nokta itibari ile pratik olarak boşa düştüğünü görüyoruz. Bir avuç egemenin çıkarlarını korumak ve güçlendirmek için milyarlarca insanın yaşam hakkının hiçe sayıldığını bir temsili olarak Covid-19 salgını söz konusu propagandanın altında yatan gerçekleri ortaya koydu.

Bir tarafta multi milyoner bir tarafta yoksulluk üreten kapitalist üretim ilişkileri, salgını da bu ekseninde yönetti, yönlendirdi. Covid-19’lu süreç, mevcut kapitalist düzende emeği değersizleştirme saldırılarının bir diğer adı oldu, sermayedarların sermayelerini büyütmesi için bir kaldıraç gibi kullanıldı ve böylece ezilen milyonları

yoksulluğa mahkum etti. Dünyada, ezilen milyonlarca emekçinin yaratmış olduğu serveti tek ellerde daha fazla toplayarak eşitsizliği derinleştirdi, sınıfsal uçurumu büyüttü.

Söz konusu uçurum, biz avuç zengin açısından cebini daha fazla büyütme olarak yaşanırken, sömürülen milyonlar açısından işsizlik, emeğin değersizleşmesi, açlık, yoksulluk olarak vücut buldu.

Pek çok açıdan sömürüyü derinleştiren Covid-19'un sonuçlarının en boyutlu ve gelecek açısından çoklu sorun üreten biçimi ise büyüyen işsizlik ve bunun bir parçası olarak genç işsizlik. Bu yıkıcı gerçekliği birçok araştırma verileriyle ortaya koyuyor.

Geleceği Rakamlara Sıkıştırmayacağız

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre, 2019 yılında 500 milyona yakın 15-24 yaş arasındaki genç iş gücünde yer aldı. Bu gençler arasındaki işsizlik oranı %13,5 seviyesinde gerçekleşti ve her 6 gençten biri işsiz kaldı.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB), Ekonomik Araştırmalar bölümünün hazırladığı, genç istihdamını ele alan "Gençliğin Güçlendirilmesi" raporu, 2008-2009 yıllarında yaşanan küresel ekonomik krizden bu yana gelişmiş ülkelerin genç işsizliğini azaltmada belli bir yol aldığını, gelişmekte olan ülkelerde genç işsizlik sorununun büyümeye devam ettiğini söylüyor. Rapor, genç işsizliğinin yetişkinlerin işsizliğinden önemli ölçüde daha yüksek olduğunu ve gençlerin işsiz kalma olasılığının yetişkinlere [25 yaş ve üstü] göre 3 kat daha fazla olduğunu söylüyor. Rapor "Eksik teknik beceri seviyesi,

eğitim ve öğrenime kısıtlı erişim, yetersiz emek politikaları, gençlerin sermayeye erişim zorluğu ve beceri uyumsuzluğu problemlerini" gençlerin işgücü piyasalarında karşılaştıkları başlıca sorunlar olarak vurguluyor. Ne eğitimde ne de istihdamda yer almayanları ölçmek için kullanılan "NEET" oranlarının da gençlerde yüksek olduğunu vurgulayan rapor "OECD'deki genç insanların neredeyse %13'ü 2019 yılı itibari ile NEET statüsünde" olduğunu söylüyor. Türkiye'nin ise 2019 yılı verileri ile 15-29 yaş grubu arasındaki %28,8'lik NEET oranıyla OECD ülkeleri arasında bu alanda en yüksek orana sahip olan ülke olduğu belirtiliyor. "Ülkeler arası NEET oranları incelediğinde, genç kadınlardaki NEET oranlarının genç erkeklere kıyasla sistematik olarak daha yüksek" diyen rapor, Türkiye'de her beş genç kadından yalnızca birinin istihdam edildiğini söyleyerek, Türkiye'deki toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dikkat çekiyor: "2019'da OECD ülkeleri arasında, genç kadınların %15,4'ü NEET olarak değerlendirilirken, genç erkeklerin %10,7'si bu statüde yer alıyor. NEET oranlarında da en yüksek toplumsal cinsiyet eşitsizliği Türkiye'de ölçülüyor [%22,1]. 15-29 yaş aralığındaki kadın nüfusundaki NEET oranı ise Türkiye'de %40'lara ulaşmış durumda."

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi'nin (DİSK-AR), dünyada ve Türkiye'de genç işsizliğine dikkat çektiği "İşsizlik ve İstihdamın Görünümü" raporu "Covid-19 Nedeniyle Üç Kişiden Biri İşsiz Kaldı!" diyor.

TÜİK tarafından açıklanan "dar tanımlı işsizliğin*", istihdamdaki daralmaya ek olarak Covid-19 nedeniyle

yaşanan iş kaybını açıklamadığını belirten rapor, Türkiye'deki işsiz sayısının 10 milyona dayandığını, kadın işsizliğinin yüzde 35,6 olduğu vurguladı.

DİSK-AR raporu TÜİK'in verilerinin "perdelenmiş ve-riler" olduğunu işsizliğin gerçek boyutlarını, Covid-19'un istihdam üzerinde yarattığı tahribatı yansıtmadığını, sakladığını söylüyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2021 birinci çeyreğinde dar tanımlı işsizlik oranını yüzde 12,9 olarak açıklarken, DİSK-AR, "geniş tanımlı işsizlik**" oranını yüzde 27,8 olarak açıkladı. Zamana bağlı eksik istihdam ile işsizlerin oranının yüzde 19,3 olduğu vurgulanan raporda, potansiyel işgücü olan işsizlerin oranının yüzde 22,1 olduğuna dikkat çekildi.

Raporda TÜİK verilerinin genç işsizliğinin gerçek boyutlarını yansıtmaktan uzak olduğu da vurgulandı. DİSK-AR raporuna göre, 2019 yılında yüzde 33,4 olan geniş tanımlı genç işsizliği Covid-19 salgınından en fazla etkilenen gruplar arasında. 2020'de geniş tanımlı genç işsizliğin 2019'a göre 7,6 puan artarak yüzde 41,1'e yükseldiği aktarılan raporda, gençlerde gerçek işsiz sayısının ise son bir yılda 360 bin artarak 2 milyon 275 bine yükseldiğine yer verildi.

DİSK-AR'ın genç işsizliğin gelmiş olduğu yıkıcı tabloyu aktaran raporunda genç kadınlarda yaşanan gerçek işsizlik verileri ise genç kadınlar açısından daha vahim bir tablo olduğunu ortaya koyuyor.

Raporda genç erkek gerçek işsiz sayısının son bir yılda 311 bin kişi artarak 1 milyon 341 bine yükseldiği söylenirken, genç kadın gerçek işsiz sayısının ise son bir yılda 59 bin artarak 934 bine yükseldiği belirtiliyor.

"Geniş tanımlı genç kadın işsizliği tüm işsizlik türleri arasında en yüksek oranda" diyen rapor, geniş tanımlı genç işsizliğinin yüzde 41,1 ile ikinci sırada yer aldığını aktarıyor. Tarım dışı genç kadın işsizliğinin ise son bir yılda 0,4 puan artarak yüzde 36,1 düzeyine yükseldiği ve 2020 yılında üçüncü en yüksek işsizlik türü olduğu vurgulanıyor.

Rapordan özetle:

- Covid-19 etkisiyle yaşanan toplam iş kaybı ve işsizlik [revize] 12 milyon 115 bin.
- Covid-19 etkisiyle iş ve istihdam kaybı oranı [revize] yüzde 34,4
- Geniş tanımlı işsiz sayısı 9 milyon 638 bine yükseldi.
- Geniş tanımlı işsizlik oranı 27,4'e yükseldi.
- İşten çıkarma yasağına rağmen istihdam 1 milyon 268 bin azaldı.
- Kadınlarda geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 34,8
- Gençlerde geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 41,1 olarak gerçekleşti.
- İşbaşında olanların sayısı ise 2,7 milyon azaldı.

-Son 1 yılda iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar 1 milyon 663 bin arttı!

İşsizlik Gençliğin Özgürlüğünü Kısıtlıyor

DİSK-AR raporunda da vurgulandığı gibi TÜİK'in verileri işsizliğin gerçek boyutlarını yansıtmıyor. Gençlik açısından yoksulluğun mevcut boyutunu, işsizliğin daha uzun vadede büyüteceği yoksulluğu rakamlara sığdırmakta mümkün değil zaten. "kadinisci.org"da genç kadınlarla yapılan çalışmada işsizliğin etkilerinin gençler açısından yarattığı yıkıcı sonuçlarını okumak mümkün.

"Gelirim olmadığı için temel ihtiyaçlarımı dahi karşılamakta güçlük çekiyorum. Aileme destek olmaya çalışırken şimdi onlardan destek alıyorum.

İşsizlik bir kadının özgürlüğünü fazlasıyla kısıtlıyor. Artık çocuk olmadığımızı ve öğrencilik zamanlarımızın da geçtiğini düşünürsek bu durum da özgürlüğümüzün kısıtlanması bir yana bağımlı bireyler haline geliyoruz."

"Nefes almanın bile para olmadan olmayacağını hissettiren bir işsizlik var hayatımızda. Ekmek almanın hesabını yapabiliyorsak bu hayatta, işsizlik özgürlüğümüzü tamamen kısıtlamış oluyor."

"Özgürlüğüm sadece işsizliğe bağlı değil bu ülkede kendimi hiç özgür hissetmiyorum. Çünkü yarınımın ne olacağına dair herhangi bir fikrim yok. Bir gecede bakanlar görevden alınabiliyor, birçok değişiklik olabiliyor. Bunlar yaşanırken işim olsa da özgür değilim ama şu an çok güvencesiz hissediyorum."

"Yani işsiz olmak, bir çaresizliğin sonucu değil de bir 'hak' olsa örneğin, her şey daha farklı olabilirdi. Kıdem tazminatlarımızı alabilsek, sağlık güvencemiz devam etse, devlet desteği ve sosyal desteklerle birlikte işsiz kalabilsek örneğin, durum çok daha farklı olabilirdi diye düşünmekten kendimi alıkoyamıyorum. Tabii neredeyse kölelik koşullarında çalıştığımız günümüzde, işsizlik çoğunlukla bir tehdit unsuru olarak kullanılmakla birlikte, bizler için, eğer azıcık şanslı değilsek, açıklıkla aynı anlama geliyor maalesef."

İşsiz Kalan Milyonların Umudunu Örgütleyelim

Kapitalizm, sürekli büyüme ve sermaye birikimi üzerine kurulu bir sistemdir. Bu sistemin sürdürülebilmesi için daha çok kâr getiren her yola başvurulur ve bunun sadece patronların değil emekçilerin de iyiliği için olduğu egemenler tarafından propaganda edilir. Bunun benimsenmesi için de her yola başvurulur. Dünya üzerinde yaşanan her gelişme bunun için bir fırsat olarak değerlendirilir. Bu ele alış kârı artırmaya, yani üretimi daha düşük maliyetle yapmaya yönelik olduğu için her daim emekçilerin zararına sonuçlanır. Bu sonuçlardan biri de

İşsizlik.

İşsizliğin nedenlerinden biri kapitalist ekonominin dalgalı hareket tarzıdır. Yani, bazen hızlı büyüme, bazen yavaş büyüme göstermesi. Bu hızlı ve yavaş büyümeler farklı sınıflar için farklı sonuçlar doğuruyor. Pandemi döneminde Türkiye ekonomisi büyük bir çıkmaza girdi, ama bazı sermayedarlar kârlarına kâr katarken bazıları zarar etti. Emekçilerin ise büyük bölümü işsiz kaldı ya da kısa çalışma ödeneğine, düşük ücretlere, yoksulluğa mahkûm bırakıldı.

Mevcut düzenin kodları Covid-19'dan bağımsız olarak işsizlik üretiyor. İşsizlik rakamları her geçen gün büyüyor. Yukarıda verdiğimiz istatistikler gösteriyor ki, her hane de en bir-iki kişi işsiz. Covid-19 gibi olağanüstü süreçleri egemenlerin ele alışları ise bu bilançonun hızlıca ağırlaşmasına neden oluyor.

Öyle ki, küçük esnaf, çalışan sayısı 10-20'yi geçmeyen iş yeri sahipleri artık kendileri işsiz kalmış durumda. Burada "kaybolan" sermaye nereye gidiyor? Daha büyük şirketlerin, patronların kasasına akarak, halk yığınlarının yoksullaşmasını derinleştiriyor.

Hem Türkiye'de hem de küresel ölçekte yapılan araştırmalar genç işsizliğin büyüdüğüne işaret ediyor. Genç işsizliğin büyümesi, iş alımlarının artık durduğu anlamına geliyor. Orta yaşlı, eski çalışanlar görece işlerine devam ederken işverenler artık yeni çalışan almaya ihtiyaç duymuyor. Bu da genç işsizliği büyütüyor ve işsizliği gençliğin büyük sorunu konumuna taşıyor. Bununla birlikte artık her hane de bir ya da birkaç işsiz olduğunu düşünürsek bu durumun ne kadar büyük ve toplumsal bir sorun haline geldiğini görürüz.

Kapitalizmin eğilimi, daha fazla metayı daha ucuza

üretmek olduğu için hem işçileri işinden eden politikaları geliştiriyor hem de emeğinin karşılığı olan ücreti günden güne düşürerek emeği değersizleştiriyor. Kapitalizm, mevcut sorunları günden güne büyüttüğü için, onun içerisinde daha iyi bir yaşam sürdürme fikri, "herkesin çalışması için, herkesin daha az çalışması" ilkesi gerçek dışı bir hayal oluyor. Doğal olarak kapitalist üretim ilişkileri içerisinde, toplumsal ölçekte ciddi bir sorun haline gelen işsizlik sorununu çözme meselesine, yeni bir düzenin yaratılması perspektifyle ama bugün ki kazanacaklarımıza da odaklanarak yaklaşmalıyız. Böylece işsiz kalan milyonların umudunu örgütlü mücadele içerisinde kazanabiliriz.

*Dar tanımlı işsizlik: TÜİK referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan [kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiçbir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan] kişilerden iş aramak için son 4 hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan 15 ve daha yukarı yaştaki kişileri işsiz olarak tanımlamaktadır. 2014 yılı öncesinde iş arama kriterinde referans dönemi olarak "son 4 hafta" yerine "son 3 ay" kullanılmaktaydı. Dar tanımlı işsizlik oranı işsizlerin işgücüne oranı olarak hesaplanır.

**Geniş tanımlı işsizlik: Alternatif işsizlik hesaplamaları konusunda en detaylı yöntemi Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) önermektedir. ILO geniş tanımlı işsizliği emeğin eksik kullanımı [labour underutiliation] olarak adlandırmakta ve standart işsizlik oranları yanında ülkeler için alternatif/geniş tanımlı işsizlik oranlarını da hesaplamaktadır. ILO geniş tanımlı işsizlik kapsamında zamana bağlı eksik istihdam edilenleri [kısa zamanlı çalışanları, mevsimlik çalışanları], standart işsizleri ve potansiyel işgücünü [halen çalışmayıp iş bulursa çalışmak isteyenleri] dahil etmektedir.

Bilişim Teknolojileri ve Gençlik

Tarihi, ilkel hesap makineleri olan abaküslere dayanan günümüzün bilişim teknolojileri, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında ABD'nin Almanya savaş şifrelerini çözmek için kullandıkları ve geliştirdikleri ENIAC ile farklı bir boyut kazanmıştır. Daha sonra hızlı işleyen bir süreç ile kişisel bilgisayarların ve oyun konsollarının yaygınlaşmasıyla birlikte günümüz, bilgi toplumu olarak adlandırılmaya başlanmıştır. 'Bilişim' terimi ise ilk kez Alman bilgisayar bilimcisi Karl Steinbuch tarafından 1957 yılında, "Informatik: Automatische Informationsverarbeitung - Bilişim: Otomatik Bilgi İşlem" adlı makalesinde kullanılmıştır.

Şimdi minicik ve yüzeysel bir şekilde değiştiğimiz tarihçe kısmını geçerek yazımızda asıl değinmek istediğimiz kısma, yani bilişim teknolojilerinin günümüzde geldiği aşamaya ve bu aşamanın özellikle biz gençliğe olan etkilerine değinmeye çalışalım.

Günümüzde geldiği boyut

Kişisel bilgisayarların artmasından sonra ilk cep telefonlarıyla birlikte bugün hepimizin nereye gitse yanında taşıdığı, unuttuğunda dünyası başına yıkılmış gibi hissettiği, oldukça büyük bir piyasaya sahip olan ve günümüzde bilgisayarlardan çok daha fazla işlem yaptığımız akıllı telefonlar hayatımıza girdi. Yani iletişim ve bilgi taşıma artık tek tuşla, interaktif şekilde rahatlıkla

gerçekleştiriliyor. Mektup, telgraf gibi eski teknolojileri geçtik, ev telefonları dahi artık kullanılmaz bir hal aldı. Sosyal medya, sanal gerçeklik, kuantum bilgisayarlar vb. gibi kavramlar var hayatımızda ve bu teknolojiler gün geçtikçe de ilerliyor, bizler de bunun bir parçası oluyoruz. Çünkü bundan kaçmanın pek bir yolu yok ve de tercihe bağlı bir durum olarak görünmüyor. Bunun en önemli nedeni insanın toplumsal bir varlık olması ve bu teknolojinin de toplumsallığın, iletişimin ve bilgi ihtiyacının bir ürünü olarak günümüzdeki halini almasıdır.

Z kuşağı denilince ilk akla gelen, sosyal medya kavramı ve kullanımına da kısaca değinmek gerekir. Özellikle telefonların büyük yardımlarıyla bugün sinema filmleri dahi telefon kameralarıyla çekilebiliyor. Yani çok fazla harcama yapmadan sadece akıllı telefon teknolojisi ile sosyal medya mecraları için video, fotoğraf ve ses gibi içerikler üretilerek bunlar kitlelere ulaştırılabiliyor. İnternet teknolojisinin ilk zamanları sadece içerik oluşturuculardan veri alımı şeklindeyken, bugün her birimiz internette veri temin eden ve aynı zamanda içerik üreten bir durumdayız. Günümüzde daha 3 yaşına bile gelmemiş bir bebek telefon ekranını büyütme öğrenebiliyor, 5 yaşındaki çocuk ise youtuber oluyor! (Evet ünlem koydum çünkü bu henüz aklı ermeyen, yani kendi kararlarını verecek yaşta olmayan minicik çocukların şöhret ve para için istismar edilmesinin günümüzdeki

yöntemidir diye düşünüyorum.] Youtube, TikTok gibi milyonlarca insanın ulaşabildiği mecralarda bu kendi kararlarını veremeyecek yaşta olan çocukların görüntüleri sayesinde para kazanılıyor. Buna istismar dışında doğru bir tanımlama bulamamam da benim hatam değildir diye düşünüyorum. Konumuza dönecek olursak...

Özellikle YDG'nin de 2019 yılından bu yana tartıştığı Sanayi 4.0 meselesi bilişim teknolojilerini kapsayan dünya ölçeğinde bir sanayi evresi. Sanayi alanında bu aşamaya gelmesinin kuşkusuz bilişim ve diğer alanlardaki teknolojinin hızla gelişmesi ve büyük bir bilgi toplumu haline gelmesiyle alakalı olduğu kesin. Yani iletişim ve bilgi teknolojilerinin büyük bir hızla gelişiminin, bütün bir toplumu etkileyen ve dönüştüren varlığının, Endüstri 4.0 olarak da adlandırılan Sanayi 4.0'ın hayatımıza girmesinde çok büyük bir etkisi var.

Kısaca değinmek gerekirse, Sanayi 4.0 özellikle üretim ve hizmet sektörlerinde robotlaşma ve teknoloji geliştirildikçe daha az insan gücüyle çok daha fazla meta üretimi demek oluyor. Bu da günümüzde gittikçe artan işsizler ordusunu açıklıyor ve uzak tarih de dahil bu işsizler ordusunun giderek büyüyeceği ve çok sayıda iş kolunun yok olacağı veya robotların yaptığı işler haline geleceği anlamına geliyor. Bunu gündelik yaşamda, bu teknolojilerden henüz çok daha küçük bir kısmının kullanıldığı Türkiye'de bile birçok çalışma alanında gözlemleyebiliriz. Ancak bir örnek vermek gerekirse; bankalarda çalışan insan sayısının özellikle bankamatikler ve çağrı merkezleri gibi teknolojilerin gelişmesiyle giderek düştüğünü gözlemleyebiliriz. Her geçen gün çağrı merkezlerini aradığımızda daha çok mekanik ses ve bu sesin yönlendiriciliği ile karşılaşırız.

Z Kuşağı

Farklı yıl aralıklarında doğan jenerasyonları çeşitli açılardan genel ortak özelliklerine göre belirleyebilmek amacıyla X, Y, Z gibi isimlendirmeler yapılmıştır. Bunlardan Z kuşağı günümüze en yakın olanıdır ve yine günümüzde bilim insanlarından, siyasetçilere, toplumun birçok kesimine kadar herkesin konuştuğu, ağızından düşürmediği, eleştirdiği, yücelttiği ama en önemlisi hedef kitleleri halinde olan bir kuşaktır Z kuşağı.

Biz gençler için bu tanımın ve kuşağın önemi ise 'biz'i tanımlıyor olmasıdır. Genel tanımlar veya çizilmiş çerçeveler üzerinden gidilerek Z kuşağı olarak adlandırılan jenerasyonumuzu tanımlamanın asla yeterli ve doğru olacağını düşünmemekle birlikte elbette belli ortak özelliklerimiz var. Bunlardan en önemlisi ve belirleyici olanı ise teknoloji ile olan bağıımız. Çoğu zaman bu bağdan dolayı eleştiriliyoruz fakat yine çoğu zaman da bu kaçınılmaz bağdan kaynaklı hedef kitle haline geliyo-

ruz. Kısacası uzunca bir süre daha sürekli konuşulan ve gündemden inmeyecek, hedef ve deneme tahtası olarak görülecek ve kullanılacak insanlar olduğumuz kesin.

Sosyal medya ile bağ, kullanma şekli, teknolojiye bağımlılık gibi birçok özellik sosyal medya bağımlılığı gibi yeni yeni hastalıkların da tanımlanmasına sebep olmuşken, bütün dünya için eş zamanlılık geçerli olmasa da büyük bir hızla bilgi toplumu haline geldiği ve bunun her alana yansıdığı bir gerçek. Özellikle bu teknolojik gelişmelerin iş kolları üzerindeki etkilerinden, sebeplerinden biri olduğu ekonomik krizden kaynaklı köşeye sıkışan devletlerin sistemi korumak için uyguladıkları baskı politikalarından vb. kaynaklı biz gençler git gide gelecekte umudu olmayan, istediği ve ilgi duyduğu alanlara yönelemeyen ve 'para kazandıracak' bölümlere yönelmek zorunda kalan insanlar oluyoruz. Çünkü sistem ile onun izdüşümü olarak devlet ve toplum bizden mutlu bireyler değil 'sisteme yararlı' bireyler olmamızı bekliyor. Bizi mecbur bırakıyor. Fakat özellikle kapitalizmin kaçınılmaz sonuçları ve kısır döngüleri olan ekonomik krizler ve yoksulluğun da etkisiyle son zamanlarda genç intiharlar, kayıtsız çocuk işçilik, güvencesizliğin sonucu iş cinayetlerinde genç işçi kıyımları her geçen gün daha da artmakta!

Türkiye ve dünyanın pek çok yerinde belli sosyal medya mecraları aynı zamanda biz gençlerin düşüncelerini söyleyebildiği, bunları insanlarla tartışabildiği ve içeriklerini kendi özgün dilleriyle oluşturabildikleri alanlar. Fakat aynı zamanda yine bu mecralar zorbalık ve linç için de sıklıkla kullanılabilir [Bunun en yakın ve üzücü örneği ise geçtiğimiz yıllarda intihar eden İstan-

bul Üniversitesi öğrencisi Sibel Ünli veya sürekli yapılan LGBTİ+lara yönelik linç kampanyaları!]. Devletlerin bu zorbalık ve linçlere dair net ve kayda değer bir düzenlemeleri yokken devlet yetkililerine hakaret, “terör” propagandası paylaşımları yapmak gibi “suçlar”dan kaynaklı gençler polis operasyonlarıyla evlerinden gözaltına alınabiliyor. Kendisine karşı olan her türlü şeyden korkan sistem ve devletleri kolluk güçleri aracılığıyla interneti de baskı ve korku duvarlarıyla çevrelemeye çalışıyor.

Teknoloji ve bilgiye kolayca ulaşım her ne kadar ilk duyulduğunda kulağa hoş ve oldukça faydalı geliyor olsa da, sonuçlara bakıldığında hiç de öyle iç açıcı değil gibi. Peki bunun nedeni nedir? Teknolojinin emperyalist kapitalist sistem tarafından, her kazanç alanının olduğu gibi, tekellerde tutulması ve tamamen sistemin faydasına, ezilenlerin ise sömürülmesine yarayacak şekilde kullanılması olabilir mi? Tüm internet ve sosyal medya kullanıcılarının kişisel verilerinin büyük teknoloji tekelleri tarafından, çoğu zaman izinsiz bir şekilde depolanıp satıldığı artık tüm dünya halkları tarafından bilinen bir gerçek!

Sonuç olarak

İlla bir sonuca bağlamak gerekirse sanıyorum mesele çok klişe olsa da yine de sistemin değişmesi ve tıpkı üretim araçlarının olması gerektiği gibi teknolojinin ve teknolojiyi geliştirip yönlendirme gücünün de işçi sınıfının, halkın, ezilenlerin, kısacası asıl sahiplerinin eline geçmesidir. Ancak bu şekilde teknoloji bizi işsiz bırakan, psikolojimizin bozulmasına veya bağımlı hale gelmemize sebep olan, bizi intihara sürükleyen bir olgu halinde olmaktan çıkar.

Atomun parçalanmasının mümkün kınılması insanlık ve bilim için büyük bir ilerlemeydi. Fakat ABD emperyalizmi tarafından büyük bir yıkım aracı haline getirilerek; Nagazaki ve Hiroşima katliamları için, insan yaşamının olmadığı gerekçesiyle denemeler yapılan alanlardaki bütün bir doğal yaşamın katledilmesinde kullanıldı. Sistemin bile isteye, kendi menfaatleri için atom teknolojisini kullanması ile bilişim teknolojilerinin kullanımı da aynı biçimde. Daha çok ve hızlı gelişme=daha çok rant, kar ve sömürü! Fakat bu sırada gençlik ne durumda, insanlar intihar ediyor mu, ediyorsa neden, toplum ne tür çıkmaz ve bunalımların içerisinde? Hiç bir önemi yok!

Yeni Demokrat Gençlik olarak “Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz” şiarıyla başlatmış olduğumuz kampanyaya ilişkin açıklama metnidir.

YDG: Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz!

Kampanyamızın çıkış noktası, emeğe dönük saldırıların gençliği toplumsal düzeyde etkileyen yanlarına yöneliktir. Bu yanlar, öğrenci gençlikte diplomalı işsizlik, kentlerde çalışan gençlerde güvencesizlik ve yoksulluk, tarım alanında çalışan gençlerde kendi toprağında emperyalist tekellerin ucuz işçiliği ya da işsizliği ve hepsinde ortaklaşan geleceğin belirsizleşmesi olarak kendisini göstermektedir.

Gençliğe ve geleceğe dönük bu saldırılar, üretim araçlarının geliştirilmesi olarak adlandırılabilir olan Endüstri 4.0’ın da tetiklediği bir dizi gelişme üzerinden yaşanmaktadır. Küresel iş bölümü; Endüstri 4.0’ın, bu teknolojiye sahip olmayan ülkelere doğru etkisinin yayılmasına yol açmakta, Türkiye gibi sanayisi gelişmemiş ülkelerde yoksulluğun ve işsizliğin boyutunu daha fazla derinleştirmektedir. Kendisini bu yeni sürece yaslamayı

hedefleyen sermayedarlar, halka “rahat olun” her şeyi revize edeceğiz telkininde bulunuyorlar ancak...

Onlar, eğitimi, iş alanlarını bu yeni düzene göre revize edecekleri safatasını ata dursunlar biz ne yaşadığımızı ve bizi neyin beklediğini biliyoruz! Onların revize edecekleri tek şey kendi ceplerinin büyüklüğü olacaktır.

Egemenlerin Sanayi 4.0 ya da Endüstri 4.0 olarak adlandırdığı üretim araçlarının “akıllılaştırılması” süreciyle makinalar, emeğin daha rutin olduğu alanlardan daha karmaşık olduğu alanlara doğru yayılmaktadır. Bu süreç mevcut kapitalist düzende sermayedarların sermayelerini büyütürken emeği değersizleştirmekte ve böylece halkı bir bütün yoksullaştırmaktadır. Dünyadaki, tüm insanlığın yaratmış olduğu servetin bölüşümünü tek ellerde daha fazla toplamakta, eşitsizliği daha fazla derinleştirmektedir. Bu düzene mahkum olduğumuz, bu

düzeni değiştirmedığımız sürece gençliği ilk elden işsizlik ve daha sonra derin bir yoksulluk beklemektedir. Nitekim bugün, emeğimizi beş kuruş değere satma "fırsatını" yakalamamız bile bir lüksmüş gibi pazarlanmaya çalışılmaktadır.

"Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz" kampanyası sürecin bu gerçekliğine karşı gençliğin devrimci bir yol haritasıyla örgütlenmesini amaçlamaktadır.

Kampanyamız birbirinden kesin çizgilerle ayrılmayan politik, siyasi, örgütsel hedefler içermektedir. Kampanyamızın yaygın duyurusu, ajitasyon - propaganda çalışmaları, kampanyanın politik içeriğinin ve bağlamının belirginleştirilmesi; halk gençliğinin, politik - kültürel ve ekonomik anlamda mevcut düzenin bizden çaldıklarına karşı değiştirici bir güç merkezi olduğunun ortaya konması; kampanyaya güç verecek olan daha geniş gençlik kesimiyle temasın kalıcılaştırılması, açığa çıkan enerjinin örgütsel bir güce dönüşmesi, dağınık ve parçalı faaliyetin sistemli ve kolektif bir çalışmaya dönüşmesi hedeflerimiz arasındadır.

Kampanyamızın önemli bir yanını da genel devrimci gençlik faaliyetini, gündeliğe, rutiniğe ve takvimselliğe sıkışmışlıktan çıkartmak oluşturmaktadır. Bu açıdan, gençliği toplumsal ölçekte etkileyen genç işsizlik, emeğin değerindeki kayıp, kampanyamızın siyasal yanını oluşturmaktadır. Devrimci yanını ise, mevcut kapitalist düzen var olduğu sürece üretim araçları ve buna bağlı olarak siyasal konjonktürdeki her yeni gelişmenin öyle ya da böyle şu veya bu miktarda gençliğin aleyhine şekilleneceğinin bilincinde olmaktan geliyor. Bu bilinç, bugün gençliğin yaşam şartlarını halk içi dayanışma ile değiştirmeye odaklanırken, gerçek özgürlük için sistemin değişmesinin zorunluluğunun farkındalığını beraberinde getirmektedir.

Zenginliklerine zenginlik katmak isteyenlerin düzeninde yaşadığımız için artan genç işsizliğe; tüm şartların sadece sermayenin isteklerine göre düzenlendiği için geleceğimizin gündün güne belirsizleşmesine; öğrenciysek aldığımız eğitimin, çalışıyorsak emeğimizin beş para etmemesine; çok yönlü ideolojik saldırılar karşısında gençliği - kendimizi bir özne değil de bir nesne gibi görmemize neden olan ve bunun sonucunda bizi kendi sorunlarımıza dahi yabancılaştıran yozlaştırmaya karşı geleceği kazanmak için itirazı olan her genç, kampanyamızı güçlendirmeye katılmalıdır.

Şu anı onlar belirliyor olabilir, fakat gençlik ise yarın bütün emek alanlarına dağılarak geleceği belirleyecektir. Bunun için onların her gün ölüm, yoksulluk kitlesel zorunlu göç, bir tarafta multi-milyoner bir tarafta sefalet üreten bu bozuk düzenlerini temellerinden sarsmalıyız.

Kampanyamız ilhamını ve cesaretini, 20 yaşının altında olmasına karşın, sokağa çıkmanın yasak olduğu saatlerde, çalışmak zorunda olduğu için sokakta olan ve bu nedenle polis kurşunuyla öldürülen Suriyeli genç Ali el Hemdan'dan, "Bir araba, bir ev uğruna yıllarımı harcamak istemiyorum" diyerek intihar eden Furkan Celep'ten, İstanbul Üniversitesi öğrencisiyken ve üniversitede yemekhane eylemleri sürdüğü sırada geçinemediği için yaşamına son vermek zorunda kalan Sibel Ünlü'den, almaktadır.

Ve diyoruz ki, yaşamlarımız bir hiç uğruna heba olmak zorunda değil; açlığa, yoksulluğa, işsizliğe, hiçliğe, ölüme mahkum değiliz.

Mevcut düzenin süslü, gösterişli, şatafatlı paketlerinin içerisinde bizi bekleyen çürümüşlüğe, çöplüğe, yoksulluğa mahkum değiliz.

Birlikte, örgütlü, ısrarlı ve bilinçli bir çalışma ile neler yapabileceğimizi, bu kötü gidişatı nasıl tersine çevirebileceğimizi, baldırı çıplakların, çapulcuların, ibnelerin, kadınların gerçek gücünün aslında nelere kadir olduğunu gösterebiliriz.

Ve son olarak diyoruz ki,
Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz!
Geleceği Patriyarkaya Yedirmeyeceğiz!
Geleceği Kayyumlara Yedirmeyeceğiz!

Kitlesele Bir Gençlik Örgütü İçin Örgütümüzün Politik Yönünü Güçlendirelim

Gençlik mücadelesi açısından yeni bir dönemin içerisinde geçiyoruz. Özellikle Boğaziçi Direnişi süreciyle başlayan gençliğin ileri atılımı, gözle görülür bir duruma geldi. Bu süreçte, faşizmin artan baskı ve sindirme politikaları geniş gençlik kesiminin hareketlenmesinin ve sisteme karşı adım atmasının önüne geçemedi. Bu gerçeklik, ilerleyen, bir şeyler yapmak için ileriye atılan gençlikte politik gençlik örgütlerine yaklaşma, örgütlenmeye istekli hale gelme olarak kendisini göstermektedir. Bu durum, bizim açımızdan etrafımızda beliren gençlik üzerinden de kendisini göstermektedir. Bu gerçeklik büyük ölçüde benzer şekilde birçok gençlik örgütünde de yaşanmaktadır. Fakat kitlenin ileriye atılması, özellikle gençliğin ileriye atılması büyük dalgalar halinde olur, önce vurur sonrasında ise geri çekilir. Yani önümüzdeki sürecin neler getirip neler götüreceğini gençlik açısından nokta atışıyla belirlemeye çalışmak gereksiz bir çaba olacaktır fakat ileriye atılan bugünkü gençliği kazanmak zorundayız. Peki bu nasıl olacak?

Eğer bugün doğru adımları atamaz, hareketlenen gençliği laf kalabalığı ve "hedefsiz" şovlarla devrimci-leşirmeye çalışırsak gençlik, güzel bir rüyanın zamanla hafızadan silinip yok olması gibi kaybolup gidecektir. Bu nedenle bugün gençliğin daha hareketli olduğunu, geçmişe oranla örgütlenmeye bir adım daha yakın olduğunu söylüyor ve bu örgütlenme fikrini pratikte gerçekleştirmeyi ve kalıcılaştırmayı hedefliyorsak; politik açıdan söylemlerimiz gençliğin toplumsal sorunlarına dayanmalı, bu politik söylemleri gerçekçi, nedenlerinin ve hedeflerinin birbiriyle uyumlu olduğu pratik bir süreci hayata geçirmeliyiz.

Bilinmelidir ki, devrim mücadelesinde hiçbir şey altı boş söylemler karalamaktan daha kolay değildir. Gençliği kazanmak, adım adım ilerlemek, adım adım devrimcileş[tir]mek gibi bir derdi olanlar sürecin politik yönlerini incelemek ve hedeflerini buna uygun olarak şekillendirmek zorundadır.

Marx; Ücret, Fiyat ve Kâr'ın ilk bölümünü şu sözlerle bitirir:

“Kapitalistin arzusu, hiç kuşkusuz, elde edebileceği her şeyi almaktır. Bize düşense, onun arzusu hakkında konuşmak değil, onun gücünü, bu gücün sınırlarını ve bu sınırların karakterlerini incelemektir.”

Meselelerin politik yönleriyle ilgilenmekten kastımız, kitleleri geniş-toplumsal düzeyde, derinden ve kalıcı olarak etkileyen ve onları devrimcileştirme potansiyeli taşıyan yakıcı meselelerle uğraşmaktır. Doğal olarak sorunları böyle ele alan devrimci kurumlar, birin-ikinin hesabını, “küçük olayların” hesabını yapmaz, onları ilgilendiren şey artık geniş kitleler olur. Gerçeği doğru temelde ele alabilirsek artık örgütlenme düzeyi -böylesi hareketli dönemlerde- kitlesel ölçeklerde olur. Kitlesel örgütlenmeleri başarmak ise öyle kolay değildir. Peki bunu başarmak için yol haritamız ne olacak, elimizde nelerin olması gerekiyor?

Birincisi gençliği toplumsal düzeyde etkileyen gelişmelerin ve bunların devrimci yönlerinin nelerden oluştuğunu bulmak ve ikincisi zenginleştirebilecek, derinleştirebilecek ve bunları geniş kitlelere taşıyabilecek kadro gerçekliğidir [örgütsel yapıya ilişkin tartışma Gençlikten Notlar’da yer aldığı için burada aynı konu üzerinde durmuyoruz]. Bunların ikisi birbirini besleyerek ilerlese ve birbirinden kesin çizgilerle ayrılmayan meseleler olsa da biz ayrı ayrı ele almaya çalışalım.

Kapitalist dünya, gençliği bugün nasıl etkiliyor, kendi içinde gerçekleşen değişimler, gençlikten neleri nasıl alıyor, sömürge ülkelerdeki gençlik kapitalizmin yeni saldırılarından ne düzeyde, hangi alanlarda daha fazla etkileniyor, gençlik bu gelişmelerin hangilerinden daha fazla rahatsız? Bu ve benzeri sorular elbette artırılabilir...

Fakat yanıt vermek gerekirse; geçtiğimiz konferanstan bu yana ve bugün startını verdiğimiz kampanya çalışmalarıyla zamanla daha doğru bir çizgiye getirmeye ve saldırıyı çok yönlü ele almaya çalıştığımız düşüncemiz, bahse konu saldırılar, daha çok kapitalist iktisadi sistem içerisinde üretim araçlarının büyük bir hızla geliştirilmesinde yatmaktadır. Hakim sınıflar bu süreci Sanayi 4.0, Endüstri 4.0 olarak adlandırmakta ve meselenin ana yönü ise üretim araçlarının akıllılaştırılması tarafından karakterize edilmektedir. Bu ve benzeri durumlar Marx tarafından ekonomi politikte -en temel haliyle- emeğin değerini düşüren makinalaşma süreci, üretim araçlarının geliştirilmesi olarak ele alınmaktadır.

Kapitalist iktisadi sistem ve onun üretim ilişkileri bir bütün devam ederken, üretim araçlarında

bu denli gelişmenin yaşattığı bir dizi sorun, halkı ve özellikle de gençliği ciddi düzeyde etkilemektedir. Büyük endüstriyel fabrikalardan eğitim sektörüne, her türlü ofis işçiliğinden muhasebeye, call centerlara, tarıma, taşımacılığa... Üretim araçlarının bu düzeyde gelişmesi bu alanlardaki milyonları olumsuz yönde etkilemektedir. Ve dünya çapındaki bu gelişmeler, kapitalizmin içerisinden geçtiği bu sürece güçlü bir örgütlülükle yanıt verilemediği için, işçi sınıfının emek değerini küresel düzeyde düşürmekte başka bir deyimle halkı yoksullaştırmakta, milyonlarca insan yaptığı işi “makina”lara kaptırmakta, küresel iş bölümündeki daha büyük ayrışmalarla pastanın payı özellikle sömürge ve yarı sömürge ülkelerde azalmaktadır. Bu paydaki azalmayı komprador burjuvazi ise doğrudan halka yansıtmaktadır. Türkiye’ye yeni dönemde verilen görev ise savaş sanayinin yüksek teknoloji ürünlerinin en basitlerini üretmek, bunları görece geri bırakılmış savaş halindeki ülkelere satmaktır. Azerbaycan, Ukrayna ve Libya örneğinde olduğu gibi. Ekonomist Dr. Cüneyt Akman’ın yeni özgür politikaya verdiği söyleşi de aktardığı üzere Türk Devleti son 5 yılda savaş sanayine ayırdığı bütçeyi 5 kat artırması Türk burjuvazisinin “muhafazakar” kanadının küresel iş bölümünde neye odaklandığını göstermesi bakımından önemlidir.

Bu gelişmelere paralel gençlik, beğenmediğimiz,

fırsat eşitsizlikleri ve anti bilimsellik- le dolu eski eğitim sistemini bile arar hale gelmiş, köylü gençlik büyük te- kellerin sömürsü altına daha fazla girmiş ve sömürünün düzeyi arttıkça yaşayamaz hale gelmiş, şehirlerde çalışan işçi gençlik ise artık hayal bile kuramayacak duruma gelmiştir. Çünkü bugünkü Türk komprador büyük burju- vazisi, küresel ölçekte kendisinin üst- lendiği işleri, basit bir tarım işçiliği ile milyonlarca işsiz şehirlerde biriktiği ve çalışanların ise emeğinin yok pa- hasına satın alındığı bir halk gerçekliği ile gerçekleştirebileceğini bilmektedir. Böylece bir tarafta eğitime yatırımı es- kisine oranla çok daha azaltma yoluna gitmiş, hatta Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un ifadesinde görüldüğü gibi, öğretmen maaşları bile devletin sırtın- da bir yük olarak görülmüştür. Bunların sonucunda fazlasıyla olanağı olan cid- di paralar yatırarak çocuklarına iyi bir eğitim fırsatı sağlamış geri kalanı ise -zaten devletin umrunda değil- "bilin- mezliğe" bırakılmıştır.

Türk komprador büyük burjuvazisi küresel anlamda kendisine düşen iş- leri, eğitimi çöpe atarak, tarımı emperyalist tekellere peşkeş çekerek, tarımda ithalat politikalarını yaygın- laştırarak ve sanayi alanında emeğin değerini gittikçe aşağıya çekerek gerçekleştirebilecektir. Şüphesiz kar- şısında devrimci örgütlenmeyi yaygınlaştırıp büyü- mezsek, gerçekleştirebilecektir. Erdoğan'ın deyimiyle; dünyaya artık patates, soğan değil araba üreteceğiz, Erbakan'ın deyimiyle şeftali değil araba üreteceğiz söyleminin gerçeklikteki karşılığı bu pespayelik, em- peryalist uşaklığın sürgit devamıdır.

Tarım alanında üretim yapan köylü gençler gelece- ğini tarım üretiminde görmüyor; okuyan öğrenci genç- ler geleceğini aldığı eğitimde, diplomada görmüyor; küçük yaşta çalışmaya başlayan gençler, geleceğini çalıştıkları hiçbir alanda görmüyor.

Bu durumun doğal ve bizim açımızdan iyi bir sonu- cu ise ülkenin neresinde olursa olsun gençlerin sorun- ları ortaklaşırken, devrimden devrim mücadelesinden çıkarı da o derece ortaklaşmasıdır. Devrimci bir görev olarak bu ihtiyaca akıllıca, ısrarcı ve dinamik bir yanıt olmamız gerekmektedir.

İşte burada bir devrimcinin misyonu, tutarlılığı, po-

*YDG'nin politikaları,
YDG'lilerin
düşünüşlerinin
ortalamasının
alınmasıyla
gelişmez, her
YDG'linin toplamı
daha ileriye taşımak
için ortaya koyduğu
çabayla gelişir.*

litik ve pratik yanı hayata karşı duruşu devreye girmektedir.

Gençliğin ve halkın bir bütün ger- çekliği karşısında bugün her yoldaş- ımız politikayla daha fazla ilgilenme- lidir, politik ekonomi ile daha fazla ilgilenmelidir, Türk hakim sınıflarının eğilim ve yönelimlerini daha fazla ta- kip etmeli, tüm bunların gençliğe etki- sini gerçekçi bir biçimde analiz etme- ye çalışmalı ve tüm çalışmaları daha fazla kolektifleştirebilmelidir. Süreç egemenler ve halk için haddinden fazla hareketli ve böylesi dönemlerde süreci doğru temelde analiz edemez- sek, saldırıların nereden geleceğini bilemez, halkın nasıl tepkiler verece- ğini hangi alanlarda örgütlenmelerin daha fazla sonuç alacağını öncesin- den kestiremeyiz. Bunları öncesinden kestirmeye çalışamayacak ve böylece saldırılara etkili bir yanıt olmayı hedef- lemeyeceksek de ne örgütlenmeye ne de devrimciliğe ihtiyaç vardır.

Her alanda uzmanlaşmaya ve yet- kinleşmeye ihtiyacımızın olduğu ön kabulüyle yola çıkalım fakat odaklana- cağımız örgütsel noktaları daraltalım.

Odaklanacağımız, kendimizi daha fazla yetkinleştir- memiz gereken alan kapitalizmin Türkiye gençliğine dönük saldırıları ve Türk hakim sınıflarının bu saldırı- larda üstlendiği taşeronluğun yönleridir. Kapitalist ik- tisadi sistemin içerisinde bulunduğu durum gençliğin geleceğini daha fazla karartmak, işini daha fazla çal- mak noktasında kararlıdır. Bu durumu iyi çözümlene- bilir, örgütsel anlamda yanıt olabilir ve geniş gençlik kitleleri ölçeğinde yol haritaları oluşturabilirsek, me- selenin bu yönlerine odaklanabilirsek daha geniş te- melde kitle örgütlenmeleri yaratabiliriz. Bu da YDG'nin büyüüp, gelişmesi ve kök salması demektir. Her yol- daşımız politikalarımızı geliştirmeye katkı sağlayabilir, özümseyebilir, ısrarcı olur ve bu politikaları kitlelerin örgütlenmesi için kullanışlı hale getirebilirse o zaman gelişimimizi ne sistem engelleyebilir ne başka herhan- gi bir şey. YDG'nin gençliğe dönük saldırılara yönelik ortaya koyduğu politikaların geliştirilmesi işi bütün yoldaşlarımızın omuzlarındadır. YDG'nin politikaları, YDG'lilerin düşünüşlerinin ortalamasının alınmasıyla gelişmez, her YDG'linin toplamı daha ileriye taşımak için ortaya koyduğu çabayla gelişir.

Yapmamız gereken şey, üretim araçlarının geliştirilmesi merkezli gençliğe dönük küresel saldırılara odaklanmak, bu politikayı geliştirmek ve bunu örgütlülüklerle dönüştürmek üzere uygun araçları yaratmaktır.

Bugün Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz şiarıyla başlattığımız kampanyamızın, bu konuya odaklanmamızı ve örgütsel araçları yaratmamızı kolaylaştıracak, tek bir potada toplayacak bir işlevi bulunmaktadır. Yani biz Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz kampanyasını yürütüyoruz dediğimiz zaman, anlamamız gereken belli başlı meselelerden bazıları şunlardır. Gençliğe dönük saldırıları devrimci temelde yorumlamaya çalışmak, bu saldırılar karşısında gençliğin toplumsal ihtiyaçlarına yanıt olmak ve yanıtı devrimci temelde örgütsel açıdan inşa etmektir.

Bugün yakın çevremizdeki gençliğin yeni karakterine bakacak olursak eğer... Önceki süreçlerde YDG'nin tanıştığı birçok ilişki, devrimci siyasetlerle ilgili pek çok şeyi bilmezdi. Şimdi tanıştığımız kişiler birçok devrimci kurum ile ilgili bilgilere sahip oluyor. Fakat bunların çoğu yüzeysel, ciddi düzeyde yazınsal, kurumların asıl gerçekliğinden uzak bilgilerden oluşuyor. Geçmişte birçok devrimci kurumun gündelik veya genel meselelere nasıl baktığını öğrenmeleri için ilişkide olduğumuz insanlara tavsiyelerde bulunup, yönlendirirken bugün dışımızdaki kurumların nasıl hareket ettiğini ve bizim gerçekte nasıl hareket ettiğimizi, politik farklılıklarımızı daha fazla - daha iyi anlatmak durumunda kalıyoruz. Bu bir yanda olumsuz olarak dedikodularla ve basmakalıp sosyal medya düşünceleri ile mücadele etmek demek olurken bir yanda da olumlu olarak bizi kendi düşüncelerimizi daha fazla netleştirmemiz konusunda tetiklemektedir.

Öte yandan bizimle yeni hareket etmeye başlayan yoldaşlarımızla ya da okurlarımızla aramızda kuşak kayıpları mevcut. Yani örgütlenenler arasındaki zaman dilimi açıldıkça, yoldaşlarımızın birbirini gündelik yaşam içerisindeki yetkinleştirme durumu da düşüyor. 1 yıl önce örgütlenmiş biri ile yeni örgütlenmiş bir yoldaşımız gündelik yaşam içerisinde özel bir program olmadan birbirlerini ilerletirler fakat, 4 - 5 yıldır sıkı bir faaliyet içerisinde olan yoldaşlarımızla yeni yoldaşlarımızı gündelik hayat çok fazla bir araya getirmemektedir. Doğal olarak etkileşim, hayat içerisinde öğrenme durumu zayıflamaktadır. Bu açıdan da her yoldaşımızın, eski - yeni her yoldaşımıza dokunmayı, birlikte öğrenme ve ilerlemeyi daha fazla özel olarak gündemine alması gerekmektedir.

Bizim tüm bunlardan çıkarttığımız şeyler; iktisadi yapıda hızla ilerleme mevcut ve bunu çözümlenecek kadro gerçekliğine olan ihtiyaç, bu çözümlenmeleri kolektifleştirmek ve bunların örgütlenmeye dönüşmesi üzere devrimci yol haritalarını oluşturmaktır. Bunların tamamında eski - yeni bütün yoldaşlarımızın meseleleri içselleştirmesine odaklanmaktır.

Hal böyle olunca yapılacak olanların, görevler ve sorumluluklarımızın fazla ama görevlerimizin bu yoğunluğuyla beraber "Ne yapmalı?" sorusunun cevabının bir o kadar net olduğu da açığa çıkmaktadır. Bu açıdan, bize yakıcı olan gerçeklikleri egemenler için de yakıcılaştırmak hedefiyle çalışmalarımıza dört elle sarılmamız. Geleceği zenginlere yedirmek istemiyor muyuz? O halde bunları profesyonelce ve devrimci bir örgüte ve geleneğimize yakışır bir şekilde başarmalıyız.

Ve Biz Gençlere Bıraktıkları; EKOLOJİK YIKIM!

...Ve bu dünyayı da hakkımız olan geleceği de aynı gemide olduğumuz zırvasını tekrarlayıp duran zenginlere yedirmeye niyetimiz yok!

İçine doğduğumuz ve her gün yaşamımızın bir noktasında karşımıza çıkan, kimimizin gerçekliğiyle derinden sarsıldığı kimimizin ise vahametini tam olarak kavrayamadığı mirasımız; ekolojik yıkım...

Bizim jenerasyon bu kavramı çok duydu ve duymaya da devam ediyor. "Küresel iklim krizi" de denilen ekolojik yıkım biz gençler açısından son derece yakıcı bir gerçeklik. Bunu her gün eriyen buzullardan, denizlerin sıcaklığının artmasından ve bu sebeple katlanan su altı canlılarından, nesli tükenen hayvan ve bitki türlerinden, sürekli çarpık kentleşen ve sellerle, doğal felaketlerle sarsılan kara parçalarından biliyoruz. Sürekli televizyonlarda, haber sitelerinde, sosyal medyada bahsedilen kuraklık alarmından biliyoruz. Peki ama bütün bunların sebebi ne?

Mesela o zamanlar daha 15 yaşında olan Greta Thunberg'in neden her Cuma okula gitmek yerine Stockholm'de İsveç Parlamentosu önünde tek başına oturarak 'İklim Grevine' başladığını sorgulayarak başlayabiliriz. Bizlerle yaşıt olan, Türkiye gibi ülkelerde yaşayan gençlerin bakış açısından, Avrupalı ve yüksek ihtimalle geçim sıkıntısı gibi, işsizlik veya eğitimsizlik gibi, hatta toplum baskısı gibi çok yönlü sıkıntıları yaşamayan bir genç. Ama yine de her Cuma orada oturdu ve bu eylemi bütün dünyaya yayılan bir farkındalık haline geldi. Derdi neydi de zamanını buna harcadı? Çünkü iyi bir işi, bir kariyeri, çok parası da olsa ya da mesela halk devrimini gerçekleştirmiş ve komünizme ulaşmış bir ülke ya da dünyada da yaşıyor olsa, eğer önü

alınmazsa iklim krizi bütün dünyayı tehdit etmeye devam ediyor olacak... Gerekli önlemler alınmaz, düzeltmeler aciliyetli bir şekilde yapılmazsa dünyamız asla geri dönülemez bir şekilde tahrip olacak, üzerinde yaşanabilecek bir dünya dahi kalmayacak! İşte bunun yakıcı gerçekliğini bildiği için Greta daha 15 yaşındayken tüm gençlere ve bize bu ekolojik yıkımı miras bırakan kapitalist 'beylere' meselenin önemini anlatmaya çalıştı.

Sadece Türkiye'de kapitalizmin doğayı nasıl talan ettiğini, çok uluslu şirketlerin doğal zenginliklerimizi nasıl sömürdüğünü, rant uğruna koca ormanların yok edildiğini bilmek bile nasıl bir geleceğe mahkum edildiğimizi anlamak için oldukça yeterli. Karadeniz, özellikle de Doğu Karadeniz HES ve JES'ler ile derelerini kaybediyor, betonlaşma ve doğal bitki örtüsünün tahribatı yüzünden sürekli sel ve heyelanlar ile boğuşuyor. Sürekli ve kontrolsüz büyüyen, nüfusları artan şehirlere su yetmiyor. Tarım alanları ranta açılarak betonlaştırılıyor. Her geçen gün daha çok köy ve toprak büyük şirketlerin maden araması ya da barajlar için boşaltılmak isteniyor. Buna karşı direnen köylüler kolluk tarafından işkenceye uğruyor! IPCC yani Birleşmiş Milletler Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli'nin yayımladığı tüm raporlarda Türkiye'nin de

içinde bulunduğu Orta Doğu ve Akdeniz Havzası'nın diğer bölgelere göre iklim değişikliğinden daha fazla etkileneceği belirtiliyor. Bunlar sadece meselenin ülkeye ve yakın coğrafyaya yansımaları, peki ya dünyanın genelinde gözü dönmüş kapitalizm nelere mal oluyor? Sanayileşmenin dünyaya getirdiği en büyük nimet para üzerine kurulu bir dünya ve bunun için sürekli daha gelişmiş dikilen beton bacalardan, atmosfere gönderilen gazlar yüzünden delinen ozon tabakası ve sonucunda küresel ısınma. Fütursuzca kullanılan petrol, kömür, doğal gaz ve sera gazları, yeraltı zenginliklerine ulaşabilmek için yer küreye verilen geri dönüşümler zararlar, yok edilen ormanlar, bitki örtüsü ve canlı türleri... İşte bütün bunlar doğanın tüm dengesini bozan ve bizi kuraklığa, doğal afetlere, kıtlığa, ekonomik krize mahkum eden sebepler.

Sanayi Devrimi'nden bu yana atmosfere bırakılan gazlar yüzünden, dünya sıcaklığı yaklaşık 1.2 derece artmış durumda. Eğer bur durum değiştirilmez, önlem alınmaz, atmosfere karbondioksit ve sera gazlarını sal-

maya devam edersek bu sıcaklık çok daha fazla artarak tahribatı derinleştirmeye devam edecek ve kuraklık önülemez bir yakın gelecek felaketi olacak!

Dünyanın sayılı zenginleri olarak geçen ve tüm bu saydığımız doğa tahribatları sayesinde devasa paralar kazanan ve servetlerine servet katanlar çoktan kendi kaçış planlarını yapmaya başladılar. Özellikle pandemi ile birlikte bizlerin algısıyla oynamak için sürekli tekrarlanan, 'aynı gemideyiz' sözünün ne kadar anlamsız olduğu çok net anlaşılıyor değil mi? Biz onlarla asla aynı gemide olamayız, olmayacağız da! Çünkü bizim ne devasa servetimiz ne de kaçacak başka bir dünya-ımız var. Gizli yeraltı sığınaklarımız ya da Mars'tan satın alınmış parsellerimiz de yok. Bizim sadece dünyamız ve kazanmak istediğimiz, özgürce yaşamak istediğimiz bir gelecek hayalimiz var.

Ve bu dünyayı da hakkımız olan geleceği de aynı gemide olduğumuz zirvasını tekrarlayıp duran zenginlere yedirmeye niyetimiz yok!

İşçisin Zaten Eziliyorsun, Kadın İşçiysen Vay Haline!

İktidar her açıklamasında halka milyonlarca geçim ödeneği ayrıldığından bahsetse de hiçbir ödenek alınmadı. En azından ufak işletmeler açısından durum böyle.

2020'nin ilk aylarında başlayan ve tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs ile birlikte, pandemi ile mücadele adı altında bir halkla mücadele etmeye; özellikle gençliği, kadınları, işçi ve emekçiyi, kısacası tüm ezilen kesimi baskı altına

"büyük kafe- barlarına"; ve lüks otellerine işlemedi. Yani kısacası yine yoksulun ekmeği elinden alınırken, sermayenin karı garanti altına alındı.

Yaratılmak istenen kaos ortamı kafe-bar sahipleri ve çalışanlara dönük saldırılar ile açığa çıkıyor. Bunun en büyük örneği ise pandemi kısıtlamalarının en başında, bar ruhsatlarının iptal edilip, çoğu işletmenin bar ruhsatını kafe ruhsatına çevirmek zorunda bırakılması oldu. İnsanlar buna mecbur bırakılmış iken sonrasında, ruhsatların değişmesi bahane edilerek, yüksek cezalar ve kapatma tehditleriyle karşı karşıya bırakıldılar.

Her kısıtlama değişiminde kolayca açılıp kapatılabilen yine kafe-barlar oldu. Tıklım tıklım otobüsler, AVM'ler görülmeyip özellikle muhalif olan işletmelere açık oldukları kısıtlı sürelerde dahi baskınlar yapılarak; kısık sesli müzikten çekmecesinde bulunan kül tablasına kadar birçok uydurma gerekçe ile cezalar kesildi. İşletme sahipleri ise ilk çözümünü işçile-

almaya dönük çalışmalarına ivme kazandıran AKP-MHP faşist bloğu sözde önlemler ile pandemi fırsatçılığı yapıyor. Pandemi'nin en başından beri fatura kafe-bar çalışanları ve müzisyenlere, aslında daha açık anlatmak gerekirse daha ufak işletmelere, elindeki tüm sermayesini bir kafe-bar açmaya harcayan ve aynı şekilde tüm geçimini bu kafe-barlardan sağlayan emekçilere kesiliyor. Ama aynı kısıtlamalar önlemler büyük patronların;

rini ücretsiz izne göndermekte ya da işten çıkarmakta buldu. Kafe-bar çalışanları ve kafelerde müzik yapan müzisyenler açlıkla baş başa bırakıldı. Onlarca başvuru yapılmasına rağmen ne kafe-bar sahipleri ne de çalışanlar hiçbir ödenek alamadı. İktidar her açıklamasında halka milyonlarca geçim ödeneği ayrıldığından bahsetse de hiçbir ödenek alınmadı. En azından ufak işletmeler açısından durum böyle.

Kafe-bar sektörü özellikle gençliğin yoğun ve sigortasız olarak çalıştığı bir sektördür. Bu süreçte ben de işsiz kalan onlarca gençten sadece biriyim. Yıllardır yaratıkları işsizlikten yoksulluktan kaynaklı ailemin yanından ayrılarak, turizmin gelişkin, kafe-bar sektörünün yoğun olduğu Antalya'ya taşındım. İlk gittiğim andan itibaren hangi işe başvursam genç kadın olmamdan kaynaklı bana biçtikleri misyon genelde ya bulaşık yıkamak ya da temizlik yapmak oldu. Uzun zaman harcadığım emekle aşçı oldum. Ama kadınlar her yerde ikinci sınıf muamelesi görmeye mahkûm edildiği için bu sektörde de aynı oldu. Şefler, aşçı başları hepsi erkeklerden oluşuyordu.

Turizm sezonun başlamasına az bir zaman kaldığında, Türkiye'de ilk koronavirüs vakası görüldü ve işyerleri daralmaya gidiyoruz diyerek, daha eski ve tecrübeli elemanları ile devam etmek istediğini belirtti. Çoğunluğu kadın ve genç olan işçileri işten çıkardı. Ben de birçok arkadaşım gibi bir süre sonra geçimimi tek başıma sağlayamayacak hale geldim. Bu sebeple kapanmaların başladığı süreçte ailemin yanına döndüm. Haziran ayında işyerlerinin vs. tekrar açılması ile beraber, koronavi-

rüsü işçiler yaymış gibi, tüm hirs işçilerden çıkarılmaya başlandı. Daha az işçi, daha çok iş yükü olmaya başladı. Mesela asıl mesleğim aşçılık olmasına rağmen aynı işletmede garsonluk, komilik gibi işleri yapmaya başladım.

Birçoğumuza [özellikle part-time çalışmak zorunda olan işçilere] tam sigorta yerine çalıştığımız gün kadar sigorta yapıldığı için kısa çalışma ödeneğinden faydalanamadık. Pandemiden önce zaten had safhada olan işsizlik çok daha fazla arttı. Üç kişinin yaptığı işi bir kişiye yüklediler. Kafe-bar çalışanlarının kimi inşaatta, kimi tekstilde çalıştı, kimi memleketine döndü. Hatta gidecek yeri olmayan 5-6 işçi arkadaşımız evlerini birleştirip, fatura, kira gibi ihtiyaçları bu şekilde karşılayabildi. Geçinemediği, evine ekmeğin götüremediği için ya da kirasını ödeyemediği için ev sahibinin evden çıkarttığı kafe-bar çalışanları oldu.

İşten çıkarmalar yılsonuna kadar yasaklandığı için de Kod-29 ile işten atılmaya başlandı. Kod-29, pandemi döneminde çok sayıda işçinin tazminatsız bir şekilde işten atılmasına dayanak yapıldı. "Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri" ibaresi ile suçlanan işçiler, SGK'nin kodlamasına göre Kod-29 ile işten çıkarılıyor ve tazminat alamıyor. Kod-29'la atılan işçiler adeta fişlenmiş oluyor ve başka işlere girmeleri neredeyse imkansızlaşıyor.

Kendi ayakları üzerinde duran, kimseye muhtaç olmayan gençlik yerine, iki lokma ekmeğe muhtaç olan, kendilerine biat eden yoksullar yaratma çabasına girdi iktidar. Gençlik geleceğimizdir naralarının yankılandığı dönemler hiçe sayılıp, gençliğe savaş açılırcasına barınma, burs gibi hakları da ellerinden alındı.

Peki ilk gözden çıkarılan emekçiler ne yaptı? Elbette, bu böyle gitmez diyerek, bu zamana kadar onlarca hak ihlalinin yaşandığı ve güvencesiz çalışmanın yoğun olduğu kafe-bar sektörü çalışanları, pandemiyi fırsata çevirenlere en iyi cevabı örgütlenerek verdiler. Bunca zaman bir dernekleşme ya da sendikalaşmaya gidilemeyen sektörde, kafe-bar dayanışmaları kurularak, birçok ilde örgütlenme çalışmaları ve basın açıklamalarıyla, çoğu kesimden insanı da yan yana getirerek bir dayanışma ağı kuruldu. Bu elbette ki ileri bir adımdır. Pandemi sürecinde de gördüğümüz gibi, kapitalizm karşısında yok olmaya mahkûm ediyoruz. Okların bize ne zaman ve ne sıklıkla yöneleceği belirsiz, bu yüzden, her sektörde olduğu gibi kafe-bar emekçilerinin bu mücadelelerini kesintisiz ve örgütlü yürütmesi elzemdir...

HDP'nin Kapatılma Gündemi ve Şovenizme Karşı HDP'nin Savunulması

Türk hakim sınıfları, insanlık dışı uygulamaların çeşitli biçimlerini Kürt ulusuna yönelik saldırılarıyla tüm topluma dayatıyor.

Devletin, kuruluş felsefesine paralel olarak her dönem Kürt ulusuna yönelik saldırıları devamlılığını koruyor. Yakın süreç ve yaşadığımız ana ilişkin yapacağımız değerlendirmelerde bugün bu durumun en derin hallerinden birine tanıklık ettiğimizi ifade edebiliriz. Son beş yıldır devletin Kürt ulusuna yönelik imha asimilasyon saldırılarının doruğa ulaştığını Türk hakim sınıflarının saldırılarının yönünü Kürt ulusunun kazanımlarına çevirdiğini bu temelde değişik toplumsal hareketleri manipüle etme, yükselen toplumsal hareketin Kürt ulusal mücadelesiyle buluşma iradesini bastırma yönlü saldırılarını derinleştirdiğini ifade edebiliriz.

Üniversitelere atanan kayyumlarla Kürt kentlerine atanan kayyumlar arasında kurulan bağ ve yükselen mücadele, Kazdağları'nda doğanın katledilmesiyle

Hasankeyf'te doğanın ve tarihin ortadan kaldırılmasına yönelik saldırılara karşı birlikte yürütülmek istenen mücadele Türk hakim sınıflarının korkularını derinleştiren nokta oluyor. Bu mücadelelerin devletin halk hareketlerini bastırmak üzere araç olarak gördüğü şovenizme yönelik büyük gedikler açması devletin beka tartışmalarını daha fazla dillendirmesine yol açıyor. TC devletinin temel kodlarıyla doğrudan çatışma içerisinde bulunan toplumsal dinamiklerin en örgütlü kesimi olarak ifade edebileceğimiz Kürt ulusunun yalnızlaştırılması buna paralel diğer toplumsal dinamiklerin ideolojik politik saldırılarla bastırılması bugün açısından parçalı geri düzeyde bir halk hareketi gerçeği oluşturuyor. Türk hakim sınıflarının çıkarlarını koruyabileceği, gençliği ucuz işgücüne, geleceksizliğe, yozlaşmaya, doğasının sömürülmesine mahkum edebileceği yol olarak görünüyor. Bu parçalı durumun içerisinde şovenizme yaslanarak Kürt ulusal mücadelesini bastırmanın içinde bulunduğu yönetme krizini hafifleteceğini düşünüyor. Adaletsizliğin en barbar biçimleri Kürt halkı üzerinden meşrulaştırıyor. Türk hakim sınıfları, insanlık dışı uygulamaların çeşitli biçimlerini Kürt ulusuna yönelik

saldırılarıyla tüm topluma dayatıyor.

İpek Er'in faili, tecavüzcü uzman çavuş Musa Orhan önce tutuklanıp ardından İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından sahiplenilerek tutuksuz yargılanıyor, cezasızlıkla ödüllendiriliyor. Soruşturma'da AKP Milletvekili aday ve akrabaları tarafından seçim çalışması döneminde katledilen Şenyaşar ailesinden Fadil Şenyaşar öz savunma gerçekleştirdiği için 37 yıl ceza alırken saldırıyı gerçekleştirenlerin cezasızlıkla ödüllendirilmesi göstermelik olarak bir kişinin 16 yıl hapis cezası alması, ardından iyi hale tabi tutulması devletin adalet anlayışını gözler önüne koydu. Gülistan Doku'dan 1,5 yılı aşkın süredir haber alınmamasına karşın, şüphelilerin kapsamlı bir soruşturmaya tabi tutulmaması devletin olayın üzerini kapatma çabası, erkekliğin ve şovenizmin başka bir örneğini oluşturuyor.

Adaletsizlik, geleceksizlik her geçen gün derinleşirken halkın örgütlenme kanalları kapatılmak isteniyor!

Irak Kürdistan'ına yönelik işgal girişimleriyle Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi'ni zayıflatmaya çalışırken şovenizm tırmandırılıyor. DBP'yi, DTK'yı ve HDP'yi kapatmaya çalışıyor. Rosa Kadın Derneği çalışanları gözaltına alınıp tutuklanıyor. Örgütlenme hakkının tamamen önü kesilmeye çalışılıyor. Kürt ulusunun tüm demokratik kazanımları gasp edilmek isteniyor. Kürde inkar ya da ölüm dayatılmak isteniyor. Bizim açımızdan ikisi de aynı anlam ifade ediyor. Bugün dünyanın

her yerinde ezilenlerin payına düşen direniş bu coğrafyada Kürt ulusunun var olma koşulu olmaya devam ediyor. Türk büyük burjuvazisi nasıl ki 100 yıl önce Ermeni Soykırımı ile Ermeni ulusunun bu coğrafyadaki varlığını hedefe oturttuysa bugün Kürt ulusunun varlığını hedef alıyor.

Yukarıda ifade ettiğimiz bir dizi örnek devletin Kürt düşmanlığını objektif olarak ortaya koyarken Kürt ulusunun bu saldırılara karşı her türlü imkan ve olanağını sevk ederek direnmekten başka bir çaresi bulunmuyor. HDP'nin kapatılması gündemi şu an gündemden düşmüş gözükse de, AKP-MHP iktidarının bu gündemi tekrar tekrar ısıtacağını ve zorlayacağını görerek hareket etmek gerekiyor. Bu anlamda HDP'nin kapatılması Kürt ulusuna yönelik diz çöktürme saldırılarının bir parçasının oluşturuyor. Bu anlamda karşı karşıya kaldığı kayyum saldırıları, vekilliklerin düşürülmesi tutuklama furyalarının da etkisiyle HDP'nin içinde bulunduğu tıkanıklık devam etse de bugün korunması gereken bir mevzi olmaya devam ediyor. Boğaziçi örneğinde gördüğümüz şekliyle bu coğrafyada gelişen bir hareketin HDP'yle buluşması Kürt ulusal sorunuyla temasın önünü açıyor. Şovenizme ciddi gedikler açıyor. HDP'yi korumak Medya Savunma Alanlarına yönelik tasfiye saldırılarına karşı direnişin bir parçasını oluşturuyor. Bugün HDP, DBP ve DTK ile dayanışmak Kürt ulusunun demokratik kazanımlarını savunmak gençlik açısından önemli bir sorumluluk barındırıyor.

Sistemin Baki Kalan Virüsü: IRKÇILIK

Bu yazıda esas hedefimiz, ırkçılığın TC'nin kuruluşundan bu yana nasıl hortladığına, ne gibi araçlar ile "popüler" bir anlayış haline geldiğine değinmek olacak.

Irklar ve ırkçılık konusu, kavramları her ne yandan bakarsak bakalım kulağa pek hoş gelen kavramlar olmuyor. Bu kavramlar, çoğu zaman epey gündem olmuş ve "tepedekilerden" turalım da en yoksul, ezilen, ötekileştirilen kesime kadar toplamda herkesin bir şekilde hayatında yer edinmiştir. Bu yer edinme tepedekiler için çıkar sağlamış olsa da, ötekiler için bir asimilasyon politikasının daha kapısını aralamıştır. Çünkü üstün ırk olma hayali, güçsüz görülen bir diğer ırkı ezmeden, asimile etmeden veyahut dıştılamadan ulaşılabilecek bir merteye değil. Bu konuya dair birçok kişi tarafından, çok farklı pencerelerden çok fazla şey söylenmiş, tartışılmış, belli sonuçlar çıkarılmıştır. Ancak hala eksiklikler olduğu da aşikar.

*Bilimselliğin ardına
sığınmak elbette ki kolaydır.
Hele ki güç dengeleri buna
izin veriyorsa.*

İrkçilik ve ırkların öne çıkan, belirleyici kavramlar olarak kullanılması hakim ideolojinin, mevcut yönetimlerin vs. işine gelmekte ve politikalarına yön vermekte. Herhangi bir ırkın üstünlüğünü savunmak, savunulan ırka mensup halkın, toplumun rızasını daha kolay almaya davetiye çıkarır ve bu kesinlikle mevcut iktidarların veyahut toplamda devletlerin işine gelmektedir. İrkçılığın yayılabilmesi, ya da kendi ırkını üstün gören bir ulusun yaratılması demek toplum içerisinde de çok büyük ayrışmaların, katliamlara varabilecek ötekileştirmelerin ortaya çıkması demektir.

Mevcut durumda Türklüğünü, Türk dilini "savunmak" adına bir Ermeni'ye, Arap'a, Kürt'e karşı saldırıya geçen bir toplum gerçekliği ile karşı karşıyayız. Bu durum toplum nezdinde böyleyken, devletler nezdinde daha da katı yaşanmakta. Kendi diliyle eğitim dahi alamayan milyonlarca insanın yaşadığı bir coğrafyadayız ve bunun sebebi elbette ki faşizmle atılan temellerle birebir ilişkilidir.

Bu yazıda esas hedefimiz, ırkçılığın TC'nin kuruluşundan bu yana nasıl hortladığına, ne gibi araçlar ile "popüler" bir anlayış haline geldiğine değinmek olacak.

Bilim nasıl ideolojik bir araç haline getirilir?

Bilim de diğer araçlar gibi hakim sınıfın kendi amaçlarına hizmet eden bir araç olarak kurgulanır. Hizmet etmediği takdirde ne ilerlemesi adına bir "destek" sunulur ne de ilerlemesine izin verilir.

"...Doğada var olan yasaların keşfi gibi, insan toplumsallığının da sahip olduğu farklılıkların yasalarına, "mutlak/bilimsel" nedenlerine ulaşılmak istenmiştir. Bu tarihsel evreye kadar var olan sınıflama biçimlerinden hareketle yeni bir yaklaşım ortaya konmuştur. Tartı-

şılmaz, sayısal olarak formüleleştirilebilir [yüzyılın ruhuna uygun] "bilimsel" veriler temelinde, yeni burjuva iktisadi ve siyasal rejimleri, felsefi meşruiyetlerini yıktıkları teokratik devlet-toplum modellerine karşı bu yolla da üretmişlerdir. [Cumhuriyetin Kuruluş Dönemi Açısından Antropoloji ve İrkçilik Tartışmaları-Ahmet Kerim Gültekin]

İnsan toplumsal olarak birbirinden farklı şekillerde yaşamını idame ettiriyor, farklı giyiniyor, iletişim kurma biçimi birbirinden farklı, ten rengi beyaz, siyah, sarı olarak farklılaşıyor ve daha bir dizi ayrılık. Bu ayrılıklar yaşanılan bölgenin, çevrenin, yaşam koşullarının getirdiği gayet doğal değişkenler. Ancak sistem her farklılığı, bir şekilde kendini gerçekleştirmek adına kullanabiliyor. Beyaz ırka mensup olanlar üstün sayılabiliyor, çünkü sömürge halklarına kendi üstünlüklerini dayatmak için bir araca daha sahip oluyorlar. Türk ırkına üstünlük atfediliyor çünkü ulus-devlet inşası Kürtleri, Ermenileri asimile etmeden, kat-

letmeden sağlam bir zemine oturtulamıyor, Avrupa ülkelerine aşık atılamıyor vs.

İrk fenomeni dünyada olduğu kadar Türkiye’de de ulus-devlet inşası sürecinde, ayrı bir önem arz etmiş ve Fizik Antropoloji alanındaki gelişmeler de bu duruma paralel olarak gelişme göstermiştir. İlk adıyla “Türkiye Antropoloji Tetkikat Merkezi”, ırk araştırmalarının yapıldığı bir araştırma merkezi olarak kurulmuştur.

Cumhuriyet Dönemi’ndeki ırk üstünlüğünü kanıtlama çabaları TC’deki ırkçılık politikasının temelini atmıştır diyebiliriz. Mustafa Kemal’in birebir ilgilendiği bir konu olan ırk üstünlüğü dahilinde birçok araştırmaya imza atılmış, bilimsel çalışmaların yanı sıra Türk ırkının üstünlüğü kafatası ölçümleriyle kanıtlanmaya çalışılmıştır. TC’nin ilk kurulduğu dönemlerde, Türk ırkının üstün ırk olduğu topluma empoze edilmeye, Avrupa ülkelerinin üstünlük atfettiği beyaz ırktan olunduğu ispat edilmeye çalışılmıştır. Diğer ırkların öteki konumuna sürüklendiği, sadece ırklarından yani kültürel bir ayrıştırmadan kaynaklı birçok saldırıya maruz kaldığını düşündüğümüzde, beyaz ırklar nasıl ki kendilerini üstün sayarak[ki bunu yapabilmeleri için ellerindeki koz ekonomik hakimiyetleridir] diğer ırkları köleleştirmeyi kendilerine hak görüyorlarsa, Cumhuriyet dönemindeki politikalar da tam olarak buna te-kabül ediyor.

Ekonomik Üstünlüğü, İktidarı Sağlamlaştırmanın Popüler Yolu: İrkçilik

Günümüze kadar daha da derinleştirilerek gelen

ırkçılık, ilk ortaya atıldığı dönemlerde olduğu gibi hala pazara sahip olmanın, emperyalist sömürünün, kültürel asimilasyonun en önemli araçlarından biri. Siyahilerin maymun olma ihtimalinin “ciddiyetle” araştırıldığı dönemden, Ermeni Soykırımı’nın gerçekleştiği döneme ve hala yanı başımızda Kürt ulusunun asimile edilme çabaları, askeri, kültürel, toplumsal her açıdan saldırı altında bulunmaları ırkçılık fikrinin ne kadar derinlere işlediğinin resmi olarak önümüzde durmakta. İrkçilik; devletler nezdinde daha derin yaşanırken, o ırka mensup olduğu iddia edilen insanları körleştiren, üstünlük atfına sığınmaya zorlayan bir hale geliyor. Mevcut durumda, devlet ve iktidar politikalarına karşı durmasının önünde engel olmamasına karşın, ulusal birlik ve bütünlük kisvesi altında sakinleştirilen, ulusal damarları kabartılarak sindirilen hatırı sayılır bir kitle mevcut.

Her 24 Nisan gününde, kimi devlet yöneticilerinin Ermeni Soykırımı açıklamalarına karşılık, ulus-devlet ve Türklük zırhını kuşanan bir kitleden, yeniden körüklenen bir ırkçılıktan söz ediyoruz. Ya da her yeni günde HDP ve Kürt ulusu özelinde yaşanan adalet yoksunluğunun, saldırıların, bu ırkçılığı diri tutmanın bir aracı olduğunu görmemek mümkün değil.

Her Şey Türk İrki İçin (mi?)

Bir ırk kendi üstünlüğünü kanıtlamaya çalışırken kendinden aşağıda gördüğü bir ırkı ötekileştirir, bu söylemin geçerliliği olmayan bir mecra yoktur. Kendi kültürünü korumak, asimilasyon politikalarına diren-mek kapitalist sistemde, elbette ki ulusun, halkın vs.

mecburiyetlerinden biridir. Öte yandan kültürel, fiziksel farklılıkların yüceltilmesi ve üstünlük, baskı aracı olarak kullanılması kapitalist sisteme hizmet etmektedir.

Bilimselliğin ardına sığınmak elbette ki kolaydır. Hele ki güç dengeleri buna izin veriyorsa. Eğitim araçları, ideolojik aygıtlar elinizde ise. Cumhuriyet döneminde yapılan araştırmalar antropoloji bilimine yüklenen değer elbette ki önem arz etmekte. Ancak dönüp felsefe tarihine baksak bile yeterli olacaktır. İdealist filozoflar ve mevcut yönetimlerle eriştikleri fikir birliğine bakarsak; bilimin de felsefenin de, iktidarlar, yönetimler ve devletlerden bağımsız hareket kabiliyeti

çok zayıftır. O dönemde canla başla sürdürülen Türk ırkını "hak ettiği merteye"ye getirme çalışmaları, gerçekten antropolojiye, bilime hizmet adına yapılmış olsaydı çok daha fazla gelişme kaydedilebilirdi. Bilim bir irkin ya da ayrıcalıklı bir topluluğun yararına değil sadece toplum yararına ilerletilmelidir. Ki ırk kavramının bir ayrıştırma aracı olarak kullanıldığını ve bilimsel bir kavram değil kültürel içeriğe sahip olduğunu düşüdüğümüzde ırk üzerine yapılan çalışmaların[bilime kazara yapılan katkılar haricinde] bilimsel olduğunu söylemek de gerçekçi olmayacaktır.

YDG Okuru

Pandeminin Almanya Yüzü

Açığa çıkan bu gündemler, hükümetin ve parlamentonun iş lobisi ile derin ilişkisini gösteriyor.

Hepimizin bildiği gibi dünyamız yaklaşık iki senedir bitmek bilmeyen bir süreç geçiriyor. 2018'de Wuhan'da başlayan ve daha sonrasında 2019'da pandemiye dönüşen Covid-19, zaten zor olan hayatın daha da katlanılmaz olmasına vesile oldu. Bu süreçte somut olarak görebildiğimiz, kaybedenin yine ezilen halk yığınları olduğudur. Koronavirüs pandemisinin gündeme gelmesiyle beraber egemen sınıf, salgını derhal lehine çevirerek kendi çıkarlarına yönelik politikaları uygulamaya koydu. Okulların kapatılması birçok öğrencinin derslerinde zorluk çekmesine yol açtı, birçok esnaf dükkanlarını kapatmak zorunda kaldı, mevcut sistemde ezilenin ezileni kadınlar ve LGBTİ+'lar daha fazla baskı altına alındı. Koronavirüs pandemisi tüm dünyada olduğu gibi Almanya'da da yaşamı zorlaştırdı.

Almanya'da salgının gündeme gelmesiyle beraber Almanya hükümeti gerekli olan tüm sağlık önlemlerini aldığını açıkladı fakat ilk vakanın ortaya çıkmasıyla beraber virüsün olanca hızıyla yayılması, hükümetin aslında gerekli önlemleri almadığının kanıtı oldu. Daha sonra ilk enfeksiyon dalgasının başlaması ve vakaların giderek artması neticesinde ilk önlemler alınmaya başlandı. Maske takma zorunluluğu, açık ve kapalı alanlarda fiziksel mesafeyi koruma alınan ilk önlemler arasında oldu. Gün geçtikçe vakalarda artıyordu. Alman hükümetinin hala halkın sağlığını korumak adına aldığı önlem yok-

tu. Sürecin ilerlemesiyle halkın baskısı arttı ve böylece önlemler alınmaya başladı. Birçok mağaza salgın bahanesi ile kapatılırken üretim şirketleri açıldı ve işçi sınıfı böylelikle salgının olmasına karşın çalışmak zorunda bırakıldı.

Alman emperyalizminin sürdürmüş olduğu bu politika, aslında büyük şirket patronlarını, zincir market sahiplerini daha da zenginleştirmenin bir devamıydı. Ezilen halk yığını maddi ve manevi sıkıntı yaşarken, ay

sonu kirayı nasıl ödeyeceğini düşünürken, patronlar ceplerinin giderek dolmasının mutluluğunu yaşıyordu. Bu bağlamda somut olarak şunu görebiliyoruz ki, egemen sınıf beklenmedik bir salgını lehine çevirip, salgının yükünü halkın sırtına yükleyerek kendi karını katladı.

Almanya'da salgın sürecinde gündeme gelen başka bir durum ise Almanya Sağlık bakanı Jens Spahn'ın kocasının çalıştığı şirketin, Sağlık Bakanlığı'na yarım milyon maske tedarik etmesidir. Hükümet, salgın ile etkin bir şekilde mücadele etmek istemediğini ve çevresindekilerin kişisel zenginleşmesine izin verdiğini gösterdi. Spiegel tarafından yayınlanan bir raporda, Spahn'ın yönetimindeki Sağlık Bakanlığı, Nisan 2020'de Burda GmbH'den 570.000 maske satın aldı. Spahn'ın kocası Daniel Funke'nin Berlin'deki Burda şirketi için lobici olarak çalışması dikkat çekici. Burda GmbH ve Sağlık Bakanlığı, her şeyin 'kurallına göre gittiğini' ve Funke'nin anlaşmaya dahil olmadığını iddia ediyor. Burda, maskelerin her birini 1,73 ABD doları karşılığında Singapur'daki bir şirket aracılığıyla Spahn'ın bakanlığına yönlendirdi ve maliyetleri artırdı. Bir medya şirketinin neden bu işe dahil olduğu belli değil. Koruyucu ekipman elde etmek için, toplam hacmi 4,6 milyar Euro olan 210 şirkete bu tür siparişler verildi. Eski Bavyera Adalet Bakanı Alfred Sauter (CSU) maske tedarikinde 1,2 milyon Euro'yu cebine attı. Federal Meclis üyeleri Nikolas Löbel (CDU) ve Georg Nüßlein (CSU) altı haneli meblağlar aldı. Aralık ayı başlarında, Kuzey Ren-Vestfalya Başbakanı Armin Laschet'in moda üreticisi Laack'ten 45 milyon Euro'ya maske sipariş ettiği öğrenildi. Bu anlaşma, Laack ile moda fenomeni olarak çalışan oğlu sayesinde gerçekleşti. On binlerce kişinin öldüğü ve milyonlarca kişinin geçim kaynaklarından mahrum bırakıldığı salgını, CDU'nun üst düzey politikacıları cömertçe kendi lehine kullandılar. Açığa çıkan bu gündemler, hükümetin ve parlamentonun iş lobisi ile derin ilişkisini gösteriyor. Parlamentowatch.de'ye göre, Ağustos 2020'ye kadar Birlik Federal Meclisi üyeleri, mevcut yasama döneminde ikincil istihdam yoluyla yaklaşık 15 milyon Euro topladı.

Almanya'da okulların kapatılması ile birçok öğrenci zorluk çekti, çekiyor. Salgın, uzaktan eğitimin başlaması ile var olan psikolojik baskıyı doruğa taşıdı. Birçok öğrenci kafasını derslerden kaldıramıyor. Öğretmenlerin

Almanya Sağlık Bakanı Jens Spahn, kocasının danışman olduğu şirketten milyonlarca dolarlık maske satın alarak yolsuzluğa imza attı.

bu süreçte öğrencilere anlayış göstermemesi birçok öğrenciyi depresyona sürükledi. Okulların açık olmamasına rağmen notlar düşüyordu. Okulların kapanmasının ardından kütüphaneler de kapandı. Kütüphanelerin kapanması çoğu öğrencinin ders çalışabilmesi için yer bulamamasına yol açtı, çünkü çoğu öğrencinin ders çalışmak için kendine has odası veya masası bile yok. Üniversitelerde profesörler uzaktan eğitim için önceden kaydettiği videoları vaktinde yayınlamamaları ama öğrencileri sınavlara tabi tutmaları, öğrencilerin fazla geliri olmamasına rağmen yarıyıl ücretlerini ödeme zorunluluğu vb. sorunlar birçok öğrenciyi intihar etmeye kadar sürükledi. Binlerce öğrenci, belirsizlik ve yaşam koşullarının zorluğu nedeniyle depresyona girdi.

Salgın ile kadın ve LGBTİ+'lara yönelik şiddetin, eve kapanma sürecinde giderek arttığının tanığı olduk. Okulların kapanması, çocukların evde daha uzun vakit geçirmelerini beraberinde getirdi. Bu sürede, zaten ev işlerinin büyük çoğunluğunu sırtlayan kadınların omuzlarına çocukların bakımı da yükledi. Tüm bunlarla beraber kadına yönelik ev içi şiddette de dünyanın geri kalanında olduğu gibi artış yaşandı. Salgın sürecinde kadın yardım kuruluşları telefonlarının çok daha sık çaldığını belirtti. Kadınların bu dönemde İstanbul Sözleşmesi'ne daha fazla ihtiyaç duymasına rağmen, sözleşmenin yavaş uygulanması birçok kadın örgütü tarafından protesto edildi.

Koronavirüs pandemisi ile ezilen yığınların üzerindeki baskının arttığını somut olarak görebildik. Görebildiğimiz başka bir şeyde, artık bu düzenin değişmesi gerektiğidir. Fakat düzenin değişmesi bugünden yarına gerçekleşmeyecek. Düzeni değiştirmek isteyenlerin kendisini daha fazla değiştirmesi gerekir. Özellikle bu zor süreçte daha örgütlü ve daha bilinçli olmamız, ideolojik olarak mücadeleye daha fazla bağlanmamız gerekmektedir. Tarihten günümüze görebildiğimiz en somut şey, ezilen halk yığınlarının çıkarlarına olan hiçbir değişimin, örgütlü mücadeleden bağımsız gerçekleşmediğidir.

Ve bundan sonra da örgütlü mücadele olmaksızın gerçekleşmeyecektir. Güzel günlerin bizim olacağına umudu ve içimdeki gençliğin ateşi ile hepinizi selamlıyor ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Birlik Mücadele Zafer!

ATİK'ten Bir YDG'li

Şimdi Adımlarımızı Hızlandırma Vakti

Bazen en küçük müdahale, inisiyatif alma ya da atılan küçük bir adım bile daha büyük olay ve olguların ilk adımı niteliğine sahip olabilir. Bu açıdan attığımız adımları ve gelişmeleri kendiliğindenliğe terk etmemek belirleyici.

Kadınların gündeminin çok uzun zamandır hiç durulmadığı bir gerçek. Patriyarka sistemli olarak kadınların hak ve kazanımlarını gasp etmek için şiddet üretiyor. Üretilen şiddet, erkek egemen devlet eliyle en geniş alandan başlayarak kadınların yaşam alanının her karesine taşınmaya çalışılıyor. Pandeminin yarattığı baskı ve şiddet bunlardan en güncel olanı. Bu nedenle pandeminin kadınlar cephesinden yarattığı tahribatı konuşmak, tartışmak kaçınılmaz.

Erkek egemen aklın kadınların ve LGBTİ+'ların bedeni, emeği, kimliği üzerinden pandemiye nasıl fırsata çevirdiğini kısaca hatırlamakta fayda var. Her krize bir fırsat gözüyle bakan egemenler, kadınların emeğinin değerini düşürmeye, salgın karşısında kadınları toplumsal cinsiyet eşitsizliğini büyütecek minvalde konumlandırmaya, dayanışmadan beslenen kadın mücadelesini engellemeye/zayıflatmaya, kadınların kazanılmış haklarını gasp etmeye odaklandı.

Pandemi gölgesinde geçirdiğimiz bir yılı aşkın zamanda söz konusu saldırılara onlarca örnek sıralanabilir elbette, ancak burada güncelliği ve kapsamı bakımından İstanbul Sözleşmesi'ne yönelen saldırıya değinerek geçeceğiz.

Sözleşme'nin siyasi pazarlık konusu yapılmasına, itibarsızlaştırmak için çalışılmasına, ısrarla uygulanmadığı halde, şiddeti artırmakla suçlanmasına uzun bir süre tanıklık ettik. Sözleşmeden çekilmek için zemin hazırlama çabasının ardından ise bir kararname ile sözleşmeden çekildiğini öğrendik.

Kadınlar açısından sistemli bir hal alan karşı koyuş ve direniş, birikim yaratmayı sürdürüyor. Saldırıları karşısında kazanılmış hakları savunma ve mücadele alanlarını terk etmeme, kadın hareketinin ısrarla yöneldiği noktalar.

Bu gibi hareketli süreçler kadın mücadelesi bakımından itekleyici olabiliyor. Kadınları daha kitlesel olarak harekete geçirme potansiyeli yaratabiliyor. Bunun

yanı sıra kadın kurumları bakımından politika üretme ve örgütlenme noktasında yaşanan tıkanıklığın aşılmasında kaldıraç görevi görebiliyor. Doğru politika ve işlevli bir hareket tarzı yaratabildiğimizde bu durum bizim açımızdan da mümkün olabilir.

Kadın hareketi güçlendirir

Uzunca bir süredir yoğunlaşmadığımız genç kadın çalışmalarımızın yeniden canlanmasına yönelebiliriz. Bu açıdan yakın zamanda genç kadın çalışmasının yeniden aktifleşmesi için attığımız kimi adımlar önemli. Özgün kadın çalışmasının örgütlenmesi için yapılan toplantılar üzerine daha fazla düşünmeliyiz. Bazen en küçük müdahale, inisiyatif alma ya da atılan küçük bir adım bile daha büyük olay ve olguların ilk adımı niteliğine sahip olabilir. Bu açıdan attığımız adımları ve gelişmeleri kendiliğindenliğe terk etmemek belirleyici. Çalışmanın gündemden düşmemesi ve kadın mücadelesine dahil oluşumuzun daha örgütlü bir zeminden gelişmesi büyük oranda buna bağlı olacak.

Çalışmanın esnekliğinin ve ulaşılabilirliğinin önüne geçmeden sistemli ve kolektif politika üretimini ve çalışma tarzını nasıl yaratabileceğimize odaklanabiliriz. Esasta bu konuda önemli bir deneyime de sahibiz. Bu deneyimden beslenerek genç kadın çalışmalarımızı

daha örgütlü bir zemine taşımamızın önü açık.

YDG'li Kadınlar "ilk adım" olarak zaten parçası ve öznesi oldukları kadın mücadelesinin ve kadın hareketinin içinde kurumsal anlamda da dahil olmayı gündemine alabilir. Bu mesele sürekli kendi dinamiğini yaratan kadın mücadelesinden daha fazla beslenmede ön açıcı olacaktır. YDG açısından kadın çalışmasında süreklilik ve ısrarı yakalamada; güncel politikaların kadınlardan ve kadın hareketinden beslenmesi açısından da işlevli olacaktır.

Yukarda özetlemeye çalıştığımız bakış açısını hayata geçirmeyi elbette kadın çalışmamızın gelişmesinde esas nokta olarak koymuyoruz, daha çok destekleyici-kolaylaştırıcı bir nokta diyebiliriz. Esas olan kendi politika üretimi ve uygulamadaki tutarlılığımızdır. Bu ise kaçınılmaz olarak daha uzun vadeli bir hedef olmak zorunda.

Somut ve uygulanabilir adımlar

Bugün ise atacağımız adımların ve yapacağımız çalışmaların somut ve uygulanabilir olmasına odaklan-

malıyız. Bu kapsamda toplantıların sürekliliği önemli. Bu da toplantıları üreten bir alan haline dönüştürmemizle mümkün olabilir. Çevremizdeki kadınlar açısından çalışmalarımızın çekim merkezi haline gelmesi bizim ısrarımıza ve daha fazla kafa yoruşumuza paralel olarak gelişebilir.

Toplantılar için doğru gündem ve içerikleri üretebilmeye, pratik adımlarda ön açıcı ve ilham verici olmaya odaklanabiliriz. Bunun devamında çalışmanın kapsamını toplantıların dışına taşımaya yönelebiliriz. YDG'nin bütün çalışmalarını ve gündemlerini mutlaka kadınlar cephesinden yorumlamalıyız. Çıkarılan bütün materyallerin kadın gündemlerine ve kadın çalışmasına özgülenmesini sağlayabiliriz. Açığa çıkan olanaklara ve ilişkilere kadın çalışmasını geliştirme perspektifi ile bakmayı geliştirebiliriz.

Elbette bütün bunlar için YDG'li bütün kadınların enerjisini birleştirmeye ve buluşturmaya ihtiyacımız var. Parçalı ve dağınık olan gücümüzü ve enerjimizi kadın çalışması ekseninde birleştirmemizin önünde bir engel yok. Şimdi adımlarımızı hızlandırma vakti.

Kendi Hikayelerimizi Kendimiz Yazma Konusunda Kararlıyız

İvmelenen kadın hareketinden korkan erkek devlet çok kez polisleri saldı üstümüze. Eylemlerimize engel olunmaya çalışıldı, ablukaya alındık çok kez, LGBTİ+'lara birçok saldırı oldu.

AKP, iktidarı boyunca kadın düşmanı politikalarla kadın ve LGBTİ+'ları sistematik bir şekilde saldırıların hedefi haline getirdi. Bu saldırılara karşı kadın ve LGBTİ+'ların mücadelesini hep yakından takip ettim. Bu mücadeleyi bazen yakından bazen uzaktan izledim. Kimi zamanda yükselen itiraz sesine sesimi kattım.

Her şeye rağmen kadın ve LGBTİ+'ların mücadelesinden etkilendim. Küçükklüğümden beri içimde var olan direnme arzusunun bu dönemde nasılda açığa çıktığını gördüm. Bu süreçte kadınların haklarına ve kazanımlarına göz dikilmesi, sonu gelmez hak gaspları, erkek egemen iktidarın İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme fikri sadece benim için de-

ğil, tüm kadınlar için bardağı taşıran son damla işlevi görmüştür.

Son 1-1,5 yıla bakacak olursak pandemi gerçekliği ile birlikte var olan tüm hak gaspları, kadına yönelik çok yönlü şiddet daha da gün yüzüne çıkmış oldu. Ve erkek devlet şiddeti önleyecek uzun süreli çözümler bulmak, şiddeti önleyici yasaları uygulamak yerine, şiddetin üstünü kapatmayı tercih etti. Ezilen halklara, emeği görünür olmayan kadınlara, işçiye- emekçiye, öğrenciye yani yaşamı var eden kesime her türlü şiddet, baskıyı kendine hak gördü.

Ve yetmiyormuş gibi yaptıklarının doğru bulunması için tüm yapılanları görünür kılan halkı, gerçeğe da-

yalı olmayan iddialarla yalanladı, iftiralar attı. Mesela İstanbul Sözleşmesi'nin var olup uygulanmasını direten kadınlara, sözleşmenin Türkiye bekasına tehdit ettiği, aileyi dağıttığı, dini inançlara, örf ve adetlere zarar verdiği biçiminde gerekçelerle her fırsatta saldırdı, toplumun geri yanlarını açığa çıkaracak söylemlerle sözleşmeye saldırdı. Ya da işçileri işten atmak için Kod-29'dan faydalanan patronların türemesine göz yumuldu. Boğaziçi direnişi ile kayyum politikasına karşı çıkan binlerce öğrenciye terörist yakıştırmalarında bulunarak, yine toplum nezdinde direnişin meşruluğu kırılmaya çalışıldı.

Bu süreçte ekonomik krizin derinleşmesi ile yoksullaşan, tek tek kepenk kapatan esnaf görmezden gelinerek, 'her şey çok iyi, ekonomide öncüyüz' gibi söylemlerle halk kandırılmaya çalışıldı.

Kadın ve LGBTİ+'larız biz

Konuyu fazla dağıtmadan; her ne olursa olsun bunlardan nasibini fazlasıyla alan bir genç olarak söyleyebilirim ki; bizleri eve kapatmaya çalışsalar da, 'makbul kadın' rollerini bize dayatsalar da, bize aile-ev-eş üçgeninde sıkıştırmaya çalışsalar da nafile... Kadın ve LGBTİ+'larız biz. Renklerimizle, zılgıtlarımızla, slogan ve şiarlarımızla elimizi, kolumuzu sokaklardan, meydanlardan çekmedik. Kendi hikayelerimizi kendimiz yazma konusunda kararlıyız.

Bizleri yasalarla, pandemiye tedbir adı altında dayatılan yasaklarla evlere, yalnızlığa, çaresizliğe hapsedmeye çalıştı iktidar. En başta 20 yaş altına koydu-

ğu sokağa çıkma yasakları ile birçok genci yalnızlığa itti. Bu yasakların, benim gibi yüzlerce genç kadının, kadın mücadelesinin parçası olmasına, kadın dayanışmasının sokakta, pratikte hayat bulmasına, bu anlamda önemli deneyimler yaşamamıza engel olma çabalarının bir sonucu olduğunu biliyoruz.

Bazen aştım/aştık bu yasakları. Bazen de evin içinde mücadelemizin renkliliğinden, dayanışmasından güç aldım. Her türlü kadın mücadelesi ile bir etkileşim içerisinde oldum ve enerjisinden beslendim.

Sadece ben değil aile-ev-eş üçgeni içinde sıkışan tüm ev emekçisi kadınlar da hissetti bu enerjeyi. Böylece kadın olmanın en güzel yanını da keşfetmiş oldum. Uzaklığın, mesafenin bir önemi yoktu; beraber direniyor, direnirken güçleniyorduk.

İvmelenen kadın hareketinden korkan erkek devlet çok kez polisleri saldı üstümüze. Eylemlerimize engel olunmaya çalışıldı, ablukaya alındık çok kez, LGBTİ+'lara birçok saldırı oldu.

Kadın mücadelesinin parçası olunca, o ortamın havasını alınca fark ettim ki, güçlü olan bizdik. Onlar tekti, biz hepimizdik. O yüzdendir ki, saydığım baskılar yıldırmadı, o yüzdendir ki, onlar saldırılarıyla amacına hiçbir zaman ulaşamadı. İnanç ve umudumuz tamdır, biz kadınlar onların erkek devletinin çürümüş ve kokuşmuşluğunu her zaman gözler önüne sermekten vazgeçmeyip, kazanılmış haklarımıza sahip çıkıp, göz diktikleri haklarımızın da gasp edilmesine izin vermeyeceğiz.

Geleceğimizi Zenginlere, Kazanımlarımızı Cis-hetero Patriyarkaya Yedirmeyeceğiz!

Bazen çark attığımız, bazen güllüm alığımız; kimimizin evi kimimizin tehdidi olan, kimimiz için geceleri daha aydınlık kimimiz için gündüzleri daha karanlık olan sokaklarımızdan vazgeçmeyeceğiz.

2020 yılı kimimizin birbiriyle mesafesinin arttığı kimimizin kendisi ile mesafesinin azaldığı bir yıl oldu. Aralık 2019'da ilk vakanın Çin'de görülmesi ile beraber, Covid-19 virüsü hepimizin hayatını doğrudan etkiledi. Peki ya LGBTİ+'ların hayatını nasıl etkiledi? Öncelikle, Türkiye'de ilk vakanın açıklanması ile birlikte işsizliğin arttığı, esnafın kepenk kapattığı, halkın 'virüsten ölmesem aklıktan öleceğim' dediği bir dönemde iktidar sadece sosyal yardımlar ile süreci yürütmeye çalışmış olsa da LGBTİ+'ların bu sosyal yardım hizmetlerine dahi erişemediğini çok iyi biliyoruz.

Okulların kapanması ile birçok genç LGBTİ+'nın hizmetlerden yararlanamadığı için aile evine döndüğünü ve orada fiziki-psikolojik şiddete maruz kaldığını, hatta intihar ettiğini biliyoruz. Hizmetlerden yararlanamayan seks işçisi trans kadınların pandemiye rağmen caddeye çıktığını, bu da yetmezmiş gibi keyfi para cezalarının kesildiğini, hatta konutlarının mühürlendiğini çok iyi biliyoruz. Virüse yakalanan LGBTİ+'ların sağlık haklarına erişemediğini, hastanelerde şiddete maruz kaldığını çok

iyi biliyoruz. Biliyoruz, çünkü yaşıyoruz.

Özellikle Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın 'Nefret Hutbesi' ile LGBTİ+'ları açık hedef haline getirmesi bizlere bir kez daha devletin örgütlü bir nefret politikası olduğunu gösteriyor!

Her hedef gösterme bir sonrakinin tetikleyicisi oluyor

İstanbul sözleşmesinin LGBTİ+'lar bahane edilerek fesih edilmesi, gökkuşağının yasaklanması ve devlet yetkililerin açık nefret söylemleri bunu bir kez daha doğrulamış oldu.

Kadınların ve LGBTİ+'ların mücadelesine ve kazanımlarına topyekun savaş açan erkek devlet, on yıllardır tüm dünyada kadınlar ve LGBTİ+'ların mücadelesi ile kazanılan, 2011 yılında meclis kararı ile Türkiye'nin taraf olan ilk ülke olduğu İstanbul Sözleşmesi'ni fesih ederek bu saldırıları son noktaya taşımıştır. Hayatlarımızın, varoluşlarımızın, bedenlerimiz, kimliklerimiz siyasette çerez olmasına izin vermeyeceğimizi bir kez daha hatırlatıyoruz. Sözleşmenin tartışmaya açıldığı geçen yaz-

dan beri sokaklarda, meydanlarda, kampüslerde, işte, okulda, mecliste, kısaca yaşamın her alanında 'İstanbul Sözleşmesi Bizim, Vazgeçmiyoruz!' demiştik, bugünde fesih edilmiş olsa da yine aynı kararlılık ile hep bir ağızdan haykırıyoruz. Tek adamın bir gecede verdiği tek taraflı karar biz kadınlar ve LGBTİ+'lar nezdinde hükümsüzdür. Avrupa Konseyine yapılan bildirimden 3 ay sonrası yani 1 Temmuz da Türkiye ilk imzacısı olduğu sözleşmeden çekilmiş olan ilk ülke olacak.

1 Temmuz yaklaşırken kadınlar ve LGBTİ+'ların "1 Temmuz'da bize hak görmedikleri o hayati durduracağız! İtaatsizliğimizle iktidarın bu gayrimeşru çekilme kararını aldığına pişman etmek için sokaklarda olacağız, sesimizi yükselteceğiz. Eşit yaşama hakkımızı yok sayarak adımıza karar alanlara bir kez daha ilan edeceğiz: Susmuyoruz, Korkmuyoruz, İtaat etmiyoruz - ne 1 Temmuz'dan önce, ne 1 Temmuz'dan sonra!" çağrısını da bir kez daha yinelemek istiyorum.

Ancak özel olarak ifade etmek gerekir ki; özellikle LGBTİ+'lara yönelik nefret saldırıları İstanbul Sözleşmesi ile başlamamıştır. Nefret hutbesinin başını çektiği bu süreci Boğaziçi Direnişi takip etmiştir. Cumhurbaşkanı kararnamesi ile Boğaziçi Üniversitesi'ne Melih Bulu'nun kayyum olarak atanması üzerine 4 Ocak'taki protestolar sonrasında yine LGBTİ+'lar hedef gösterilmiş, sosyal medyada linçe uğramış ve bunun sonucunda gözaltına alınmışlardı. 4 Ocak günü "Bizler hali hazırda üniversitelerin LGBTİ+'lar için güvenli bir alan olmadığını biliyoruz. Bu kayyumun ilk icraatı LGBTİ+'ları hedef almak olacak." dediğimizde yanılmayacağımızı çok iyi biliyorduk, öyle de oldu. Kayyumun ilk icraatı BÜLGBTİ+'yı kapatmak oldu. Eğer kayyum BÜLGBTİ+'nın sadece bir kulüp olmadığını kavramış olsaydı belki de kapatmazdı. Çünkü BÜLGBTİ+ biziz, bir odaya sığdıramayacağınız kadar kalabalığız, rengarenkiz ve çok güzelsiniz. E tabi ki buradayız! Alışın, gitmeyeceğiz!

LGBTİ+'ları kriminalize etmeye çalışan faşist-fobik devlet, LGBTİ+'ları yalnızlaştırmaya çalışıyor. İstanbul'da, İzmir'de Ankara'da, Adana'da ve Mersin'de 8 Mart öncesi kadın örgütlerine 'Kadınlar ile sorunumuz yok. Sadece alana gökkuşağı bayrakları alınmayacak.' diyen erkek-devletin bu taktiği yıllar önce nasıl boşa düştü ise bugünde aynı şekilde kadınlar ve LGBTİ+'lar taktiklerini boşa düşürdü. 6 Mart'ta saldırıya rağmen barikatları aş-

Sokak bizim, sokaklar bizim!

arak alana giren ve kürsüden erkek devletin polisini teşhir eden Kürt translar bu noktada bir kez daha yol gösterici oldular. Taksibe bindikten sonra önleri kesilen ve gözaltına alınan transların 'bizi bırakmayın' ıığı, özellikle politik alanlarda Kürt LGBTİ+'lara neden daha fazla alan açmamız gerektiği sorusuna da cevap oldu.

LGBTİ+'lar ile Eşitlenip, LGBTİ+'lar ile Özgürleşeceğiz!

Yıllar önce Türkiye Sosyalist Hareketi'ne 'Kürtlerden vazgeçin' diyen devlet bugün kadın hareketinden de LGBTİ+'lardan vazgeçmesini beklemiştir. Şunu belirtmek gerekir ki eğer TSH, Ulusal sorun konusunda net tutum almış olmasaydı ya da birleşik mücadele zeminini oluşturmamış ol-

saydı bugün, sonunu kendi elleri ile hazırlamış olurdu. Bizler, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını hakim ulus milliyetçilerinin karşısında netlikle durarak savunan İbrahim Kaypakkaya'nın gerçekleştirdiği kopuşu, mirasçılar olarak devam ettiriyoruz. Kaypakkaya, nasıl ki yıllar önce ulusal sorunu konuşmaktan çekinmediyse bizler de bugün LGBTİ+'ları konuşmaktan çekinmiyoruz. Yeniden farklı bir şekilde bu kopuşu gerçekleştiriyor, özneler için daha fazla alan açmak ve eşitlenmek için adımlar atıyoruz. LGBTİ+'lar ile eşitlenip, LGBTİ+'lar ile özgürleşeceğiz.

Özellikle pandemiyle birlikte LGBTİ+'ların güvenli alanlarının gasp edildiği, gecelerin ve sokakların daha da güvensiz hale geldiği bu süreçte sadece evlerimizi değil geceleri, caddeleri kısaca var olduğumuz her yeri daha güvenli kılacağız. Sokaklarımızı kapatsanız da, evlerimizi mühürleseniz de unutmayın ki sokak; trans+'dır. Sokak lezbiyen, gay, bi+, inter+'dır. Bazen çark attığımız, bazen güllüm alıktığımız; kimimizin evi kimimizin tehdidi olan, kimimiz için geceleri daha aydınlık kimimiz için gündüzleri daha karanlık olan sokaklarımızdan vazgeçmeyeceğiz. Sokak bizim, sokaklar bizim!

Stonewall'dan Ülker sokağa; Esat-Eryaman'dan, Bayram sokağa; Miss sokaktan; ODTÜ'ye, Boğaziçi Üniversitesi'ne yaşam alanlarımızdan vazgeçmeyeceğiz. Bir kez daha hiçbir trans+'nın yaşam alanlarından kovulmaması, elinde olanın gasp edilmemesi için daha fazla örgütleniyoruz. Ve hiçbir şeyi zamana bırakmıyoruz. Ya şimdi ya hiç! Geleceğimizi zenginlere, kazanımlarımızı cis-hetero patriyarkaya yedirmeyeceğiz!

Daha Kararlı ve Atılgan Bir Devrimci Faaliyet Yaratalım

Kampanyanın startı ile birlikte yaygın bir çalışma yaptık. Ancak pandemi koşulları ve devletin ele alışı bizim çalışmalarımızın tamamını sekteye uğratma endeksli ilerliyor. Bu gerçeklik bizi alternatif üretme konusunda daha yaratıcı ve atılgan olmaya zorlamalı.

Gençlik hareketi açısından, son yıllardaki atıllık, tutukluk, politik ve örgütsel tıkanıklığın ardından oldukça hareketli bir sürecin yaşandığını söyleyebiliriz. Bu hareketliliğe kaynaklık eden bir dizi etmen var. En genel haliyle işsizlik, yoksulluk ve her geçen gün derinleşen ekonomik krizin yarattığı birikim toplumun çeşitli katmanlarında patlamalara neden oluyor. Bu tablo içerisinde daha özel olarak öğrenci gençliğe odaklanacağız.

AKP'nin çok uzun yıllardır eğitim sistemini kendi çıkarlarını esas alan biçimde revize eden politikaları halk gençliğinin geleceksizlik kaygısını derinleştiriyor. Uzun zamandır faşizmin bütün olanaklarının baskı ortamını pekiştirmek için seferber edilmesiyle üniversiteler tek tipleşmeye ve buna karşı çıkan öğrenci

gençliğin sesi kısılmaya çalışıldı. Buna ek olarak da Covid-19 salgını ile eğitim tamamen rafa kaldırıldı, üniversiteler kapatıldı.

Söz konusu bu gerçeklik içerisinde açığa çıkan Boğaziçi Direnişi ciddi bir hareketlilik yarattı. Açığa çıkan enerji kendi sınırlarını aşarak öğrenci gençliği önemli oranda harekete geçirdi. Bizim açımızdan ise çalışmamızın ivme kazandığı bir dönem oldu.

Yoğun eylemlilik süreci içerisinde hazırlıklarına Kasım ayında başlamış olduğumuz kampanyamızın startını vermiş olduk. Mart ayında kampanyamızın politik içeriğine dair yaptığımız merkezi eğitim çalışması ve devamında gerçekleştirdiğimiz toplantı ile kampanyamızın genel çerçevesini oluşturarak pratik faaliyeti başlattık.

13. Konferansın Perspektifi ile Kampanya

Bizi "Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz" şiarı ile başlattığımız kampanyaya taşıyan süreci kısaca hatırlamakta fayda var. Kampanyanın 2019 yılında gerçekleştirdiğimiz 13. Konferans yöneliminin bir yansıması olduğunu söyleyebiliriz. 13. Konferansta ilk adımlarını attığımız, egemenlerin 4. Sanayi Devrimi olarak adlandırdığı, Endüstri 4.0 tartışmalarından çıkardığımız sonuçların kampanyamıza yön verdiğini söylemeliyiz. Konferansın politik yönü olarak Endüstri

4.0 kampanyamıza kaynaklık ederken, bunu devrimci bir öznenin örgütlenme çalışmasına dönüştüren esas eksen ise konferansta "Geleceğin Öznelerini Oluşturmak İçin Birlikte Çalışalım" başlığı kapsamında örgütlenmeye dair açığa çıkan perspektif oldu. Bu perspektifle, halk gençliğine dönük saldırıları gerçekçi bir tarzda analiz eden, bu analizin sonuçlarında örgütsel kanallar yaratan ve bunları halk gençliğinin örgütlenmesi için, ısrarcı ve atılgan bir çalışma tarzı yaratma hedefi açığa çıktı. Özetle, yüzeysellikten, dar pratikten, kendini tekrar eden çalışma ve hatalardan arınmaya dair adımlarımızı bu kampanyada somutladık.

Kampanyayla Birlikte Örgütsel Hedefler

Kampanyamız politik, siyasi, örgütsel bakımdan çok yönlü hedefler içermektedir. Kampanyamızın yaygın duyurusu, ajitasyon – propaganda çalışmaları, kampanyanın politik içeriğinin ve bağlamının belirginleştirilmesi; halk gençliğinin, politik – kültürel ve ekonomik anlamda mevcut düzenin bizden çaldıklarına karşı değiştirici bir güç merkezi olduğunun ortaya konması; kampanyaya güç verecek olan daha geniş gençlik kesimiyle temasın kalıcılaştırılması, açığa çıkan enerjinin örgütsel bir güce dönüşmesi, dağıntık ve parçalı faaliyetin sistemli ve kolektif bir çalışmaya dönüşmesi hedeflerimiz arasındadır. Kampanyanın söz konusu hedeflerini birkaç başlıkta daha somut ortaya koymamız gerekiyor. Bu hedefleri çalışma tarzımızı düzenleme, zayıflayan merkezi yapıyı güçlendirme, kolektif çalışma, yaygın kitle çalışması, eğitim

çalışmalarını pratik faaliyetin güçlü bir parçası haline getirme ve kadın çalışmasını örgütlenme olarak özetleyebiliriz.

Çalışma Tarzımızı Düzenleyelim

Kampanya tarzı çalışmadan bir süredir uzaklaştığımız gibi bir gerçeklik söz konusu. Çalışmalarımız, en genel haliyle ifade edersek, bütünlüklü ve sistemli olmaktan uzaklaştı, çoğunlukla gündeliğe ve dar pratiğe sıkıştı. Bu sıkışmışlıktan arınmada kampanya gibi yoğunlaştırılmış, somut hedefli, süreli çalışmalar ön açıcı olma özelliğine sahip. Bunun yanında esas ön açıcı olan ise hem politik hem de pratik bakımdan ifade edersek, bu sürece güçlü hazırlanmak. Çalışmayı açığa çıkaran toplumsal ve ekonomik gerçekliği netlikle ortaya koyabilmek, temas kuracağın kitle gerçekliğine dair gerçekçi analizler yapmak, ajitasyon ve propaganda için hangi araçları ve söylemleri kullanacağını doğru tespit etmek politik bir çalışmayı hedef kitesine ulaştırmak ve hedef kitleyi harekete geçirmek için temel belirleyendir.

"Geleceği Zenginlere Yedirmeyeceğiz" kampanyası özgülünde kendimize baktığımızda hazırlık sürecini güçlü geçirdiğimizi söyleyebiliriz. Kampanyanın startı ile birlikte yaygın bir çalışma yaptık. Ancak pandemi koşulları ve devletin ele alışı bizim çalışmalarımızın tamamını sekteye uğratma endeksli ilerliyor. Bu gerçeklik bizi alternatif üretme konusunda daha yaratıcı ve atılgan olmaya zorlamalı. Koşulların değişmesini beklemeden, yeni olanak ve faaliyeti mevcut sürecin içerisinden çıkarmayı başaran bir devrimci faaliyet yaratmaya odaklanmalıyız. Odaklandığımız nokta bu olduğu koşulda faaliyetimiz rutinlikten ve kendiliğindenlikten kurtulacaktır.

Merkezi Çalışmalarla Alanlarda Bütünlük Yaratalım

Kampanya sürecinin genel çalışmalarımız ve görünümümüzle kıyaslandığında ortaya koyduğu en büyük fark olarak merkezi düşünüş ve hareket tarzımızı söyleyebiliriz. Kampanyanın startından bu yana geçen sınırlı zaman diliminde merkezi düşünme ve hareket etmede olumlu bir ivme yakaladık. Bu kampanya hazırlık sürecini kolektif ve merkezi ele alışımdan beslendi. Kampanya hazırlık sürecinde yaptığımız yerel ve merkezi toplantılar, merkezi eğitim çalışması alanlardaki bütünlüklü görünümümüzü besledi. Merkezi materyaller de bu görünüm ve hareket tarzının güçlenmesine katkı sağladı.

Sadece kampanya çalışması bakımından değil,

hem süreci kapsayan takvimsel gündemler hem de açığa çıkan refleks gündemlerde ortak söz ve faaliyet oluşturma açısından olumlu bir süreç geçirdik.

Söz konusu olumluluklar bizi merkezi ve kolektif düşünmeye odaklayan düşünsel ve pratik yoğunlaşmanın sonucu, öz itibarı ile bu kapsamda bir süredir yürüttüğümüz tartışmaların yaratmış olduğu birikimin yansımaları olarak yaşandı. Bu mütevazı olumluluklar odaklanacağımız noktaya işaret ediyor. Politik bir özne olarak bir bütün olarak hareket etme kabiliyetimiz, başarılarımızda tayin edici oluyor.

Kolektif Çalışma Başarılarımızda Tayin Edici Olacak

Kolektif çalışma ve düşünme noktasında sergilediğimiz tutum yukarıda da tartışmaya çalıştığımız her bir başlık açısından belirleyici bir unsur. Çalışma tarzının düzenlenmesinden, merkezi düşünüşün güçlenmesine, kendiliğindenliğe karşı mücadele edilmesinde, kolektif bir aklın açığa çıkarılması ve pratikleştirilmesi tayin edici bir yerde duruyor.

Yerellerden başlayarak kolektif çalışma tarzını geliştirmemiz gerekiyor. Alanlarda yaptığımız toplantıları daha düzenli ve sürekli hale getirebiliriz. Bunu geliştirebilirsek alanlardaki bireysel çalışma ve bunun yarattığı sorunları azaltabiliriz. Sorunlara daha erken ve güçlü müdahale edebiliriz. Açığa çıkan olanakları daha iyi değerlendirebiliriz.

Kolektif çalışma salt mevcut gücün doğru örgütlenmesi ve verimli çalışması için değil, açığa çıkan ilişki ağının örgütlenebilmesi için de belirleyici bir yerde duruyor. İnsanların kendini ifade edeceği ve örgüt-

leneceği alanlar açmanın başka yolu yok. Biz kolektif düşünüp hareket etmediğimizde daha güçlü örgütlenmeler yaratmanın önünü de tıkayacağımızın bilincinde olmalıyız.

Kadın Çalışması Vardır

Azımsanmayacak bir zaman diliminin ardından kampanya örgütlüyoruz. Ve bu kampanyanın ilk günlerinden itibaren açığa çıkan bir gerçek; kadın çalışmasına yoğunlaşmaya, daha güçlü yönelmeye ihtiyaç var. Kadın çalışması için atılan küçük adımlar hızlıca daha büyük gelişmelere vesile olabiliyor. Bu durum kadınların ve kadın hareketinin güçlü dinamiğinin bir yansıması, aslında kaçınılmaz bir sonucu diyebiliriz.

Kadın çalışması bu yüzden kendiliğindenliğe terk edilemez. Kampanya tartışmalarının başından bu yana eksik ve yetersiz kalan kadın gündemini, kadınların pratik olarak doldurmaya başladığını söyleyebiliriz. Bu durum örgütsel hedeflerimizi belirlerken daha güçlü bir perspektife ihtiyacımız olduğunu gösteriyor. Kadın çalışmasının geliştirilip güçlendirilmesi için bu perspektifi açığa çıkarmalıyız.

Bu gerçekliğimize rağmen kadınların kampanya ile birlikte attığı adımlar, önemli bir enerji açığa çıkardı ve çalışmamızın bütünü açısından motivasyon kaynağı oldu. Daha kolektif bir emek ve yoğunlaşma ile kadın çalışmalarını yeniden merkezileştirip güçlendirebiliriz. Bu bizim açımızdan kampanyamızın en temel hedeflerinden biri haline geldi. Hepimiz yerelerde bu perspektifle çalışmalara yönelmeliyiz. Çünkü kampanyamızın başarı kaynaklarından biri kadın gündemi olacak.

KOMÜNÜN MARIANNESİ: LA PÉTROLEUSE'UN SANAT TARİHİ

Neredeyse mitleşmiş Pétroleuse, kısa ömürlü ancak radikal Paris Komünü'nden çıkan başlıca figürlerden biriydi [18 Mart 1871'den aynı yılın 28 Mayıs'ına kadar]. Pétroleuse, *Semaine Sanglant*, yani Kanlı Hafta sırasında iktidarı ve kültürel kurumları yok eden yangınları çıkarmakla suçlanan kadınları temsil ediyordu. Tarihçi Albert Boime bu durumu şöyle gözlemlemiştir, "sol gibi sağ da Komünü sıklıkla militan bir kadın olarak sembolize ediyordu; efsanevi Pétroleuse, yani kendi doğasını küçümseyen kışkırtıcı kadın", ve böylece hem sağ hem de sol, komünar kadınları kaba şiddeti tetiklemekle itham etti. [1] Pétroleuse'un alt sınıf karakteri de 19'uncu yüzyıl sınıf çatışmaları hakkında bir şeyler söylüyor. Gay Gullickson kitabında şöyle diyor, "intikam dolu proleterler yeterince tehlikeliydi ancak kadınlar sosyal düzene karşı daha da büyük tehlikeler yaratıyordu." [2] Yıkıcı ideolojiler Pétroleuse'le bağdaştırıldı ve bu sebeple, bu kadın yıkım sembollerine baktığımızda Fransız kadınlarının siyasi

gücünü ve faallliğini proletaryanın iç savaşı ve devrimi yoluyla çevreleyen korkuları ve gerilimleri görmek mümkün hale gelir. Buyurulan toplumsal düzenin dışına çıkmanın cezası olarak, görsel tarihte aşağılandılar ve Versailles hükümetinin ellerinde çökmüş yurttaşlık rejiminde katledildiler, sürgüne gönderildiler.

Güncel açıklamalar ve ardından popüler dergiler tarafından dağıtılan görüntüler, bu tür "doğal olmayan" kadınların siyasi söylemlere katılarak ve savaşarak geleneksel cinsiyet rollerini ihlal ettiğini ileri sürdü. Paris Komünü,

Fransız tarihinin dar bir dönemi olsa da, kadınların isyan ve siyasi meselelere katılımına karşı çağdaş tepkiler kaydı açısından önemlidir. 1871 devrimine katılan kadınlar önceki devrimlerin başarısız olduğu yerde Komün'ün nihayet başarılı olacağını hissettiler ve yine *Union des Femmes*'in kurucusu ve aktivisti Elisabeth Dmitrieff'in de belirttiği gibi bu kadınlar "eşitlik, dayanışma ve özgürlük" üzerine kurulu "yeni bir sosyal düzen"i elde edebileceklerini hissettiler. [3] Bununla birlikte, siyasi örgütlere katılımları, Fransa-Prusya savaşı ve onun ardından gelen kuşatma sırasında Paris'i savunmaları veya barikatlarda gösterdikleri fedakarlıklarıyla eşitliği güvence altına almak yerine, komünar kadınlar Fransız siyasetine girdikleri için şeytanlaştırıldı ve Pétroleuse arketipiyle sonsuza kadar ölümsüzleştirildi.

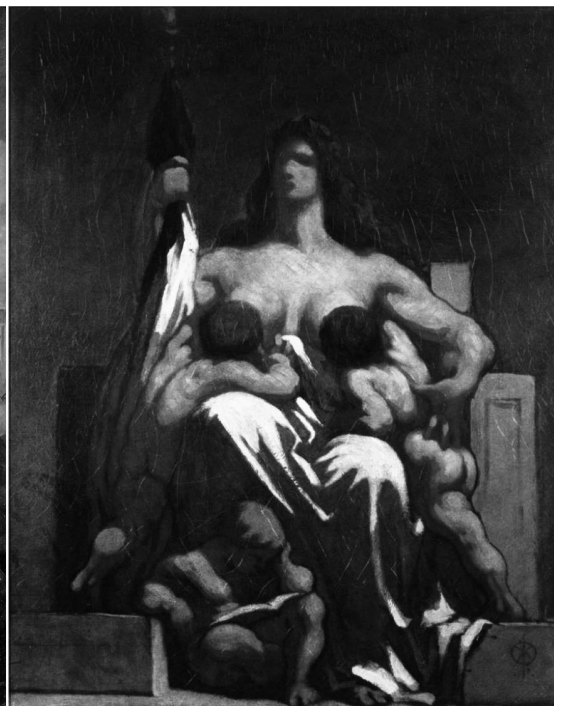
Feminist tarihçi Madelyn Gutwirth şunu savunuyor, "Kadın figürünün erkek kültürüne temsil ettiği ontolojik boşluk, görünüşe göre kadın figürünün hemen hemen her şeyi temsil etmesi için mükemmel bir araç sağlıyor... Bize kültürel olarak onaylanmış, çeşitli ve hatta savaşan fenomenlerin önceden belirlenmiş bir işarete doğru asimilasyonunu sunuyor." [4] Bu kışkırtıcı kisvelerle Cumhuriyetçi Fransa'nın olumsuz tasvirlerine ek olarak, Pétroleuse tasvirlerinin Komün ile ilgili farklı ideolojileri tek bir yıkım sembolü olarak birleştirdiğini iddia ediyorum: Kadınlar. Kadın bedeninin politik sembol olarak kullanılması uzun süredir devam ediyor. Örneğin, "özgürlük, eşitlik ve kardeşlik" arayışını temsil eden alegorik kadın amblemi Marianne, 1789 devrimi sırasında ortaya çıktı ve kısa süre sonra kabul edilen ve kutlanan bir Fransa ulusal sembolü haline geldi. [5] Fiziksel temsilleri 19'uncu yüzyılın başlarında Özgürlük ve Cumhuriyet'in klasikleşmiş kişileştirmelerinden ilhamla ortaya çıkmıştır. [6] Delacroix'in ünlü örneğinde Frig başlığı [azat edilmiş köleler tarafından takılan antik Roma'ya ait bir sembol] takan çıplak göğüslü bir kadın olarak kişileştirilir. [7] Devrimin zayıfları üzerinde çabuk adımlar atarken, üç renkli bayrağı heykelsi koluyla kaldırıyor ve diğer eliyle süngünlü bir tüfeğin namlusunu kavriyor. Öte yandan Honoré Daumier'in *The Republic* adlı tablosunda bir tahtta oturmuş, Frig başlığını takıyor ve üç renkli bayrağı kaslı kollarıyla sıkıca kavrarken özgürlüğün çocuklarını emziriyor.

LIX Frédéric Théodore, "Les Séides de la Commune, les pétroleuses et les enfants perdus" [Komün'ün Yardımcıları, Pétroleuseler ve Kayıp Çocuklar], 1871

Sol: Eugène Delacroix, "La Liberté guidant le peuple" [Halka Yol Gösteren Özgürlük], 1830.
Sağ: Honoré Daumier, "La République" [Cumhuriyet], 1848.

Marienne tasvirinin doğrudan tersi ise komünün bastırılmasından sonra ortaya çıkıyor. Bu cadaloz, çevresini ateşe verirken aynı anda sulama kabından petrol döküyor. Arkasında ateşler tarafından yutulmuş yapıların çağdaş görüntülerini anımsatan, Roma kemerli bir yapı alevler içinde. Bu kışkırtıcı Marianne saldırgan bir tavırla izleyiciye tiksindirici bir yüzle bakıyor, geleneksel dökümlü saçları vahşi ve düzensiz, bu sırada kızıl renge bürünmüş komünü temsil eden elbisesi omzundan kayarken solmuş göğsünü ortaya çıkarıyor. Bir zamanlar özgürlüğün çocuklarını besleyen çıplak göğüs,

şimdi tiksindirici biçimde deforme olmuş ve işlevsizlik emsali olarak tasavvur ediliyor. Çıplak ayakla, resim çerçevesinin hemen dışındaki barikatları örmek için taşlarının söküldüğünü hayal ettiğimiz Pars'ın Arnavut kaldırımları üzerinde dikiliyor. Aynı köşede onun yıkımının başka bir ürünü yatıyor - bir askerin cansız bacakları ve ayakları. Bir komünara mı yoksa bir Versailles askerine mi ait olduğunun bir önemi yok; o herkese yıkım getiriyor ve kanlı iç savaşın ortasında Fransa'yı

temsil ediyor. Buna ek olarak, bu kışkırtıcı Marianne, komüne katılan kadınlarla ilişkili korkuyu temsil ediyor - kadınların alegorik figürleri şekillendirilir ve sosyal ve politik ideolojileri belirtmek için manipüle edilebilirdi, bu yüzden Fransa'nın kişileştirilmesi [Marianne] dönüştürüldü.

Bernard'ın resmettiğine göre, Fransa'nın alegorik tasviri, kadınların komün sırasında yaptıkları gibi kabul edilebilir cinsiyet rollerinin dışına çıktıklarında neler olduğunu yansıtabilecek şekilde değişti. Komünar kadınları hem mülkiyet hem de insan yaşamının yıkıcıları olarak tasvir eden görüntüler, kadınların fiziksel, entelektüel ve ahlaki açıdan aşağı olduğunu ve Fransa'da diğerlerini kendi makus durumlarına çevireceğini iddia eden Michelet, Proudhon ve Comte gibi yazarları destekleyebilirdi. Bu görüntüler aynı zamanda sonraki nesiller için toplumsal düzene meydan okunduğunda dünyaya getirilebilecek vahşetler hakkında bir uyarı görevi görecek. Gullickson şunu iddia ediyor, "Neredeyse bir gecede komünün eleştirmenleri için tehlikeli, asi kadın kışkırtıcılarının temsili komünün kötülüklerini sembolize etmeye başladı..." [8]

Eugène Girard'ın alaycı bir şekilde "Dünyaya Işık Saçan Özgürleşmiş Kadın" adlı görseli, kadınların siyasi gücüyle birlikte algılanan yıkımı göstermektedir. Girard'ın Pétroleuse'ü ya da özgürleşmiş kadını (şimdi aynı şekilde muamele görüyor), bir elinde yanan meşalesini diğer elinde ise onu yakmak için kullandığı petrol tenekesini taşıyarak aydınlattığı dumanlı bir karanlıktan ortaya çıkıyor. Geniş, ateşli gözlerle, ağzı açık, vahşice uçuşan saçlarıyla izleyiciye doğru saldırgan bir şekilde koşarken karşımıza çıkıyor. Burada özgür-

Bernard, "Une Pétroleuse de la Commune" [Komün'ün Pétroleuse'ü], 1871.

leşmiş kadın korkulması gerekendir; aydınlatıcılığı faydalı değil tehlikelidir. Bu görüşler duruşmaları sırasında komünarların o zamanki suçlamalarına da yansdı. Söz konusu duruşmalarda savcı olan yüzbaşı Jouenne, şöyle belirtiyor, “Medeniyete karşı korkunç sefer 18 Mart’ta ne tanrıya ne de ülkeye inanan insanlar tarafından başladı... ve ne yazık ki, sayıları fazla - kendi cinsiyetlerine karşı bir aşağılama görevi üstlenmiş gibi görünen aşağılık yaratıklar, ve... kadın ahlaki bir canavara dönüşür; o zaman kadın en tehlikeli erkekten daha tehlikelidir.” [9] Girard’ınki gibi görüntüler, devrim katılımları yoluyla kadınların bağımsızlığı ve failliği için verilen mücadeleye ilişkin toplumsal korkuları doğrudan yansıtıyor.

Pétroleuse’ün analizinde yaş ve sınıf önemlidir, olgun, vahşi ve tehditkar olmalarının nedenini açıklar. Komün’ün Marianne imgeleri sorunludur ve, iddia ediyorum ki, şeytanlaştırılmış Pétroleuse miti ile birbirine bağlı bir alegoridir. Genç, güçlü ve halkının koruyucusu olarak idealize edilmiş Marianne’nin aksine o burada sapkınlaştırılır. Burada Marianne, şehrinin yerle bir eden ve tamamen kontrolden çıkmış, militan, solcu Paris’i temsil eden bir Pétroleuse olarak tasvir ediliyor. Şimdi, komünün son günlerinde Paris’in bazı bölümlerini yakmakla suçlanan dönemin Pétroleuse klişelerine uyuyor ve şiddet içeren, yıkıcı, politik olarak aktif, dizginlenmemiş ve dolayısıyla tehditkar bir kadın imajı yaratıyor. Fransız yazar ve komünar Benoit Malon’un özetlediği gibi, “Hepsinden önemlisi, Paris devriminin gün ışığına çıkardığı önemli bir gerçek, kadınların siyasete girme-

Eugène Girard, “La Femme, éman-cipée, répandant la lumière sur le monde” [Dünyaya Işık Saçan Özgürleşmiş Kadın], 1871.

sidir... Kadınların işbirliğinin mücadele aşamasına ulaşan sosyal devrim için vazgeçilmez olduğunu hissettikler; kadın ve proletarya, eski düzenin nihai kurbanları, geçmişin tüm güçlerine karşı güçlü bir birlik oluşturmak dışında kurtuluşlarını umut edemezlerdi.” [10]

[1] Albert Boime, Art and the French Commune, [Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1997], 39.

[2] Gay Gullickson, Unruly Women of Paris: Images of the Commune, [Ithaca, New York: Cornell University Press, 1996], 58. Çeviri: İlke Bereketli Zafeirakopoulos, Komün’ün Asi Kadınları [İstanbul, Yordam Kitap, 2015]

[3] John Milner, Art, War and Revolution in France, 1870-1871: Myth, Reportage, and Reality, [Hartford, Connecticut: Yale University Press, 2000].

[4] Madelyn Gutwirth. The Twilight of the Goddesses: Women and Representation in the French Revolutionary Era, [New Brunswick, New Jersey: Rutgers University Press, 1992].

[5] Maurice Agulhon, Marianne into Battle: Republican Imagery and Symbolism in France, 1789-1880, trans. Janet Lloyd, [Cambridge, Massachusetts: Cambridge University Press, 1981].

[6] a.g.e, 82.

[7] a.g.e, 2-4.

[8] Gullickson, 159.

[9] Edith Thomas, The Women Incendiaries, [Chicago, Illinois: Haymarket Books, 2007], 178-179.

[10] a.g.e alıntı, xi.

Yazar, Lynn Clement, Northern Virginia Community College ve College of Southern Maryland’de yardımcı bir Sanat Tarihi profesörüdür. Araştırmaları, Modern Avrupa sanatı, feminist teori, politik sanat ve çatışma yerlerinde sanatın korunması üzerine odaklanmaktadır.

Yazının orijinali ageofrevolutions.com sitesinden alınmıştır.

<https://ageofrevolutions.com/2017/06/12/the-communes-marianne-an-art-history-of-la-petroleuse/>

Dünyanın sonunun gelmesiyle birlikte birkaç mühendis ve onların patronu Bay Wilford tarafından oluşturulan 1001 vagonlu trende Snowpiercer ya da bilinen adıyla "Kar Küreyici" isimli dizi 30 Mart'ta 2'nci sezonunu tamamladı. Snowpiercer, küresel ısınmayla mücadele adı altında yapılan çeşitli çalışmaların ters tepmesiyle, dünyanın buzullarla kaplanması ve yaşanmayacak derecede soğuması sonrası, canlı yaşamının sert ve büyük mücadelelerle devam ettiği distopik bir bilim kurgu hikayesini konu ediniyor.

Bu hikaye daha önce 2013 yılında Bong Joon-Ho tarafından beyaz perdeye aktarılmıştı. Filmde dünyanın donması sonrası kurtulan sınırlı sayıda zengin ve çeşitli sınıflara mensup insanlarla birlikte trenin kalkışının 17'nci yılı anlatılırken, Mayıs 2020'de ise yine aynı yönetmen ve teknik ekiple diziyeye dönüştürülen yapıt, trenin kesintisiz harekete geçişinin 7 yıl sonrasını anlatıyor. Dizi, her ne kadar Le Transperceneige isimli bir çizgi romandan uyarlanırsa da, işlenen konular ve karakterlerin üstlenmiş olduğu misyonlar her sahnenin soluksuz izlenmesini sağlıyor.

Filmde zaman kısıtlılığından işlenmeyen, yarım kalan konulara genişçe yer verilen bu dizide "Kuyruk Vagonu" olarak adlandırılan ve trene kaçak binen yoksul yolcuların Bay Wilford ile seçkin yolcular tarafından geliştirilen

len sistem içinde kendileri açısından gün geçtikçe artan yaşam zorluğuna, yoksulların saldırı ve baskılara karşı ilmek ilmek ördüğü isyanı konu alan dizi 1'inci olarak adlandırılan, seçkin insanların kaldığı ilk vagonun, sırasıyla 2, 3, 4, 5 diye tam 1001'inci vagona dek gidiyor ve kuyruktan son buluyor.

Trenin son bulunduğu bu vagon, esasen her şeyin başladığı yer oluyor. Biletsiz, yoksul yolcuların bulunduğu bu nokta açlık, üreme yasağı, çeşitli ağır ceza politikalarına sıkça maruz kalıyor. Ezilenlerin karşısındaki son teknolojilerine direnmek üzere çok kısıtlı imkanlarla hazırladıkları saldırı ve savunma silahlarıyla birlikte, örgütlenme yöntemleri açıkça işleniyor. Andre Layton adında bir karakteri canlandıran Daveed Diggs öncülüğünde ilk adım atılırken, bu karakterin trenin kaderini değiştirip, değiştiremeyeceğine dair sorular akıllara sık sık geliyor.

Layton dışarıdaki hayatında cinayet dedektifi olduğu için trenin elitist yolcularının karıştığı bir cinayet vakasını çözmesi için kuyruktan alınarak, önlere getirilir. Direniş hazırlığında olan kuyruk vagonu yöneticilerin bu hamlesi üzerine kısa süreli bir şaşkınlık yaşasalarda öncülerinin yanlarından alınması onları baş kaldırdan geri tutamaz. 1001'inci vagonun "kaçak yolcuları", kuyruk kapılarının açıldığı ilk anda eyleme geçer. Uzun saatler süren çatışmalar sonucu 6 tren güvenliği, 11 kuyruk direnişçisi

hayatını kaybeder. Layton, bu aşamada konaklamanın isyanı bastıracağını ve ağır cezalar vereceğini tahmin ederek arkadaşlarından savaşı sonlandırmalarını ister. Layton'un bu isteğine izlerken anlam vermek güç oluyor. Öte yandan yine isteği başta arkadaşları tarafından "işbirlikçisin, hainsin" gibi söylemlerle reddedilse de daha sonra bu fikir kabul görülmesi "Devrim süreci bastırıldı" düşüncesini aklımıza işleniyor. Konaklama, 3 kuyrukçuyu cezaevi olarak kullanılan çekmecelere kapatır ve 1 direnişçi kadının kolunu kesmekle olayı kapattığını düşünür.

Hikaye her ne kadar elitist yolcularının bulunduğu 1'inci vagonla, isyan bayrağını kaldıran "Kuyruk" arasındaki savaşı konu alsada arada bulunan uyuşturucu ticareti, fuhuş ve yozluğun her türünün serbest olduğu "Gece Vagonu", tropikal meyvelerin bulunduğu Bahçe Vagonu ile Akvaryum Vagonu'nun yanı sıra zengin yolcuların çocuklarının eğitimleri için düzenlenen Okul Vagonu'da çokça dikkati çekiyor.

Bay Wilford'ın geliştirdiği sistemde tipik devlet anlayışının ve onun hiyerarşik aygıtlarının yoğun bir şekilde aktarıldığına tanık oluyoruz. Şu an dünyanın neredeyse tamamında hakim olan ceza infaz sistemlerinden, konaklama olarak adlandırılan tren

yöneticilerine, kolluk kuvvetlerine ve normal yaşamdan bildiğimiz çoğu şeyi bulmak mümkün.

Ceza infazında yine çokça tanıdığı ve hatta çoğumuzun gerçek yaşamda mağduru olduğu senaryo yine en sade haliyle vurgulanmış.

Zenginlerin katalog suçlardan muaf olduğu, yargılamalarının objektif yapılmadığını zihinlere derinden işlenmiş. Bugün yaşadığımız bu coğrafyada bile TCK, TMK gibi hukuki kavramların yetersizliğinden ülkeyi terk edip, sürgünde uzun yıllar yaşamak zorunda kalan binlerce bireyin yanı sıra sadece fikirlerinden kaynaklı hapisanelerde bulunan 10 binlerce insan gerçeği dizinin yargı, ceza ve infaz üçlemindeki sahnelerinde akıllara kazınıyor.

İlk sezonun final bölümünde yapılan devrim, diziyeye dahil olan farklı karakterlerle boğulmaya çalışılıyor. Bu boğma çabaları 2'nci sezonun final bölümüne kadar devam ediyor. Ve nihayetinde karşı devrimciler başarılı olup tekrar tren yönetimini ele geçiriyorlar. "Şimdiye kadarki bütün toplumların tarihi, sınıf savaşmaları tarihidir" diyen Marx'ın sözleri direniş, teslimiyet ve alabildiğine kurgusallığın içinde burada bir kez daha tezahür ederken, dizinin 3'üncü sezonu izleyicileri tarafından merakla bekleniyor.

Flört Denilen Buysa; Ben Kullanmıyorum

Aslında çoğumuzun içinde bulunduğu, belki de bilinçsizce yaşadığımız bir durum, şiddet haline gelmiş flört. Bedenimizi, fikirlerimizi, eylemlerimizi ve bize ait diğer tüm oluşları aşağılayan bir erk[ek]lik gösterisine maruz kalıyoruz. Üstelik patriyarkanın getirmiş olduğu bu zorbalığa da oldukça naif süslemeler yapıp, "gerçek sevgi" adını vermişler. Aldatıldık, sevgi bu değil!

Kendi başarısızlığına benim ilerleyişimin neden olduğunu ima etmeye yönelik suçlamalar; tarzıma, gezdiğim yerlere, özgürlüğüme yapılan kısıtlamalar nasıl aşkın belirtisi olabilir ki? Öfke patlamaları, hakaretler, dijital veya direkt gösterilen tehditler düpedüz psikolojik şiddet! "O eteğinle fotoğraf atsana bana.", "Fiziğin çok güzel tam istediğim gibi", "Ben senin sevgilimim, öperim istediğim zaman." tarzında söylemler hap şeklinde bir beyin tarafından dile getirilmiş olmakla beraber, taciz ve cinsel şiddet gerçeğini de yansıtır bizlere. Bu beden bizim, dokunma hakkına hiçbir zaman sahip değilsiniz! Flörtte şiddetin fiziksel boyutu daha bi' başka! Gücüne

güvenme[!] iddiasıyla, karşısındakine her türlü darbe ve işkence yoluyla baskı kurmaya çalışmak, sevgi adına örülmüş "duygu duvarları"nın da ötesinde. Artık burada aşk kırıntısına ait bir kanıt aramak, partnerinin bir hırsa yenik düştüğünü düşünmek, göz ardı etmeye çalışmak yok! Bunların temelinde kurulmuş ilişki de parazitten farksız. Çünkü sizin hiçliğinizin sebebi bizim var olmamız değil. Çünkü sizin örümcek beyinlerinizin kurduğu ağlara biz tutunmak zorunda değiliz.

Biz kadınız, kendi sınırlarınızı çizdiğiniz aşk anlayışınıza flört de, gerçek sevgi de demiyoruz. Biz kadınız, "kişilik unsuru" olarak gördüğünüz kıyafetlerimize karıştığınız herhangi bir ilişki istemiyoruz. Bedenimize dokunmaya, tarzımıza karışmaya, söylemlerimize ve vücudumuza yorum yapma hakkına sahip değilsiniz. Dayatmalarınıza inat flört dünyanızdaki makbul kadın olmamaya devam edeceğiz. İlişkinin ilk adımı olarak belirlenen olguyu böyle kabul ediyorsanız flört denilen iletini alın, başınıza çalın!

YDG: Mücadelemizin Rehberi İbrahim Kaypakkaya Yaşıyor!

Yeni Demokrat Gençlik olarak Kaypakkaya'nın ölümsüzleşmesinin 48'inci yıl dönümüne ilişkin açıklamamızdır.

Komünist önder İbrahim Kaypakkaya yoldaşın, ölüm-süzlüğünün 48. yılını karşılıyor.

Hakim sınıfların ve onun devlet aygıtının Kaypakkaya'ya yönelik bitip - tükenmeyen korkusu bilinmektedir ki Kaypakkaya'nın düşüncelerinden ve o düşüncelerin devrimci bir hatta örgütlenmesinden ileri gelmektedir.

Bölgede ne kadar ezen, sömürgeci asalak varsa her türlüşünün, bunların her kliğinin o korkusu, bugün hala günceldir.

Egemenlerin Kaypakkaya korkusu, Kaypakkaya'ya dönük hala devam eden saldırılarda vücut bulmaktadır...

Bu korkuları büyütme, halkların kurtuluşu için özgürlük yolunu adımlamak ve onu anmak; onun düşünce düzlemini yakalamaktır. Biz bu sorumluluğun, bu sorumluluğun bize yüklediği görevlerin bilincindeyiz.

Kaypakkaya düşüncelerinin oluşturma aşamasının başından bu yana, toplumsal gerçekliği analiz etmeyi, bu gerçekliği değiştirmek için politika üretmeyi ve bu eksende harekete geçmeyi devrimciliğin başat görevi olarak ortaya koydu. Onun bu bütünselliği yaşamının ta kendisiydi aynı zamanda.

Onun yaşamında vücut bulan, çığır açan bu pratiği, Kaypakkaya'nın düşüncelerini, özgürlük arayan herkesin buluşacağı nokta haline getirdi. Bu düşünce bütünlüğü mevcut sistemin temellerini ve uç noktalarını hedef alan

yaklaşımıyla beraber uzlaşmaz, eğilip bükülemez devrimciliğin coğrafyamızdaki adı oldu.

Bugün onu anmak, onun ardılı olmak, onun düşünce bütünlüğünü mevcut toplumsal gerçekliğe işleyen politikalar üretmekle mümkündür. Öte yandan bu politik bütünlüğü gençliğin dinamizmi ve isyancı ruhuyla yeniden ve yeniden harmanlamak Yeni Demokrat Gençlik olarak başlıca görevimizdir.

Bunu başarmak aynı zamanda kelimenin gerçek manasıyla devrimciliği bugüne uyarlamaktır. Ve aynı zamanda, başta Kaypakkaya yoldaş olmakla birlikte YDG saflarında örgütlenerek yaşamını devrime adayan tüm yoldaşlarımız ancak bu şekilde yaşatılabilecektir.

Kaypakkaya'nın devrimci ruhunu, çıkış içerisinde kopuş olma gerçekliğine uygun bir örgütlenme demek, bugün YDG'nin bir yandan politik yönünü güçlendirirken buna paralel olarak dinamik, azimli ve zorluklarla mücadele etme yönünü daha güçlü tutan bir örgüt olmak demektir.

Mayıs ayı Türkiye devrimci hareketi ve Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi'nden birçok önder kadronun ölümsüzleştiği aydır. 1977 18 Mayıs'ında Haki Karer, 1982'nin 17 Mayıs'ında Dörtler, Kürt ulusu özelinde halkların özgürlüğü için canlarını feda etmişlerdir.

1972'nin 6 Mayıs'ında Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan 68 kuşağının ve Türkiye halkının ilk devrimci neferleri olarak buzu kırmışlardır.

Ve devrimci önder Ulaş Bayraktaroğlu, kendi kurumunun ötesinde, Türkiye devrimci hareketine de yeni bir soluk, yeni bir çıkış olarak 2017'nin 9 Mayıs'ında egemenler tarafından çizilen tüm "sınırların ötesine geçerek" ölümsüzleşmiştir.

Komünist önder İbrahim Kaypakkaya, Armenak Bakırcıyan, Haki Karer ve Dörtler, Üç Fidan, Hasan Ocak ve Ulaş Bayraktaroğlu... her biri sınır ve engel tanımaz devrimciliğin adı olmuşlardır.

Bugün onlara layık olarak, sınırları aşma, engelleri parçalama, tabuları yıkma, yeniyi yaratma ve böylece devrimciliğe her gün yeniden atılma zamanıdır.

Katledilişinin 48'inci yılında komünist önder İbrahim Kaypakkaya, ölümsüzdür.

Haki Karer ve Dörtler ölümsüzdür.

Mayıs ayı şehitleri ölümsüzdür.

15-16 Haziran'lara Giderken...

Kıvılcım bir kere çakılmıştı ve işçi sınıfı dayanışması ile gücünü gösterdi, sonrasında yaşanacak devrimci kopuşlara giden yol daha da güçlendi.

1 960'lardan itibaren büyük bir ivme kazanan Türkiye işçi sınıfı hareketi sayısız grev ve direniş gerçekleştirmiş ardından DİSK'in kurulması ile direnişini başka bir boyuta taşımıştır. Devlet ile işbirliği içerisinde olan Türk- İş'in işçi düşmanı ve patron yanlısı tutumuna kıyasla daha iyi toplu sözleşmelere imza atmasının da etkisiyle DİSK, işçi sınıfı içinde gücünü arttırıyordu.

İktidarda olan Adalet Partisi sınıf sendikacılığını bitirmek için hazırladığı ve CHP'nin desteği ile meclisten geçirdiği 274 ve 275 sayılı yasalardaki değişiklik ile sendikal örgütlenmeye %30 baraj mecburiyeti getiriyordu. Bu da Türk-İş dışındaki sendikaların özellikle de DİSK'in kapanması anlamına geliyordu. Kısacası işçilerin sendika seçme özgürlüğü dahil birçok kazanılmış hakkı gasp ediliyor ve işçiler patronlar ile işbirliği içinde olan Türk-İş'e mecbur bırakılmaya çalışılıyordu. İşçiler bu duruma sessiz kalmıyor sokaklara taşıyorlardı.

Bozkırı tutuşturacak kıvılcım İzmit'te çakıldı

Yeni bir mücadele dönemini başlatacak ilk kıvılcım İzmit SEKA kağıt fabrikasında çakıldı. Direniş başta İstanbul ve İzmit olmak üzere birçok şehre yayıldı. 15

Haziran günü DİSK'in örgütlediği direniş bu iki şehirde yüz bine yakın işçinin katılımıyla başladı. Greve sadece DİSK üyesi işçiler değil aynı zamanda Türk-İş üyesi işçilerde katılarak sınıf dayanışmasının nasıl olması gerektiğini göstermişlerdi. Bu sayede 15 Haziran günü 70 bin işçi ile başlayan direniş 16 Haziran da 150 bini aşkın işçinin katıldığı bir hal almış oldu. Grev, işyerlerinde sınırlı kalmamış ve işçiler geçtikleri her fabrika önünden daha da kitleselleşerek şehir meydanlarına akmıştı. 16 Haziran günü işçilerin direnişini kırmak için devlet polisi, askeri kısıcası bir bütün gücü ile sınıfın karşısına çıkmıştı. İşçiler şehrin dört bir yanından şehir merkezine doğru tüm engelleme çabalarına karşın harekete geçmişti. Birçok yerde çatışmalar da yaşanıyordu. 16 Haziran günü en şiddetli çatışma Kadıköy'de gerçekleşti ve çatışmada üç işçi öldürüldü. İşçilerin bu denli büyük bir direnişini beklemeyen devlet çözümü İstanbul ve İzmit'te 1 ay süreyle sıkıyönetim ilan etmekte buldu. Hemen ilk iş olarak 15-16 Haziran Direnişinde etkin rol alanlar işten atıldı ve grevler yasaklandı. Ama kıvılcım bir kere çakılmıştı ve işçi sınıfı dayanışması ile gücünü gösterdi, sonrasında yaşanacak devrimci kopuşlara giden

yol daha da güçlendi.

Bu gelişmelerle beraber direniş sonuç verdi. Devlet 274 ve 275 sayılı yasalardan geri adım atmak zorunda kaldı. Bu başarı işçi sınıfının kendi gücünü tanınması ve bu güce güvenmesi konusunda büyük bir öneme sahiptir.

15-16 Haziran direnişinde Alibeyköy'de Türk Demir Döküm fabrikasında işçileri ile birlikte direnişte yer alan Komünist önder İbrahim Kaypakkaya'nın 15-16 Haziran direnişine dair yaptığı çıkarımların bazılarını okumak bu direnişe ışık tutacaktır:

"İşçi hareketi birinci olarak, devrimin şiddete dayanacağını, bunun zorunlu ve kaçınılmaz olduğunu gösterdi. Bütün pasifist ve parlamentarist görüşlere ağır bir darbe indirdi."

"İkinci olarak işçi hareketi halkın kurtuluşunu hakim sınıfların ordusundan beklemenin ne derece ahmakça bir hayal olduğunu gözler önüne serdi."

"Üçüncüsü 15-16 Haziran direnişi gerçek kahramanın kitleler olduğunu bir kez daha gösterdi."

"Dördüncüsü 15-16 Haziran direnişinin bastırılması, devrimin ilk başlarda şehirlerde başarıya ulaşamayacağını, şehirlerde zaman zaman ortaya çıkacak işçi ayaklanmalarının kırık bölgelere çekilmediği takdirde bastırılmaya mahkum olduğunu gösterdi."

"Beşincisi sıkıyönetim altında, en zor şartlarda dahi mücadeleye devam etmenin ancak gerçekten devrimci bir örgütlenmeyle, kanun dışı bir temel atarak ve çalışmalarını bu temel üzerine inşa ederek mümkün olabileceğini gösterdi."

"Altıncısı 15-16 Haziran direnişi, ülkemizde devrimin objektif şartlarının ne kadar olgunlaştığının somut bir delili oldu."

Özellikle içinden geçtiğimiz bu süreçte ekonomik krizin, pandeminin, faturası emekçi, yoksul ve işsiz kesime kesilmeye çalışılıyor. Kod-29 bahanesi ile işçiler hiçbir haklarını talep edemeden kanunsuz bir şekilde işlerinde atılıyor ve bir daha iş bulmaları zorlaşıyor. Egemenler için âdete bir fırsata çevrilen pandemi, -egemenlerin salgını yönetme biçimiyle- dünyanın her yerinde, patronların karına kar katarken öte yandan da emekçilerin daha da yoksul olmasına sebep oluyor.

Migros, Baldur, Cargill, SML Etiket, Sinbo ve PTT işçileri böylesine bir süreçte direnişlerini sürdürerek devletin pandemi fırsatçılığına geçit vermemeye çalışıyor.

İktidar ve patronları saldırılarına karşı işçiler emeğinden, ekmeğinden vazgeçmeyip günler, aylar hatta yıllar süren direnişler ile emeğine sahip çıkıyor. Saldırıların arttığı, pandeminin insanların yan yana gelişini zorlaştırdığı bu dönemde işçilerin direnişlerinin sönümlenmeden devam edebilmesi geçmişten gelen 15 - 16 Haziran ruhunun bugünkü yansımasıdır. Bu direnişler sadece kendi içinde kalmayıp diğer direnişler ile dayanışma içinde olması, ayrıca devrimcilerin işçi direnişleri ile gösterdiği dayanışma, direnişlerin büyümesine katkı sunuyor.

Devrimciler ile işçilerin yan yana gelmesinden rahatsız olan egemenler her alanda saldırılarını artırarak bu rahatsızlığını gözler önüne seriyor. Bizlere düşen bu rahatsızlığı, bu korkuyu büyütmeektir.

*Bu Çelik Aldığı Suyu
Unutmayacak!*

CIWANÊN DEMOKRATÊN NÛ

Me Cane Xwe da Dozeke Cihanê ji Binê Rehên We ve Hilwesînê!
Kovara Ciwanên Siyasî | Hejmar 16, Pûşber 2021 | ISSN: 2149-1208 | 5 TL

GELECEĞİ KAYYUMLARA YEDİRMEYECEĞİZ!

